

Paydaş Katılım Planı

**TürkAkım Doğalgaz Boru Hattı – Açık
Deniz Kısmı**

Aralık 2017

Kısaltmalar

Kısaltmalar	Tanımlar
MEB	Münhasır Ekonomik Bölge
ÇED	Çevresel Etki Değerlendirmesi
ÇSYP	Çevresel ve Sosyal Yönetim Planı
ÇSYS	Çevresel ve Sosyal Yönetim Sistemi
ÇŞB	Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
STK	Sivil Toplum Kuruluşları
PMV	Paydaş ve Görüşme Veritabanı
PKP	Paydaş Katılım Planı

Sözlük

Terimler	Açıklama
Görüş Bildirim Formu	Paydaşların yorumlarını, görüşlerini ve fikirlerini belirttikleri yazılı bir formdur. Görüş bildirim formları, kamuoyu görüşünün alındığı halk görüşme toplantılarında dağıtılır.
Görüşme	Proje taraftarları ve paydaşlar arasında çift yönlü bir diyalog halinde bilgi, fikir ve endişelerin paylaşılması süreci olup, paydaşların görüşlerini ifade etmelerine imkân vererek, bu görüşlerin proje planlama ve uygulama aşamalarında dikkate alınmasını sağlar.
Yayınlama	Bilginin çeşitli yollarla yayınlanması ve kullanıma açık hale getirilmesidir (örneğin internet üzerinden, yazılı olarak veya basın duyuruları aracılığıyla).
Katılım	Hem yayınlama hem de danışma faaliyetlerini içeren genel terim.
Çevresel ve Sosyal Yönetim Sistemi	Proje faaliyetlerinin çevresel ve sosyal risklerini ve etkilerini yönetmek için kullanılan sistem.
Şikâyet	Proje ile ilgili faaliyetlerden olumsuz etkilendiğini düşünen kişiler tarafından yapılan resmi bildirim.
Şikâyet Prosedürü	Şikâyetlerin takip edilerek çözümlenebilmesi amacıyla kaydedilmesi ve yanıtlanması süreci.
Paydaş	Bir projeden potansiyel olarak etkilenen ya da bir proje üzerinde çıkarı veya etkisi olan kişi ya da grup.

İçindekiler

1	Giriş.....	1
1.1	Genel Bakış.....	1
1.2	Proje'nin Arka Planı	2
1.2.1	TürkAkım Doğalgaz Boru Hattı – Açık Deniz Kısmı	2
1.2.2	South Stream Transport B.V.	3
1.2.3	Çevresel ve Sosyal Yönetim ve İzleme	4
1.3	Paydaş Katılımının Hedefleri	4
1.4	BOTAŞ ile Koordinasyon	5
2	Yasal Çerçeve	6
2.1	Türkiye Mevzuatı Gereklilikleri	6
2.2	İyi Uluslararası Endüstri Uygulamaları (GIIP)	8
3	Paydaş Analizi	9
3.1	Yerel Kapsam	9
3.1.1	Genel Bakış	9
3.1.2	Yerel Topluluklar	12
3.1.3	Diğer Topluluklar	13
3.2	Paydaş Belirleme ve Dağılımı	13
3.3	Yayınlama ve Katılım Yöntemleri ve Araçları.....	25
3.3.1	Proje Yayınlama Yöntemleri	25
3.3.2	Paydaş Katılım Araçları	26
3.3.3	İletişim Kanalları	26
4	Tamamlanan Paydaş Katılımları.....	29
4.1	ÇED Görüşmeleri– Haziran 2015 – Eylül 2017.....	32
4.1.1	ÇED Başvuru Dosyası ve ÇED Halkın Katılımı Toplantısı	32
4.1.2	Taslak ve Nihai ÇED Raporu	34
4.2	Tanıtım amaçlı yerel halk ile yapılan toplantılar ve Topluluk Katılım Programının Başlatılması.....	34
4.2.1	Ağustos – Kasım 2015	34
4.2.2	Aralık 2016 - Ocak 2017	36
4.3	Yerel kamu yetkileriyle yürütülen tanıtım ve takip toplantıları.....	37
4.4	Çevresel ve Sosyal değerlendirme çalışmaları ve etki değerlendirmesi	37
4.4.1	Eylül 2015 - Mart 2017	37
4.4.2	Ağustos – Kasım 2017	39
4.5	Yerel Yatırım Programı	40
4.5.1	Kısa Vadeli Yerel Yatırımlar, 1. Çeyrek – 2. Çeyrek 2017	40

4.5.2	Toplumsal İhtiyaçların Değerlendirilmesi, 2017 4. Çeyrek	44
4.6	Topluluk İrtibat Yetkilisi'nin Atanması, Ağustos 2017	47
4.7	Proje Bilgilendirme Toplantıları, Temmuz - Ekim 2017	47
4.8	Bahçeköy ve Güngörmez Yerel Toplulukları ile yapılan Tanıtım Toplantıları, Ağustos - Ekim 2017	50
4.9	Mavi Akım Ziyareti, Ağustos 2017	51
4.10	Kıyıköy Açık Oturum ve Bilgilendirme Etkinliği, Kasım 2017	52
4.11	Diğer Katılım Faaliyetleri	55
4.12	Paydaş Yorumlarının ve Önerilerinin Özeti	55
5	Planlanan Faaliyetlerin Özeti	70
5.1	ÇSED Sonrası Türkiye'de Yürütülecek Katılım Faaliyetlerinin Özeti	70
5.2	İnşaat Öncesi Katılım, 2018 1. Çeyrek.....	73
5.2.1	Şikâyet Prosedürünün Yayınlanması, Telif Mekanizması ve Geçim Koşullarının Eski Haline Getirilmesi	73
5.2.2	Trafik Yönetimi ile İlgili Katılım Faaliyetleri.....	74
5.2.3	Balıkçılık Çalışması'nın paylaşılması ve Proje etkilerinin azaltılması konularında anlaşmaya varmak amacıyla Kıyıköy Balıkçılık Topluluğu ile Yürütülecek Katılım Faaliyeti 74	
5.2.4	Proje etkilerinin azaltılmasına yönelik önlemler konusunda Hayvancılıkla uğraşan bölge sakinleriyle yürütülecek Katılım faaliyetleri.....	75
5.2.5	İstihdam ve Tedarik Fırsatları hakkında Yerel Topluluklarla yürütülecek Katılım Faaliyetleri	75
5.3	İnşaat Aşaması Katılım Faaliyetleri, 2018 1. Çeyrek - 2019	75
5.3.1	İnşaat Öncesi Aşamasının Planlanması ve İnşaat Bildirimlerine Başlanması ..	75
5.3.2	Devam Eden Proje Güncellemeleri	78
5.4	Devam Eden Çevresel ve Sosyal Yönetimle ilişkili Katılım Faaliyetleri.....	79
5.4.1	Çevresel ve Sosyal İzleme Programı	79
5.5	Yerel Yatırım Programı	82
5.5.1	YYP Çerçevesi ve Öncelik Alanları	82
5.5.2	2018'de Yerel Yatırım.....	83
5.6	Yerel Halk ile İletişimin Sürdürülmesi	84
5.6.1	Yerel Yetkili Makamlarla İletişimin Sürdürülmesi	84
5.6.2	Kıyıköy Bilgi Merkezi	84
5.6.3	"Farkındalık Yaratma" Etkinlikleri	85
5.7	Proje Araçlarının Yayınlanması	85
6	Roller ve Sorumluluklar	87
7	South Stream Transport ile İletişim.....	88
7.1	Geri bildirim Süreci	88
7.1.1	Genel Bakış	89

7.1.2	Şikâyet Prosedürü Süreci	90
7.1.3	Telafi Mekanizması ve Geçim Koşullarının Eski Haline Getirilmesi	91
8	İzleme ve Raporlama	93
8.1	İzleme	93
8.2	Paydaş Katılım Faaliyetlerinin Takibi	93
8.3	Proje Raporlama	94
8.4	Paydaş ve Görüşme Veri Tabanı	95

Tablolar

Tablo 2-1	Türkiye'deki ÇED Sürecine Katılım Gereklilikleri	6
Tablo 3-1	Proje'nin Etki Alanı içerisinde kalan Yerel Topluluklar	12
Tablo 3-2	Paydaş Kategorileri ve belirlenmesi	15
Tablo 3-3	Üretilen Katılım Araçları	26
Tablo 3-4	Katılım Yöntemleri	27
Tablo 4-1	Tamamlanan Katılım Faaliyetlerinin Özeti	29
Tablo 4-2	Kıyıköy Yerel Topluluklarıyla yapılan Bilgilendirme Amaçlı Toplantılar	35
Tablo 4-3	Sosyo-ekonomik veri toplama toplantıları	38
Tablo 4-4	Sosyo-ekonomik veri toplama faaliyetini sonuçlandırmak için yerel paydaşlarla yapılan toplantılar	40
Tablo 4-5	Yerel Yatırım Programı – Çabuk Kazanım Projeleri, 2017	41
Tablo 4-6	Toplumsal İhtiyaçların Değerlendirilmesi Toplantıları	44
Tablo 4-7	Proje bilgilendirme toplantıları listesi	48
Tablo 4-8	Yerel paydaşların Proje hakkında belirttikleri ana endişe konu başlıkları ve görüş listesi	55
Tablo 5-1	Planlanan Paydaş Katılım Faaliyetlerinin Tahmini Zamanlaması	71
Tablo 5-2	İnşaat Süreci Hakkında Bildirimlerin Başlatılması ve Koordinasyon	76
Tablo 5-3	Çevresel ve Sosyal İzleme Programı için Planlanan Katılım Faaliyetleri	79
Tablo 5-4	İnşaat ve İşletmeye Alma Öncesi Aşamasında yürütülecek Bilgilendirme Yöntemleri	85
Tablo 7-1	Şikâyet Prosedürü Süreci	90

Şekiller

Şekil 1-1 TürkAkım Açık Deniz Boru Hattı Güzergâhı	2
Şekil 1-2 Proje Aşamaları.....	3
Şekil 2-1 Uluslararası Finansman Standartları ve Rehber Dokümanları için Katılım Gerekliliklerinin Özeti.....	8
Şekil 3-1 Proje'nin Kıyıköy'deki konumu	10
Şekil 3-2 Proje Erişim Güzergâhı Haritası	11
Şekil 4-1: 2017 yılında yürütülen Yerel Yatırım Projelerinin Fotoğrafları	42
Şekil 4-2: Kıyıköy' deki Öğretmenlerle Gerçekleştirilen Toplantı, Aralık 2017	43
Şekil 4-3: Kıyıköy'de Yaşayan Kadınlarla Proje Bilgilendirme Toplantısı, Ekim 2017.....	49
Şekil 4-4: Kıyıköy'de Yaşayan Gençlerle (14-17 yaş arası) Proje Bilgilendirme Toplantısı, Ekim 2017	50
Şekil 4-5: Kıyıköy paydaşlarıyla Ağustos 2017'de Durusu, Çarşamba, Samsun'da bulunan Mavi Akım Doğalgaz Alım Terminaline yapılan ziyaret	52
Şekil 4-6: Kıyıköy Açık Oturum ve Bilgilendirme Etkinliği Fotoğrafları, Kasım 2017	53
Şekil 7-1 Şikâyet Prosedürü Akış Şeması.....	91

Ekler

- Ek A ÇED Paydaş Katılımının Türkiye Cumhuriyeti'ndeki Yasal Çerçevesi
- Ek B Belirlenen Paydaşların Listesi
- Ek C Tamamlanan Paydaş Katılım Faaliyetleri
- Ek D ÇED Halkın Katılımı Toplantısı Duyurusu Kopyası
- Ek E Örnek Görüş Bildirim Formu
- Ek F Katılım Araçları

1 Giriş

1.1 Genel Bakış

Bu belge, TürkAkım Doğalgaz Boru Hattı – Açık Deniz Kısmı'na ("Proje") yönelik Paydaş Katılım Planı'nı (PKP) içerir. PKP, ilgili tüm tarafların Projenin tüm geliştirme aşamaları sırasında Projeye paydaş katılımı çerçevesinde bilgilendirilmelerini ve konuyu anlamalarını sağlamak üzere tasarlanmıştır.

PKP, Proje'nin ömrü süresince paydaşlarla yürütülecek bir katılım programının uygulamaya konması için izlenecek yaklaşımı belirlemektedir. Programın amaçlarına uygun olarak, paydaş *"projeden potansiyel olarak etkilenen veya proje üzerinde çıkarı ya da etkisi olan herhangi bir birey ya da grup"* olarak tanımlanmıştır.

PKP, dış paydaşların katılımına odaklanmaktadır. Bu belgede bahsi geçen paydaşlara ek olarak, Proje çalışanları, Proje yatırımcıları ve yükleniciler dahil olmak üzere bir dizi "iç" paydaş bulunmaktadır. Bu paydaşlarla hâlihazırda devam etmekte olan bir katılım programı olmasına rağmen, bu süreçler bu PKP kapsamına alınmamıştır.

PKP "yaşayan" bir belge olup kademeli bir şekilde geliştirilmekte ve Proje, çeşitli planlama ve uygulama aşamalarından geçerken güncellemeler yayımlanmaktadır. Bu belgenin, Türkiye'deki Proje Geliştirme aşamalarında (2015 - 2017) yürütülen paydaş katılım faaliyetlerine ve Projenin İnşaat ve İşletmeye Alma Öncesi Aşamalarına yönelik planlanan katılım faaliyetlerine genel bir bakış sunması amaçlanmaktadır.

İnşaat ve İşletmeye Alma Öncesi Aşamaları ilerledikçe ek güncellemeler yürürlüğe konacaktır.

PKP'nin yapısı:

- 1. Bölüm, TürkAkım Doğalgaz Boru Hattı – Açık Deniz Kısmı, projenin çevresel ve sosyal etki değerlendirmesi süreçleri, Proje taraftarları (South Stream Transport B.V.) hakkında arka plan bilgisi verir ve paydaş katılımı hedeflerinin genel çerçevesini belirler;
- 2. Bölüm, paydaş katılımına ilişkin ulusal ve uluslararası gerekliliklerin genel hatlarını çizer;
- 3. Bölüm, yerel bağlama ilişkin genel bir bakış sunar ve paydaşların nasıl tanımlandıklarını ve katılımı desteklemek için kullanılan yöntemleri ve araçları açıklar;
- 4. Bölüm, günümüze kadar gerçekleştirilen paydaş katılımını özetler;
- 5. Bölüm, devam eden ve gelecekte gerçekleştirilecek katılım faaliyetlerine ilişkin bir program sunar;
- 6. Bölüm, paydaş katılımına ilişkin görevleri, sorumlulukları ve kaynakları açıklar;
- 7. Bölüm, Projeye ilişkin şikâyet mekanizması dahil olmak üzere paydaşların Proje ile nasıl irtibat kurabileceklerini açıklar;
- 8. Bölüm, paydaş katılım faaliyetleri izleme ve raporlama süreçlerini açıklar.

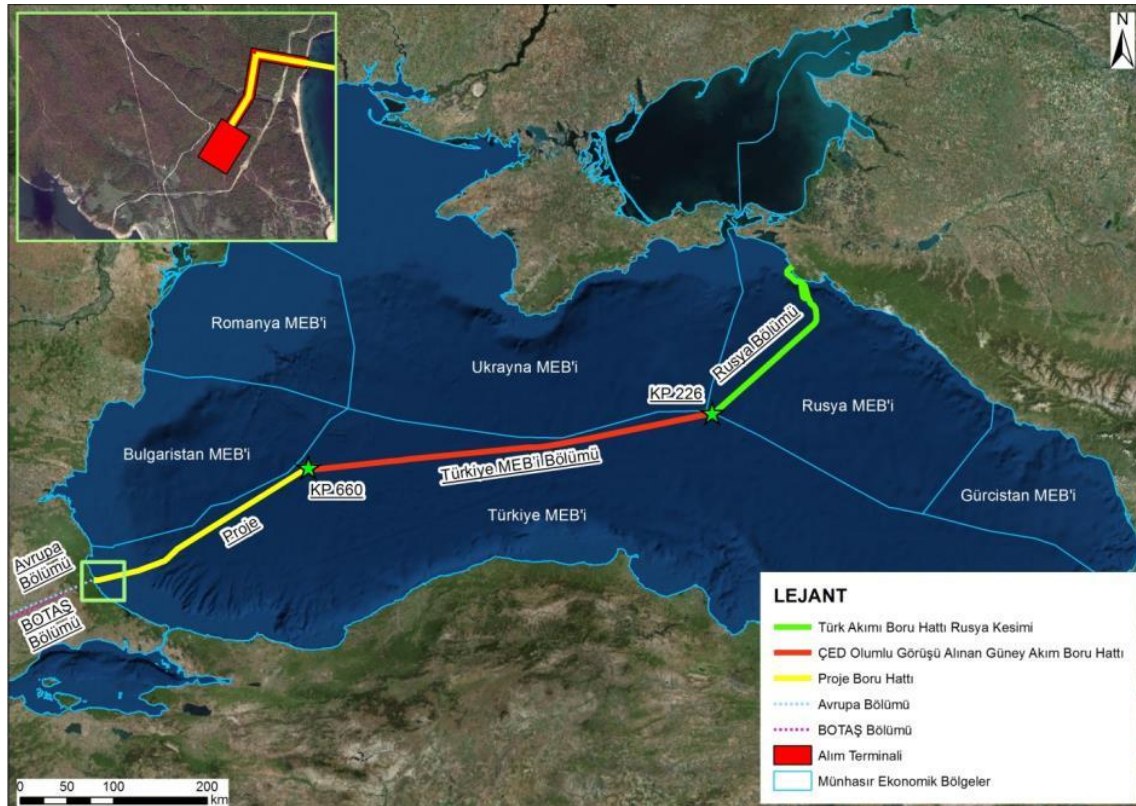
1.2 Proje'nin Arka Planı

1.2.1 TürkAkım Doğalgaz Boru Hattı – Açık Deniz Kısmı

TürkAkım Doğalgaz Boru Hattı - Açık Deniz Kısmı, Rusya'dan Türkiye'ye ve Güneydoğu Avrupa ülkelerine doğalgaz taşıyacak olan TürkAkım Doğalgaz Boru Hattının açık deniz bölümüdür.

Açık deniz boru hattı sistemi, Rusya'nın Anapa kıyısından, Türkiye'nin Kırıkköy Beldesi (Şekil 1-1) yakınlarında, Karadeniz altından yaklaşık 930 km boyunca ilerleyecek ve iki adet 32 inç (813 mm) çapında borudan oluşacak. Boru Hattı tamamlandığında, Rusya'dan yılda 31,5 milyar metreküpe (bcm) varan kapasitede doğal gaz aktaracak olup, bunun yarısı Türk pazarında kullanılacak, diğer yarısı ise Avrupa'nın iç kısımlarına iletilmek üzere Türk-Yunan sınırına aktarılacaktır.

Şekil 1-1 TürkAkım Açık Deniz Boru Hattı Güzergâhı

TürkAkım Açık Deniz Doğalgaz Boru Hattı'nın – (Proje) Türkiye kısmı, Türkiye ve Rusya Münhasır Ekonomik Bölgeleri'ne yakın bir yerden başlayarak, Kırıkköy Beldesi'nin 2 km kuzeyindeki kıyı bölgesinde yaklaşık 700 km boyunca uzanacak. Proje'nin büyük bir kısmı Türkiye'nin Münhasır Ekonomik Bölgesi'nde (MEB), Karadeniz'in Türkiye karasularında bulunur ve yaklaşık 2 km'si kıyı bölgesinde yer alır.

Proje'nin karayla temas eden bölümü Kırklareli İli, Vize İlçesi, Kırıkköy Belediyesi sınırları içerisinde yer alır. En yakın yerleşim yeri ise, Proje'nin karayla temas ettiği bölgenin yaklaşık 2 km güneyinde yer alan Kırıkköy kasabasıdır. Kıyı geçişi (Proje'nin denizden karaya geçiş yapacağı alan) Selves Plajı'dır.

Proje, alım terminali bağlantısının yapılacağı yere doğru kıyı geçişinden yaklaşık 2 km kadar içe uzanır. Alım terminali de dahil olmak üzere Proje'nin açık deniz kısmı, Rus enerji şirketi Gazprom'un alt kuruluşu olan South Stream Transport B.V. tarafından tasarlanacak ve inşa edilecektir.

Kıyadaki diğer bölümler ise alım terminalinden gelen gazı daha iç kısımlara doğru taşıyacak. İki boru hattından birisi BOTAS tarafından Türkiye'de geliştirilecek ve Lüleburgaz'da Türkiye'nin mevcut doğalgaz şebekesine bağlanacak. Türk Avrupa sınırına doğru uzanacak olan ikinci boru hattı ise Gazprom ve BOTAS tarafından ortaklaşa dönecek.

Proje, aşağıda Şekil 1-2'de gösterilen aşamalar halinde gerçekleştirilmektedir.

Şekil 1-2 Proje Aşamaları

Fizibilite Aşaması (2007-2014)	• Proje Seçeneklerinin Değerlendirilmesi • Ön mühendislik tasarımı
Geliştirme Aşaması (2015-2017)	• Mühendislik tasarımı • ÇED
İnşaat ve İşletme Öncesi Aşaması (2018-2019)	• İnşaat • İşletme Öncesi Testleri
İşletme Aşaması (2020-2069)	• Gaz teslimi
İşletmeden Çıkarma Aşaması (2070)	• Boru hatlarının kapatılması

1.2.2 South Stream Transport B.V.

14 Kasım 2012'de Hollanda'da kurulan South Stream Transport B.V. şirketi, açık deniz boru hattının tasarım, inşa, operasyon sorumluluğuna ve mülkiyetine sahip olacaktır. Şirket, PAO Gazprom ve Avrupalı paydaş şirketler arasında bir uluslararası ortaklık olarak kurulmuştur. 2014 yılının Aralık ayında PAO Gazprom, South Stream Transport B.V. firmasının tek paydaşı konumuna gelmiş ve böylece TürkAkım Doğalgaz Boru Hattı – Açık Deniz Bölümü'nün sorumluluğunu üstlenmiştir.

Etki Değerlendirme

Proje, Türkiye Cumhuriyeti'nin ulusal mevzuat gereklilikleri uyarınca Çevresel Etki Değerlendirmesine (ÇED) tabi tutulmuştur. Nihai ÇED Raporu 2017 yılının Eylül ayında yayınlanmıştır ve aynı yıl Eylül ayının sonunda Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından onaylanmıştır. Çevresel Etki Değerlendirme süreci, South Stream Transport B.V. 'nin TürkAkım Açık Deniz Doğalgaz Boru Hattı'nın geliştirme ve çalıştırma aşamalarında, çevresel ve sosyal konulardaki sorumluluğuna ilişkin sahip olduğu kararlılığı gösterir.

ÇED Raporu, Proje'nin ana özelliklerini, olası çevresel ve sosyal etkilerin giderilmesi ve en aza indirilmesi için uygulanacak önlemleri açıklar. Türkiye Cumhuriyeti'nin ulusal mevzuat gereklilikleri uyarınca, Mayıs 2015'de ÇED Uygulama Dosyası'nın, Haziran 2017'de ÇED Raporu'nun ve Eylül 2017'de Nihai ÇED Raporu'nun yayınlanmasını takiben ilgili paydaşların ÇED süreci ve raporu

hakkında geri bildirimde bulunmalarını sağlayabilmek amacıyla görüş bildirim dönemleri gerçekleştirildi. Nihai ÇED Raporu'na <http://turkstream.info/> adresinden ulaşılabilir. Çevresel ve Sosyal Yönetim Planları'nın ve ÇED'in geliştirilmesini desteklemek amacıyla ek olarak çevresel ve sosyal değerlendirmeler de gerçekleştirildi. Bu değerlendirmeler; Ocak – Haziran 2017 tarihleri arasında yürütülen Sosyo-Ekonomik Etki Değerlendirmesi'ni, Ağustos - Kasım 2017 tarihleri arasında yürütülen Su Ürünleri Etki Değerlendirmesi'ni ve Aralık 2017 tarihinde yürütülen Trafik Etki Değerlendirmesi'ni içerir. Değerlendirmelerden bazılarının görüşme unsuru içermesi sayesinde Paydaşlar'ın, Proje'ye ilişkin potansiyel etkileri tanımlayabilmeleri ve / veya etki değerlendirme bulguları ve ilgili etki azaltma önlemleri üzerine yorum yapabilmeleri sağlandı.

Ulusal gereklilikleri karşılayan bir ÇED çalışması ve finansal kurum standartları ve kılavuzları uyarınca yürütülen bir Çevresel ve Sosyal Etki Değerlendirmesi, TürkAkım Doğalgaz Boru Hattı – Açık Deniz Kısmı'nın başlangıç noktası olan Rusya'da da gerçekleştirilmiştir.

1.2.3 Çevresel ve Sosyal Yönetim ve İzleme

ÇED sürecinde geliştirilen ve ek değerlendirmelerden elde edilen risk azaltma tedbirleri, Proje'nin Çevresel ve Sosyal Yönetim Planı'nı (ÇSYP) içeren, Çevresel ve Sosyal Yönetim Sistemi'ne (ÇSYS) eklenir. ÇSYP, ÇED raporu ve ilgili belgeler dahilinde yapılan tüm risk azaltma ve yönetim tedbirlerini ve diğer çevresel ve sosyal taahhütleri kapsar.

ÇSYP ve ilişkili planlar, Proje sonucunda meydana gelebilecek çevresel ve sosyal etkileri dikkate alarak yönetecektir, Proje'nin inşası ve operasyonu boyunca da hazır bulundurulacaktır. ÇSYP, Proje'ye yönelik tüm izleme gerekliliklerini ana hatlarıyla açıklayan, oldukça kapsamlı bir Çevresel ve Sosyal İzleme Programı'nı içerir. İzleme, ÇED ve ÇSYP dahilinde kapsanan Türkiye'nin yasal kısıtlamaları ve geçerli uluslararası standartlara uyumun sağlanması için gereklidir ve genel tasarımın, uygulanan risk azaltma ve yönetim önlemlerinin doğrulanmasını sağlar.

1.3 Paydaş Katılımının Hedefleri

Paydaş katılımı (bilginin görüşme edilmesi ve yayınlanması) proje planlama, geliştirme ve uygulamanın ana unsurlarından birisidir. Etkili paydaş katılımı, iyi tasarıma yardımcı olur, yerel topluluklarla güçlü ilişkiler kurulmasını sağlar ve Proje ilerlerken sorunların erken ortaya konulmasına imkan sunarak olası gecikmeleri azaltır.

Şirket, Proje süresi boyunca, paydaşlarla şeffaf ve saygılı bir iletişim sürdürmeyi taahhüt eder. İyi Uluslararası Endüstri Uygulamaları'nın (GIIP) yanı sıra, Proje'nin geçtiği ülkelerde yürürlükte olan tüm kanunlar ve yönetmelikler, paydaş katılımı çerçevesinde yürütülen tüm faaliyetlere rehberlik eder.

Bu PKP'da özetlenen paydaş katılımının hedefleri:

- Paydaşlar ve Proje arasında saygılı ve açık ilişkilerin gelişiminin teşvik edilmesi;
- Proje paydaşlarının belirlenmesi ve bunların Proje faaliyetleriyle ilgili menfaat, endişe ve etkilerinin anlaşılması;
- Paydaşların kendi çıkarları ve ihtiyaçları doğrultusunda (konum, dil, kültür, bilgiye erişim gibi faktörler göz önüne alınarak) ve beklenen risk ve olumsuz etki düzeyine uygun olarak, Proje ve olası etkileri hakkında paydaşlara uygun zamanda bilgi verilmesi;

- Görüşme ve diğer geri bildirim mekanizmaları aracılığıyla paydaşlara görüş ve endişelerini dile getirme fırsatı verilmesi ve bu bildirimlerin mümkün olabildiğince ÇSYP'lere ve Proje faaliyetleriyle ilgili kararlara yansıtılması;
- Paydaş katılımına yönelik İyi Uluslararası Endüstri Uygulamaları (GIIP) rehberliğinde eşzamanlı destek sağlanması;
- Proje'yle ilişkili faaliyetlerden kaynaklanan şikâyetlerin kaydedilmesi ve çözümlendirilmesidir.

1.4 BOTAŞ ile Koordinasyon

Proje'nin alım terminali, BOTAŞ tarafından geliştirilmekte olan TürkAkım Doğalgaz Boru Hattı – Kara Kısmı bağlantı içinde olacaktır. Projenin BOTAŞ tarafından geliştirilmekte olan Kara Kısmı ve South Stream Transport B.V. tarafından geliştirilmekte olan Deniz Kısmı, özellikle Kıyıköy Bölgesi'nde bir dizi ortak paydaşa sahiptir.

Şirket, Projeye ilişkin bir dizi konu üzerinde BOTAŞ ile birlikte çalışmaktadır. Her iki projeye ilişkin ortak paydaş endişeleri tanımlanmış olup iki şirket uygulanabilir olduğunda bu endişeleri gidermek üzere verilecek cevapları koordine etmek için birlikte çalışacaktır.

2 Yasal Çerçeve

Bu bölüm, Proje için geçerli olan yasal çerçeveyi tanımlar. Proje'nin paydaş katılımı yaklaşımı, mevzuat gerekliliklerini ve İyi Uluslararası Endüstri Uygulamalarının (GIIP) esaslarını dikkate almaktadır.

2.1 Türkiye Mevzuatı Gereklilikleri

ÇED sürecinin bir parçası olarak gerçekleştirilen Paydaş katılımı, 2872 sayılı Çevre Kanunu'nda belirtilen şekilde ilgili düzenlemelere ve hükümlere bağlı kalmıştır.

Halkla görüşme ÇED sürecinin zorunlu bir parçasıdır. ÇED sürecinde yetkili kurum Çevre ve Şehircilik Bakanlığıdır (ÇŞB).

Projeye ilişkin ÇED bilgilerinin yayınlanma ve görüşme süreci Tablo 2-1'de özetlenmiş ve EK A'da ayrıntılı olarak açıklanmıştır.

Tablo 2-1 Türkiye'deki ÇED Sürecine Katılım Gereklilikleri

Katılımın türü	Ne olur?	Katılımın Amacı
ÇED Başvuru Dosyası	ÇED Başvuru Dosyası, ÇED Yönetmeliği Ek III uyarınca hazırlanır ve Çevre ve Şehircilik Bakanlığına (ÇŞB) onaya sunulur. Başvuru kabul edildiğinde, önerilen yatırıma ilişkin görüşlerini bildirmek üzere ilgili kamu kurum ve kuruluşlarından oluşan İnceleme ve Değerlendirme Komisyonu (İDK) kurulur.	Önerilen Proje ile ilgili; konum, kapsam ve olası etkiler gibi bilgileri içerecek şekilde kamu paydaşlarını bilgilendirmek. ÇED sürecinin resmi olarak başlatılması.
Halkın Katılımı Toplantısı	Proje sahibi ve taslak ÇED Raporu sorumlusu tarafından, etkilenen topluluklarla Halkın Katılımı Toplantıları (örn. kamuya açık görüşmeler) organize edilir. ÇED Halkın Katılımı Toplantıları ile ilgili halka açık duyurular, toplantıdan 10 gün önce yapılır. Halkın Katılımı Toplantıları sırasında alınan geri bildirimler, ÇED'e yönelik özel formatın hazırlanmasında dikkate alınır.	Planlanan Proje hakkında, ilgili paydaşları ve etkilenen toplulukları bilgilendirmek, onların yorumlarını ve görüşlerini almak. Elde edilen geri bildirimler, ÇED'in yapısının ve kapsamının belirlenmesinde kullanılır.
Kapsam ve Özel Formatın Belirlenmesi	ÇED Raporunun kapsamı, Komisyon üyesi kurum/kuruluşların, halkın ve diğer paydaşların görüş ve teklifleri doğrultusunda Çevre ve Şehircilik Bakanlığı (ÇŞB) tarafından belirlenir. İnceleme ve Değerlendirme	Halka açık yapılan görüşmeler, İDK üyeleri ile Çevre ve Şehircilik Bakanlığının (ÇŞB) görüşleri temel alınarak, proje sahibine kapsaması gereken bir dizi konu başlığının

Katılımın türü	Ne olur?	Katılımın Amacı
	Komisyonu (İDK) üyeleri halka açık görüşmeler hakkında bilgilendirilir, projeye ilişkin görüşlerini ve önerilerini sunarlar. İnceleme ve Değerlendirme Komisyonu (İDK) üyelerinin görüşleri doğrultusunda belirlenen Özel Format, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı (ÇŞB) tarafından proje sahibine gönderilir.	listelendiği ÇED Raporu kapsamı sunulur.
Taslak ÇED Raporunun Sunulması	Proje sahibi, taslak ÇED Raporunu ÇŞB'ye sunar. Kabul edilmemesi durumunda raporun incelenmesi ve kabulü için tekrar onaya sunulması gerekir. Taslak ÇED Raporu onaylandığı takdirde, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı ve ilgili Çevre ve Şehircilik İl Müdürlükleri'nin internet sayfalarında yayınlanır ve ÇED sürecinin kalan kısmında halkın yorumlamasına açık olarak kalır. İnceleme ve Değerlendirme Komisyonu (İDK) taslak ÇED Raporunu değerlendirmek üzere toplanır. Ardından, yorumlanan ve incelenen rapor, ilgili yorumların dikkate alınması için Proje sahibine geri gönderilir.	Paydaşlara, Proje'nin ve etkilerinin değerlendirilmesine ilişkin bir açıklama sunulması. Bu sayede, paydaşlara inceleme ve görüşlerini dile getirme fırsatı sağlanır. Görüşme sonucu elde edilen geri bildirimler, yetkililer tarafından taslak ÇED Raporunun değerlendirilmesi ve yorumlanması sırasında kullanılır. Yapılan yorumlar ve geri bildirimler proje sahibi tarafından dikkate alınır.
Nihai ÇED Raporunun ve ÇED Kararının Sunulması	Proje sahibi nihai ÇED Raporunu ÇŞB'ye sunar. Ardından bu rapor, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı ve ilgili İl Çevre ve Şehircilik Müdürlükleri'nin internet sayfasında yayınlanır ve 10 gün süreyle halkın yorumlamasına açık olarak kalır. ÇŞB, rapora ilişkin nihai kararını: "ÇED Olumlu" ya da "ÇED Olumsuz" olarak verir.	Halk nihai ÇED Raporu ile ilgili görüşlerini bildirebilir, bu süreci takiben ÇŞB 'ÇED Olumlu' veya 'EIA Olumsuz' kararı verir.

2.2 İyi Uluslararası Endüstri Uygulamaları (GIIP)

Proje'nin paydaş katılımına yönelik yaklaşımına İyi Uluslararası Endüstri Uygulamaları (GIIP) rehberlik eder. Bu uygulamalar çerçevesinde, çevresel ve sosyal konuların başarılı bir şekilde yönetilmesinde yapıcı ilişkiler kurmak için vazgeçilmez önem taşıyan paydaş katılımının önemi vurgulanır. Yukarıda bahsi geçen ÇED sürecinin bir parçası olan paydaş katılımına yönelik yasal gerekliliklere ek olarak, Proje doğrudan ÇED ile ilgili olmayan ek katılım faaliyetleri de gerçekleştirmiştir. Bu gönüllü katılım faaliyetleri detaylı olarak PKP'nin 4. Bölümünde açıklanmıştır.

GIIP çerçevesinde paydaş katılımının temel noktaları Şekil 2-1'de özetlenmiştir.

Şekil 2-1 Uluslararası Finansman Standartları ve Rehber Dokümanları için Katılım Gerekliliklerinin Özeti

Görüşme	• Paydaşlarla, kendilerini etkileyebilecek konularla ilgili olarak görüşme edilmesi, ÇED sürecinde dikkate alınan görüşlerinin göz önünde bulundurulması, ve genel anlamda soru ve endişelerine cevap verilmesi. • Verilecek cevapların, hassas gruplar da dahil olmak üzere paydaşların ihtiyaçlarını ve çıkarlarını karşılayacak şekilde uygun hale getirilmesi.
Yayınlama	• Çevresel ve sosyal konularla ilgili anlaşılabilir bilgilerin zamanında ve anlaşılır bir dille açıklanması ve yayılması. Açıklamanın kapsamı ve türü, proje riskleri ve etkileriyle doğru orantılı olmalıdır.
Şikayet Çözümü	• Halkın şikâyetlerinin kaydedilmesi ve çözülmesi amacıyla, hiçbir paydaşı dışarıda bırakmayacak şekilde şeffaf ve adil bir mekanizma geliştirilmesi.
Proje Yönetimi	• Çevresel ve sosyal konuların yönetimi için bir Çevresel ve Sosyal Yönetim Sisteminin oluşturulması . • Paydaş Katılım Planı geliştirilmesi

3 Paydaş Analizi

Paydaş katılımının verimli olması için, paydaşların kim olduklarının belirlenmesi, katılım için ihtiyaç ve beklentilerinin, Proje ile ilgili önceliklerinin ve hedeflerinin anlaşılması gerekir. Bu bilgiler daha sonra, her paydaş grubunun katılımını şekillendirmek için kullanılır.

Bölüm 3.1, Proje'nin çevresindeki bölge ve yerel halk hakkında genel bir bakış sunar. Bölüm 3.2'de, hassas gruplar da dahil olmak üzere, paydaşların nasıl tespit edildiği açıklanmakta ve şimdiye kadar belirlenmiş olan paydaş grupları sıralanmaktadır. Bölüm 3.3, paydaşların ihtiyaçlarına ve isteklerine uygun şekilde katılım göstermelerini sağlayacak araç ve materyallerin geliştirilmesi için bu analizin nasıl kullanılacağını açıklar.

3.1 Yerel Kapsam

3.1.1 Genel Bakış

Kıyıköy, İstanbul'un yaklaşık 155 km kuzeydoğusunda bulunan bir kıyı beldesidir. (Şekil 3.1) Balıkçılık, Kıyıköy halkının ana geçim kaynağıdır. Bunun yanı sıra kerestecilik ve hayvancılık da gelir elde edilen faaliyetler arasında yer almaktadır. Kıyıköy yaz aylarında çok sayıda turist almaktadır. Hafta sonları bölgeye 5.000 – 10.000 arasında ziyaretçi gelir. Dolayısıyla, konaklama tesisleri ve restoranlar da dahil olmak üzere, turizm alanında sunulan hizmet faaliyetleri beldedeki önemli ekonomik faaliyetler arasındadır.

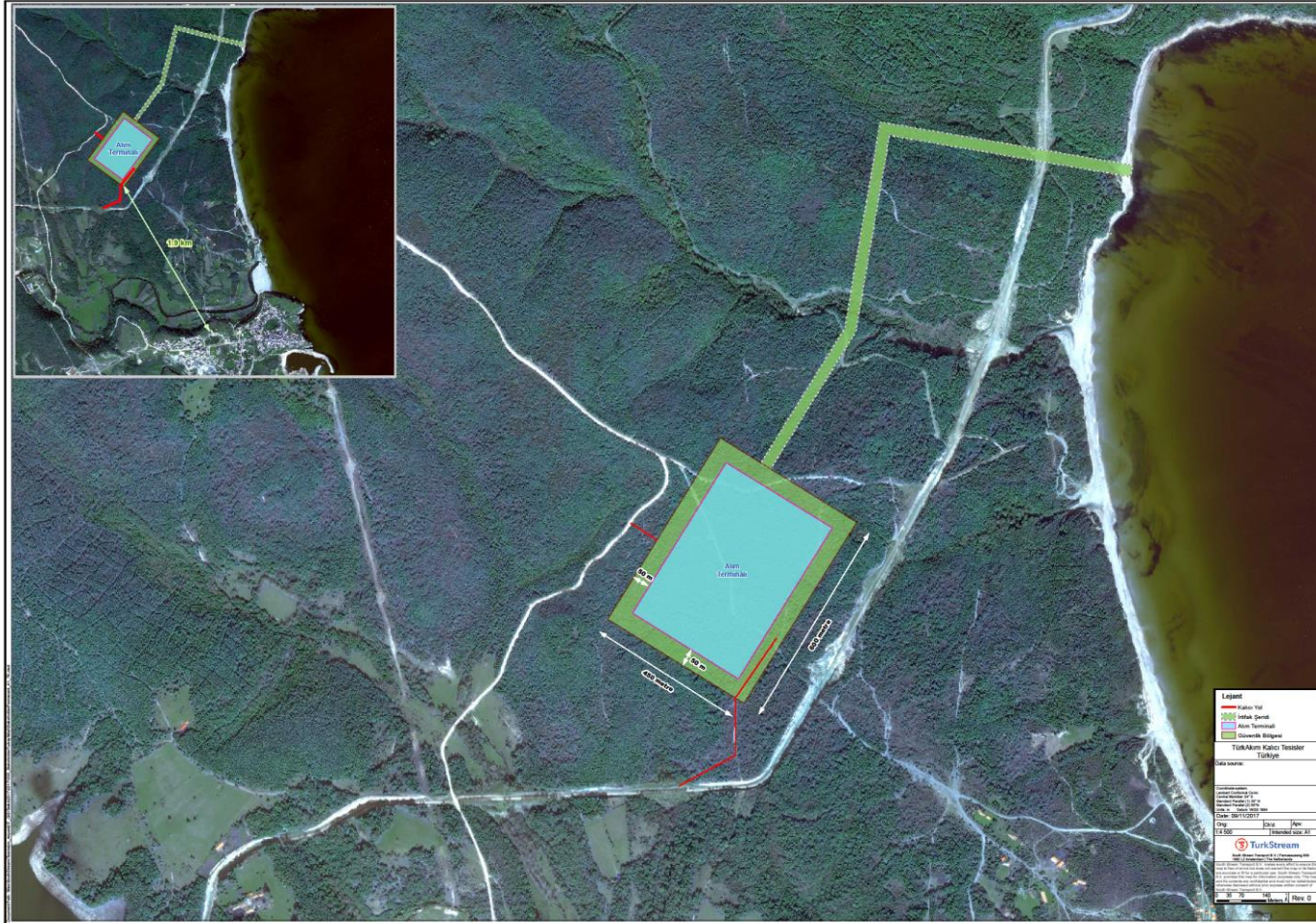
Kıyıköy Belediyesi sınırları içerisinde yer alan Proje'nin karayla temas ettiği bölge, Kıyıköy beldesinin yaklaşık 2 km kuzeyindedir. Kıyıköy'ün nüfusu yaklaşık 2.000 kişidir. Belde, şehir duvarları içerisinde yer alan Cumhuriyet ve Kale Mahalleleri ve şehir duvarları dışında yer alan Güven Mahallesi'nden oluşur.

Bahçeköy (nüfusu yaklaşık 350 kişi) ve Güngörmez köyleri (nüfusu yaklaşık 1300 kişi) Saray bölgesi içinde yer almakta olup, Proje'nin karayla temas ettiği bölgenin yaklaşık 13 km ila 20 km güneydoğusunda yer alır. Ancak bu köyler Proje'nin inşa trafik ve aktarım güzergâhları üzerinde bulunmaktadır. Kerestecilik ve hayvancılık her iki köyde de başlıca geçim kaynağıdır.

Proje'ye en yakın şehirler Saray ve Vize'dir. Saray, Proje'nin karayla temas ettiği bölgenin 28 km güneydoğusunda, Vize ise batısında yer alır.

Ayrıca, büyük ölçekli boru hattı inşaat işlerinde, boruların ve malzemelerin sevkiyat, depolama ve yükleme işleri için, manevra garı olarak da bilinen karadaki tesislerden büyük oranda destek sağlanmalıdır. Samsun Limanı, Proje'nin Türkiye'de kullandığı manevra garı örneklerinden biridir.

Şekil 3-1 Proje'nin Kıyıköy'deki konumu

Şekil 3-2 Proje Erişim Güzergâhı Haritası

3.1.2 Yerel Topluluklar

Proje'den, olumlu ya da olumsuz, en çok etkilenme potansiyeli bulunan ve bölge nüfusu olarak adlandırılan Yerel Topluluklar, hem paydaş katılımı hem de olası sosyo-ekonomik, sağlık ve diğer etkilerin değerlendirilmesi açısından öncelik taşır.

PKP kapsamında, Proje Alanı'na en yakın konumda bulunan topluluklar "Yerel Topluluklar" olarak adlandırılır.

Proje'nin karayla temas ettiği bölgeye yakınlığı temel alındığında Kıyıköy beldesi, çevresel ve sosyal (geçim kaynakları da dahil olmak üzere) açılardan, Proje'nin inşa ve işletme aşamalarında etkilenmesi olası bir Yerel Topluluk olarak ele alınır.

Bahçeköy, Güngörmez mahalleleri ve Saray ilçesi ise, Proje'nin karayla temas ettiği bölgeye erişmek için kullanılan ulaşım güzergâhı üzerinde bulunmaları sebebiyle, proje trafiğinden etkilenme potansiyeli olan Yerel Topluluklar olarak değerlendirilirler. Proje'nin ulaşım güzergâhları üzerinde bulunan diğer topluluklar ise, inşaat trafiğinin bu yerleşim yerlerini pas geçmesini sağlayan ana yolları kullanması sonucunda, etkilenme potansiyeli en az düzeyde olan topluluklar olarak değerlendirilirler.

Tablo 3-1 Türkiye'de bulunan Yerel Toplulukları özetler.

Tablo 3-1 Proje'nin Etki Alanı içerisinde kalan Yerel Topluluklar

Yerel Topluluk	Tahmini Nüfus	Proje'nin karayla temas ettiği bölgeye yaklaşık mesafesi
Vize		
Kıyıköy	1977	2 km
Saray		
Bahçeköy	356	12 km
Güngörmez	1.316	19 km
Saray	24.960	28 km

Kıyıköy Yerel Toplulukları içerisinde, bir dizi özel ilgi alanı belirlenmiştir:

- Proje'nin karayla temas ettiği Selves Plajı'nın kullanıcıları;
- Şehrin güneyinde Kıyıköy balıkçılık limanında yer alan Kıyıköy balıkçıları ve Proje'nin karayla temas ettiği bölgeye yakın kıyılarda balıkçılıkla uğraşanlar. Kıyıköy' deki balıkçılar, Kıyıköy Su Ürünleri Kooperatifi tarafından temsil edilirler;
- Kamp yeri, restoran ve konaklama hizmeti gibi Kıyıköy'de turistik hizmet sunanlar ve geçim kaynakları turizme bağlı olan işletmeler ve Proje'nin kıyıya çıktığı bölgeyi yukarıdan gören bazı

işletmeler. Kıyıköy’de sunulan turizm hizmetlerinin büyük bir kısmı Kıyıköy ve Vize Turizm Derneği’ne bağlı olarak faaliyet göstermektedir;

- Kıyıköy’ün çevresindeki ormanlarda kerestecilikle uğraşan Kıyıköy ormancılık topluluğu ve bu faaliyetleri öncelikle Proje’nin kıyıya çıktığı bölgede gerçekleştirenler. Kıyıköy ormancılık topluluğu Kıyıköy Tarımsal Kalkınma (Ormancılık) Kooperatifi tarafından temsil edilmektedir;
- Proje’nin kıyıya çıktığı alana yakın bölgelerde ve aynı zamanda beldenin güneyine doğru Proje’nin ulaşım güzergâhı boyunca hayvancılık ve arıcılık ile uğraşanlar;
- Proje’nin kıyıya çıktığı alana ulaşım yolunda bulunan dört hane, ve özellikle de Proje inşaat trafiğinden etkilenmesi muhtemel taraflar.

3.1.3 Diğer Topluluklar

Proje, ayrıca Türkiye’de bulunan ve paydaş katılım sürecinin amaçları doğrultusunda Yerel Topluluk olarak tanımlanmamış diğer topluluklarla da etkileşim içerisinde. Bunların içerisinde en dikkat çekenleri, gerektiğinde ilgili yetkili kurumlarına danışılrsa da, Yerel Topluluk olarak değerlendirilmeyen Vize ilçesi ve Kırklareli ilidir.

Aksicim, Balkaya, Hamidiye, Kışlacık, Kızılağaç ve Kömürköy toplulukları, Proje faaliyetlerine yaklaşık 7km ila 18km arasında olan uzaklıkları sebebiyle Yerel Topluluklar olarak değerlendirilmemektedirler.

Samsun Limanı manevra garı olarak kullanılmaktadır. Ancak bölge şu anda geliştirilmekte ve endüstriyel liman olarak faaliyet göstermektedir. Proje çalışmaları liman faaliyetlerini engellemeyecek şekilde devam edecek olup, alanda herhangi bir yeni oluşum beklenmemektedir. Bu sebeple, Samsun halkı Yerel Topluluk olarak değerlendirilmemektedir.

3.2 Paydaş Belirleme ve Dağılımı

Paydaş belirleme sürecinin bir parçası olarak, katılım süreçlerine dahil olması daha zor olan birey ve grupları ve önem derecesi düşürülmüş ya da hassas durumlarından dolayı, Proje’den farklı açılardan ve orantısız şekilde etkilenmesi muhtemel kişileri dahil etmek önemlidir.

Ayrıca, her bir paydaşın nasıl etkilenebileceğini ya da bunu algılama biçimini anlamak da önemlidir. Bu sayede Katılım, bu kişileri bilgilendirecek, görüş ve endişelerini anlayacak şekilde biçimlendirilebilir.

Uygun katılım şekli, Proje’nin paydaş üzerindeki olası etkisi (genellikle konumla ilgili), paydaşların Proje’ye etkileri ve aynı zamanda paydaşların tercihleri, bilgiye erişim ve görüşme sürecine katılım kapasiteleri de dahil olmak üzere belirli sayıdaki faktörlere bağlıdır.

Proje Paydaşları çeşitli yöntemlerle belirlenir. Bu yöntemlerden bazıları aşağıdaki gibidir:

- Ülkedeki çevresel ve sosyal konularda hizmet veren danışmanların yerel bilgisine başvurmak;
- Bugüne kadar paydaşlarla yürütülen görüşmelerden elde edilen geri bildirimler;
- Proje bölgesindeki yerel topluluklarla yapılan saha gezilerinde elde edilen gözlemler;
- Masa başı araştırmalar.

Paydaşların katılımını sağlama süreci Proje geliştikçe başka paydaşların da belirlenmesine yardımcı olur. Paydaşların listesi Ek B'de verilmiştir.

Paydaşların ortak çıkar ve özelliklerine göre gruplandırılması faydalı olur. Bu nedenle Proje, paydaşlarına yönelik faaliyetlerin yapılandırılmasında yardımcı olacak bir takım "paydaş kategorileri" kullanmaktadır. Bu paydaş kategorileri, bu grupların Proje'ye ilişkin beklenen menfaatlerinin (örn. olası etkiler, faydalar, kaygılar) ve günümüze kadar nasıl bir katılım sergilediklerinin özeti de dahil olmak üzere Tablo 3-2'de açıklanmıştır.

Tablo 3-2 Paydaş Kategorileri ve belirlenmesi

Proje ile ilgisi	Belirlenen Paydaşlar	Günümüze dek Gerçekleştirilen Paydaş Katılım Faaliyetleri
Arazi Sahipleri		
Bazı arazilerin geçici veya kalıcı olarak Proje'ye tahsis edilmesi gerektiği için, ilgili arazi sahipleriyle anlaşmalar yapılması gerekmektedir. Proje'nin karadaki kısmının büyük bir parçası devlete ait Orman Arazisi ya da Hazine Arazisi sınırları içerisinde yer almaktadır (kıyı geçişi). Ayrıca, Kıyıköy'de bulunan bazı yolların genişletilerek inşaat trafiğinin sağlıklı bir şekilde yönetilebilmesi amacıyla, bazı özel arazilerin de ek olarak satın alınması gerekmektedir. Bunların dışında, Proje'ye yakın bölgelerde bulunan bazı arazi sahipleri, görsel etkilere maruz kalma veya çevresel koşulların değişmesi gibi etkiler de dahil olmak üzere, Proje faaliyetlerinden etkilenebilir.	T.C. Orman ve Su İşleri Bakanlığı ISKI (Kıyıköy'de bulunan Proje ulaşım yollarının bazı parsellerinde arazi sahibidir) Kıyıköy'de bulunan Proje'ye ulaşım yollarının bazı parsellerine sahip, özel arazi sahipleri.	Şirket, T.C. Orman ve Su İşleri Bakanlığı ve Proje'den etkilenen arazilerin büyük bir kısmına sahip olan diğer devlet kuruluşlarıyla iletişim halindedir. Ulaşım yollarının genişletilebilmesi için geçici olarak satın alınması gereken parseller ilgili olarak, etkilenen özel arazi sahipleriyle de ayrıca iletişime geçilmiştir. Arazi satın alma işlemleri ve/veya uygun arazi sahipleriyle imzalanan kullanım anlaşmaları, Ulusal Mevzuatların şart koştuğu gerekliliklere uygun olarak yürütülmektedir.

Proje ile ilgisi	Belirlenen Paydaşlar	Günümüze dek Gerçekleştirilen Paydaş Katılım Faaliyetleri
Arazi Kullanıcıları		
Proje geçici ve kalıcı olarak ormanlık alandan ve plaj bölgesinden arazi satın alınmasını gerekli kılmaktadır. Ayrıca belirtilen alanlara ulaşımın etkilenmesi olasıdır. Proje'nin edindiği araziler sebebiyle etkilenen bölgelerde çalışanlar ya da bu bölgeleri kullanan insanlar, ulaşım kısıtlamalarından da etkilenebilirler ve bunun sonucunda da insanların geçim yollarının etkilenmesi söz konusu olabilir. Ayrıca, Proje faaliyetleri sebebiyle manzaranın kısıtlanması ya da çevresel koşulların değişmesi gibi değişiklikler meydana gelebilir. Bunun sonucunda da geçim kaynaklarının etkilenmesi söz konusu olabilir (örn. bir alanın sunduğu rekreasyonel özelliklerin azalması turizmi etkileyebilir).	Kereste işçileri, hayvancılıkla geçinenler, arıcılar, avcılar, Selves Plajı'nı, Proje'nin karayla temas ettiği bölgeleri ve ulaşım yollarının çevresini kullanan ve rekreasyonel faaliyetlerde bulunan ziyaretçiler (kamp, yürüyüş, turistler vs). Kıyıköy Tarımsal Kalkınma (Ormancılık) Kooperatifi, Kırklareli Manda Yetiştiricileri Birliği, Kıyıköy ve Vize Turizm Dernekleri	Arazi kullanıcılarıyla yürütülen katılım çalışmaları, Proje belgelerinin (taslak ÇED Raporu da dahil olmak üzere) halka açıklanmasını, etkilenen paydaş gruplarının temsilcileriyle yapılan grup toplantılarını ve Kıyıköy'de gerçekleştirilecek Halkı Bilgilendirme Toplantısını içerir. Ayrıca, Kıyıköy Tarımsal Kalkınma (Ormancılık) Kooperatifi, Kıyıköy beldesinin kuzeyinde ve güneyinde bulunan bölgelerde hayvancılıkla ve Proje alanı çevresinde arıcılıkla uğraşan kişilerle, Kıyıköy ve Vize Turizm Dernekleri ile de özel katılım etkinlikleri gerçekleştirildi. Belirtilen özel katılımların amacı, bu alanları kullanan kişilerin geçim yollarının ve sosyal/dinlenme aktivitelerinin etkilenme olasılığını değerlendirebilmek için veri toplamak, bu etkileri gidermek, en aza indirmek ya da telafi etmek için uygulanabilecek olası önlemleri görüşmektir. Proje'den etkilenmeleri olası paydaşlar adına resmi topluluk temsilcileri olarak söz hakkına sahip olan, Kıyıköy Belediyesi ve Kıyıköy muhtarlarıyla bu tarz zel katılımlar düzenlendi. Plaj kullanıcıları ya da rekreasyonel faaliyetlerde bulunan ziyaretçiler paydaş olarak tanımlanmış olmasalar da, bu gruplar adına Kıyıköy Belediyesi, muhtarlar ve Kıyıköy Turizm Derneği ile görüşmeler yapıldı. Aynı zamanda, 2017 yılında hayata geçirilen ve inşaat aşamasında (2018-2019) uygulanabilecek projeleri belirlemek ve potansiyel Yerel Yatırım projelerini görüşmek amacıyla yukarıda bahsi geçen gruplarla toplantılar düzenlendi.

Proje ile ilgisi	Belirlenen Paydaşlar	Günümüze dek Gerçekleştirilen Paydaş Katılım Faaliyetleri
Denizden Faydalananlar		
Bu gruba, balıkçılık faaliyetleri ve buna bağlı geçim kaynaklarının, balıkçılık yapılan alanlara ulaşım, balık sağlığı, balık göçü ve avlanma kapasitelerinde yaşanan değişiklikler de dahil olmak üzere, Proje'nin olası etkilerine maruz kalabilecek balıkçılar ve balıkçılık birlikleri (aynı zamanda balıkçılık şirketleri de) dahildir. Paydaşlar, beklenmeyen olaylar (örn. yakıt dökülmeleri) ve bu olayların balıkçılık faaliyetlerini nasıl etkileyeceği, boru hattının bölgedeki balık stoğu ve balıkçılık alanlarına ulaşım ile ilgili, Proje'nin yol açacağı uzun dönemli etkiler hakkında da endişe taşıyor olabilirler.	Kıyıköy Su Ürünleri Kooperatifi, Kıyıköy balıkçıları, Kıyıköy balıkçılık alanı sınırları içerisinde balık tutan ve diğer limanlardan gelen balıkçılıkla uğraşan firmalar. Su Ürünleri Kooperatifleri Merkez Birliği (SUR-KOOP)	Kıyıköy Su Ürünleri Kooperatifi ile düzenli ve hedefle yönelik görüşmeler yürütülmekte olup, 2015 yılından beri Kıyıköy'deki balıkçılarla resmive gariresmi grup toplantıları yürütülmektedir. Katılım faaliyetleri arasında ÇED raporunun ana hatlarını belirlemeye yönelik bilgi toplama amaçlı görüşmeler, sosyo-ekonomik etki değerlendirmeleri ve uluslararası danışmanlar tarafından gerçekleştirilmiş balıkçılık üzerindeki potansiyel etkileri de değerlendirmesi amaçlanan balıkçılık üzerine bir çalışma yer almaktadır. Katılım toplantılarında balıkçılarla Proje hakkında bilgi paylaşımına, Projeye ilişkin endişeleri anlamaya ve uygun cevaplar verilmesine odaklanılmaktadır. Karadeniz'deki incelemeler sırasında, denizdibi tarama faaliyetleri ve güvenlik sınırlamaları gibi konularda balıkçılarla paylaşılması için, Kıyıköy Su Ürünleri Kooperatifine düzenli olarak bilgi verildi. 2017 yılında hayata geçirilen ve inşaat aşamasında (2018-2019) uygulanabilecek projeleri belirlemek ve potansiyel Yerel Yatırım projelerini görüşmek amacıyla Kıyıköy Su Ürünleri Kooperatifi ve balıkçılarla toplantılar gerçekleştirildi.
Açık deniz petrol ve doğal gaz araştırma şirketleri de söz konusu deniz alanına erişim ve kullanımıyla ilgililer.	TPAO	Teklif edilen boru hattı güzergâhı hakkında bilgi ve veri paylaşımı toplantıları gerçekleştirildi, Proje ve TPAO arasında faaliyetler koordine edildi.

Proje ile ilgisi	Belirlenen Paydaşlar	Günümüze dek Gerçekleştirilen Paydaş Katılım Faaliyetleri
Trafikten Etkilenen Topluluklar		
Proje ulaşım güzergâhı ve yolları üzerinde bulunan yerel topluluklar, bireyler ve işletmeler; gürültü, titreşim, toz, erişimin sınırlandırılması ve ağır yük araçları sebebiyle sağlık ve güvenlik riskleri gibi etkilere maruz kalabilirler.	Bahçeköy halkı (bölgede oturanlar, işletmeler, sağlık ve eğitim gibi topluluklara sunulan hizmetler dahil) Güngörmez halkı (bölgede oturanlar, işletmeler, sağlık ve eğitim gibi topluluklara sunulan hizmetler dahil) Saray halkı (bölgede oturanlar, işletmeler, sağlık ve eğitim gibi topluluklara sunulan hizmetler dahil) Kıyıköy ulaşım yolunun kenarında yerşelik dört hane.	Projeyi tanıtmak, topluluk mevcut bulunan trafik durumu hakkında veri toplamak ve trafiği azaltıcı önlemleri görüşmek üzere 2017 yılının 2. ve 3. çeyreğinde Bahçeköy ve Güngörmez muhtarlarıyla tanışma ve bilgilendirme toplantıları yapıldı. Bu toplantılarda elde edilen bulgular, İnşaat Trafiği Yönetim Planlarını destekleyecek olan Trafik Değerlendirmesi çalışması altında toplandı.
Yerel Yönetim ve Topluluk Temsilcileri		
Yerel yetkili kurum ve kuruluşlar, temsil ettikleri topluluklarının karşılaştığı olası etkilere ve bu toplulukların faydasına yönelik olarak genel ilgili olarak kabul edilir.	Kıyıköy Belediyesi Kıyıköy Belediye Konseyi Kıyıköy Belediye Başkanı	Proje faaliyetleri hakkında bilgi vermek, izin prosedürlerini görüşmek ve aynı zamanda Proje'ye ilişkin toplulukların endişelerini anlamak amacıyla, Kıyıköy Belediyesi ile Proje'nin tüm aşamalarında düzenli aralıklarla iletişim kuruldu ve katılımı sağlandı. Bu katılımlar, sosyo-ekonomik dayanak sağlaması amacıyla veri toplama ve Yerel Yatırım projelerinin geliştirilmesi için çeşitli mülakatları da içerir.

Proje ile ilgisi	Belirlenen Paydaşlar	Günümüze dek Gerçekleştirilen Paydaş Katılım Faaliyetleri
Yerel Topluluklar içerisinde yerel resmi makamlar, fikir önderleri, topluluğun daha geniş bir kesiti adına konuşma yetkisine sahip grup ya da kuruluşlar da vardır. Bu kişiler hem toplulukla bilgi paylaşımı konusunda etkilidir, hem de topluluğun çıkarlarını temsil ederler. Bu nedenle bu topluluk temsilcileri, Proje'nin temsil ettikleri insanlar ya da gruplar üzerindeki olası etkileri ve faydaları konusunda genel ilgili olarak kabul edilirler.	Kıyıköy Muhtarları (Cumhuriyet, Kale ve Güven mahalleleri) Bahçeköy Muhtarı Güngörmez Muhtarı Kıyıköy Su Ürünleri Kooperatifi Yönetim Kurulu Kıyıköy ve Vize Turizm Birliği Yönetim Kurulu Kıyıköy Tarımsal Kalkınma (Ormancılık) Kooperatifi Yönetim Kurulu Kırklareli Manda Yetiştiricileri Birliği Kıyıköy temsilcileri Romanlar Birliği Yönetim Kurulu	Proje hakkında bilgilendirmede bulunmak, sosyo-ekonomik veri toplamak, potansiyel etkileri ve bu etkileri azaltma önlemlerini görüşmek, Yerel Yatırım projelerinin tanımlanması ve geliştirilmesi için Muhtarların ve Kıyıköy'deki çeşitli temsilcilerin, kooperatif ve birliklerin yönetim kurullarının düzenli olarak katılımları sağlandı. Topluluk temsilcilerinin TürkAkım Doğal gaz Boru Hattı – Açık Deniz Kısımına benzer bir proje olan Samsun'daki Mavi Akım Projesi'ni ziyaret etmeleri sağlandı.
İşletmeler ve Dernekler		

Proje ile ilgisi	Belirlenen Paydaşlar	Günümüze dek Gerçekleştirilen Paydaş Katılım Faaliyetleri
Yerel işletmeler Proje'ye malzeme tedariki ve hizmet sağlanmasına yönelik fırsatlardan faydalanabilirler. Diğer taraftan bazı işletmeler, başta turizm sektörü ile ilgili olanlar, Proje'nin işletme gelirlerine yönelik potansiyel etkileri konusunda endişe duyabilirler.	İnşaat anındaki işletmeler ve destek hizmetleri sunanlar (örn. yiyecek-içecek hizmeti, güvenlik, konaklama, çevresel yönetim vs). Vize Kıyıköy Kültür ve Turizm Derneği İş ve İşçi Bulma Kurumu (İŞKUR), Trakya Kalkınma Ajansı ve Lüleburgaz Ticaret Odası. Samsun Limanı ve ilgili sektörler	Satınalmalar ile ilgili, Proje personelinin öngörülen konaklama düzenlemeleri hakkında öncelikle Kıyıköy'deki yerel konaklama sağlayıcıları ile bağlantı kuruldu. Proje'nin turizme potansiyel etkilerini görüşmek ve Kıyıköy'deki turizm sektörüne faydalı olabilecek potansiyel Yerel Yatırım projelerinin tanımlanmak amacıyla Kıyıköy ve Vize Derneği ile hedeflenen katılım faaliyetleri gerçekleştirildi. İstihdam, kalkınma ve ticari birlik temsilcilerinin, sosyo-ekonomik veri toplama ve Yerel Yatırımlar için potansiyel fırsatları tanımlama faaliyetlerinin bir parçası olarak katılımları sağlandı.

Kamu (Yerel Topluluklarda ikamet edenler ve ziyaretçiler)

Yerel Topluluklar trafik, gürültü, çevresel değişiklikler ve arazi kullanımı ve araziye ulaşım (plaj ve etrafındaki orman dahil) gibi konularda meydana gelen değişikliklerden etkilenebilirler. Bununla birlikte, istihdam ve ticari fırsatlardan faydalanabilir ya da olası bir doğal gaz tedariki gibi yerel gelişmelere de ilgi duyabilirler.	Yerel Topluluklarda (Kıyıköy, Bahçeköy, Güngörmez) ikamet edenler ve bu Yerel Topluluklara gelen turistler / ziyaretçiler. Çevredeki yerleşim yerlerinde ikamet edenler.	Proje belgelerinin yayınlanması (taslak ÇED Raporu dahil), Kıyıköy Açık Oturum ve Bilgilendirme Etkinliği ve Proje'nin internet sitesi üzerinden yapılan duyurular aracılığıyla bir dizi katılım faaliyeti ile genel halkın katılımı sağlandı.
---	---	--

Proje ile ilgisi	Belirlenen Paydaşlar	Günümüze dek Gerçekleştirilen Paydaş Katılım Faaliyetleri
Kamu Hizmeti ve Altyapı Kuruluşları		
Kamu hizmeti ve altyapı hizmeti sağlayıcıları, Proje'nin kamu hizmetleri ve altyapı geliştirme planları üzerinde nasıl bir etkiye yaratabileceği ile ilgilenmektedir. Bunlar doğrudan (örn. yol altyapısı ya da su şebekesi) veya dolaylı (örn. Proje personelinin yoğun kullanımına bağlı yerel hizmetler üzerinde artan baskı) etkiler olabilir.	Borusan rüzgâr enerjisi santrali (elektrik üretimi), İSKİ (İstanbul Su ve Kanalizasyon İdaresi), Yollar ve Otoyollar İdaresi, Trakya Elektrik İletim A.Ş. (TREIAS) (elektrik bağlantısı), TRAKYA ELEKTRİK DAĞITIM A.Ş. (TREDAS) (iletişim hatları) Kıyıköy Jandarma Komutanlığı Kıyıköy eğitim kurumları (okul öncesi-ilkokul-ortaokul-lise) Kıyıköy sağlık kurumları (Kıyıköy aile sağlığı merkezi ve Kıyıköy acil servis ünitesi), Saray Hastanesi, Vize Hastanesi	Borusan rüzgâr enerjisi santrali (daha önce AKSA'ya ait olan) ve İSKİ'nin altyapıları ve planlarıyla etkileşimi nedeniyle, Proje'nin tasarımı ve geliştirilmesi göz önünde bulundurulduğunda bu paydaşlarla doğrudan katılım faaliyetleri yürütülmüştür. Alım terminalinin elektrik bağlantıları konusunda ise Trakya Elektrik İletim A.Ş. (TREIAS) ve TRAKYA ELEKTRİK DAĞITIM A.Ş. (TREDAS) ile katılım faaliyetleri yürütüldü. Kıyıköy Jandarma Komutanlığı ile saha personelinin güvenliği, inşaat ve işletme aşamalarındaki emniyet tedbirlerinin ayarlanması ile ilgili düzenli olarak katılım faaliyetleri yürütülüyor. İnşaat personelinin faydalanacağı sağlık hizmetlerinin planlanabilmesi amacıyla, Kıyıköy sağlık kurumları ile mevcut kapasitelerinin belirlenmesi üzerine bazı katılım faaliyetleri yürütüldü. Yerel Yatırım projelerinin geliştirilmesi ve tanımlanması çerçevesinde Kıyıköy sağlık kurumları ve okullarla da katılım faaliyetleri gerçekleştirildi. Kamu hizmeti ve altyapı kuruluşlarıyla yürütülen katılım faaliyetleri, TürkAkım'ın internet sitesinde ve gazetelerde yayınlanan duyurular ve reklam kampanyaları aracılığıyla, Proje belgelerinin kamuya duyurusunu (ÇED Kapsam Belirleme ve taslak ÇED Raporu dahil) içerir. Bu raporlar, kamuya açık yorum dönemlerinde ve kamuya açık düzenlenen toplantılardan alınan bilgiler eşliğinde sunuldu. Sosyoekonomik ve sağlık konuları hakkında veri toplamak ve geri bildirim almak amacıyla bu paydaşlarla bireysel toplantılar da düzenlendi.
Ulusal ve Yerel Yetkililer		
Yetkili makamlar, özellikle Türkiye Mevzuatına uygunluğun sağlanması açısından, ÇED ve izin prosedürleriyle ilgilenirler. Düzenleyici görevlerine ek olarak devlet daireleri çevre, kültürel miras, taşımacılık ve balıkçılık vs. gibi konularla da özellikle ilgidir.	Türkiye Cumhuriyeti ulusal yetkili makamları (örneğin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, Kültür ve Turizm Bakanlığı, Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı, vs).	Ulusal makamlar ÇED sürecinin bir parçası olarak bilgilendirildi ve özel izin prosedürleri konularında bu makamlarla görüşmeler yapıldı. Özel ilgi alanlarından sorumlu olan çeşitli devlet daireleri ile katılım faaliyetleri, ÇED ve izin süreçleri devam etmektedir.

Yerel yetkililer ve kamu görevlileri, kendi toplulukları adına, oluşabilecek potansiyel etkilere ve faydalara dair genel ilgili kabul edilirler.

Bazı yerel kuruluşlar da izin süreçlerinde söz sahibidir.

Kırklareli ve Tekirdağ Valilikleri (ve yetki alanlarındaki ilgili kurumlar)

Vize ve Saray Kaymakamlıkları (ve yetki alanlarındaki ilgili kurumlar)

Vize ve Saray Belediyeleri

Aşağıdaki belirtilen kamu görevlileri: Kırklareli Valisi, Tekirdağ Valisi, Vize Kaymakamı, Saray Kaymakamı, Saray Belediye Başkanı, Vize Belediye Başkanı

Kırklareli ve Tekirdağ Bölgeleri milletvekilleri.

Vize, Saray İlçesi, Kırıkköy Belediyesi

Kırklareli İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü, İstanbul Orman Bölge Müdürlüğü, Vize Orman İşletme Müdürlüğü vs. gibi yerel devlet kurumları.

ÇED sürecinin ve izin prosedürlerinin bir parçası olarak ve aynı zamanda çevresel ve sosyal etki değerlendirmeleri ve Yerel Yatırım Programı için veri toplamak amacıyla, Proje'nin ilerleyişi boyunca yerel devlet kurumları ile katılım faaliyetleri yürütüldü.

Proje hakkında bilgi vermek amacıyla Vali, Kaymakam, Belediye Başkanı ve Milletvekilleri de dahil olmak üzere, ilgili bölgesel devlet yetkilileri ile bilgilendirme ve proje güncelleme toplantıları düzenlendi.

Proje ile ilgisi	Belirlenen Paydaşlar	Günümüze dek Gerçekleştirilen Paydaş Katılım Faaliyetleri
Sivil Toplum Kuruluşları		
Sivil Toplum Kuruluşları (yerel, ulusal ve uluslararası STK'lar ve diğer topluluk bazlı kuruluşlar), bölgedeki arazilerin, ormanların ve Karadeniz ekolojisinin korunmasından, arkeolojik değerlere, turizm ve diğer işletmecilik alanlarına, ve oluşabilecek etkilere kadar çeşitli konularda ilgi sahibidirler. STK'lar başta çevresel ve sosyal etkilerin tanımlanması ve bu etkilerin nasıl azaltılabileceği ve yönetileceği konularında sıklıkla ÇED belgelerini gözden geçirir ve yorumda bulunurlar.	Çevre koruma faaliyetleri ve ekosistemlerle ilgilenen yerel ve bölgesel STK'lar	STK'lar, ÇED Başvuru Dosyasını, taslak ve nihai ÇED raporlarını inceleme ve yorum yapma olanağına sahip oldular STK temsilcileri ve aktivistlerle, bağımsız kurumsal ilişkiler ve kamu ile iletişim danışmanlığı firması StratejiCo aracılığıyla 2015 yılının ortalarında, bölgesel STK'ların Proje ile ilgili görüşlerini anlamak ve endişelerini dinlemek için toplantılar düzenlendi.
Akademik ve Bilimsel Kuruluşlar		
Akademik ve Bilimsel kuruluşlar, Proje tarafından yürütülen çeşitli denizcilik araştırmalarından elde edilen veriler ve aynı zamanda Proje'nin, deniz hayatına veya ekolojisine, sualtı kültür mirası ve çevresel koruma üzerindeki etkileri hakkında bilgi sahibi olmakla ilgilidir.	Türkiye'de, mühendislik, deniz bilimleri, fiziksel ve ekolojik çevre konuları ve kültürel miras konularına odaklanan ilgili fakülteler.	Bazı araştırma enstitüleri ve üniversitelerin ilgili bölümleri ÇED Raporunun ve diğer çalışmaların hazırlanmasında destek sağlamak amacıyla paydaş katılımı sürecine dahil edildi. Akademik ve Bilimsel kuruluşlara da ÇED Başvuru Dosyasını, taslak ve nihai ÇED Raporunu inceleme ve görüş bildirme olanağı sağlandı.
Medya		
Gazeteciler ve diğer medya temsilcileri genellikle Proje ile ilgili açık ve şeffaf bilgilerin kamuoyuyla paylaşılmasıyla ve ÇED sürecinde gerçekleşen güncellemeler de dahil olmak üzere Proje hakkındaki genel bilgilerle ilgilidirler.	Ulusal, bölgesel ve yerel Türk medyası.	Medya ile basın bültenleri, duyurular, röportajlar ve basın konferansları aracılığıyla etkileşime geçilmiştir. Yerel medya temsilcilerinin ise, Yerel Toplulukların ilgilendiği konular, güncel olaylar ve belirli konu başlıklarıyla ilgili katılım göstermesi sağlanmıştır.

Belirlenen Yerel Toplulukların nispeten küçük olmaları sebebiyle, belirlenmiş olan farklı Paydaş kategorileri ve gruplarıyla bazı açılardan çakışabilecekleri unutulmamalıdır.

Hassas Gruplar

Paydaş tanımlama ve katılım gösterme süreçleri sırasında, yerel topluluklar arasında potansiyel olarak hassas ya da dezavantajlı birey ya da gruplar tespit edilmeye çalışılmaktadır. Hassas gruplar, Proje'den diğerlerine nazaran daha farklı ya da orantısız şekilde etkilenebilecek olan grupları, ya da durumları gereği, görüşme ve açıklama faaliyetlerine (örn. dil, okur-yazarlık, teknoloji vs. bakımından) dahil edilmeleri için, daha fazla özenin gerektiği topluluklardır. Proje'de, çocuklar/gençler, yaşlılar, engelliler, kronik hastalar, düşük gelirli haneler, kadınlar ve Roman azınlıklar da dahil olmak üzere, potansiyel hassas topluluklar belirlenmiştir. Bu gruplar üzerindeki farklı etkiler, ilgili durumlarda etki değerlendirmesi sürecinde dikkate alınmıştır (örn. Proje'nin topluluk sağlığı ve güvenliği üzerindeki etkileri).

Proje, paydaş katılım sürecinde yapılan görüşmeler görüşmearacılığıyla, özel ilgi gösterilmesine ihtiyaç duyan taraflar da dahil olmak üzere, tüm potansiyel paydaşların ihtiyaçlarını dikkate almaktadır. Bilgilerin, sosyo-ekonomik durumlarından veya diğer durumlarından bağımsız olarak, tüm grupların için erişilebilir olmasını sağlamak amacıyla bu bilgilerin çeşitli yollarla duyurulması konusunda her türlü çaba gösterilmiştir. Örneğin, bireysel olarak veya grup ve topluluklarla görüşmeler yapmak; bilgiyi sürekli olarak ve çeşitli yollarla paylaşmak (kahvehanelerde, pazarlarda, kadınların ve diğer grupların toplandıkları diğer yerlerde) ve bilgiyi diğer topluluklarla paylaşabilecek kişileri tanımlamak; basit görseller, haritalar, teknik olmayan broşürler, kitapçıklar ve daha detaylı sunumlarla topluluğun ihtiyaçlarına uygun materyaller hazırlamak gibi. Tüm yazılı materyaller Türkçe paylaşılmıştır.

3.3 Yayınlama ve Katılım Yöntemleri ve Araçları

South Stream Transport, çeşitli paydaş gruplarının ihtiyaçlarına ve çıkarlarına uygun olarak yayınlama amacıyla, farklı yöntemler ve kanallardan yararlanmakta ve ayrıca belirli paydaşlara ve katılım türlerine uygun materyaller üretmektedir. Katılım süreci, paydaşların etkin ve somut katkısını teşvik etmektedir.

Paydaş katılım süreci bölgedeki araç trafiğine, balıkçılık ve hayvancılık faaliyetlerine olan etkiler gibi, belirli potansiyel Proje etkileriyle ilgili iki yönlü, odaklı bir katılım içerir. Günümüze kadar yürütülmüş olan çalışmalarda tasarım kontrollerinin, yönetim ve etki azaltma önlem ve yöntemlerinin uygulanmasının ardından, Proje'den kaynaklanan çevresel ve sosyal etkilerin büyük çoğunluğunun düşük önem taşıdığı ya da geçici olduğu görülmüştür. Ancak ilgililenen belirli konularda ve paydaşların bilinen endişeleriyle ilgili katılım faaliyetleri düzenlenmeye devam edilecektir.

3.3.1 Proje Yayınlama Yöntemleri

Proje'ye ilişkin bilgiler çeşitli şekillerde yayımlanabilir: internet aracılığıyla (raporların, e-postaların yayımlanması), basılı olarak (sunumlar, raporlar, broşürler), yüz yüze yapılan toplantılar ve telefon görüşmeleri gibi. Proje belgeleri Türkçe ve İngilizce yayımlanmıştır. Gerekliğinde yazılı ve sözlü çeviri hizmetleri sağlanmaktadır. Proje'nin içeriği; amacı, niteliği ve boyutları; teklif edilen proje faaliyetlerinin süresi; Yerel Topluluklar üzerindeki etkilerden doğan riskler ve bu etkileri azaltma yöntemleri, paydaş katılımı ve telafi mekanizması süreçleri gibi proje bilgilerinin yayımlanması,

Yerel Toplulukların ve diğer paydaşların, Proje'nin riskleri, etkileri ve fırsatları hakkında bilgi sahibi edinmelerine yardımcı olmaktadır.

3.3.2 Paydaş Katılım Araçları

Paydaşların katılımlarını destekleyen materyaller, broşür ve posterler olarak yazılı bilgileri, ayrıca ÇED Raporu gibi yayınlama ve görüşme faaliyetlerinin odağını oluşturan dokümanları kapsar. Proje belgeleri ve diğer bilgiler ayrıca çevrimçi ortamda www.turkstream.info adresinde yayımlanmaktadır. Proje'yi, potansiyel etkilerini ve etki azaltma yöntemlerini çeşitli açılardan anlatan görsel unsurlar, posterler ve afişler gibi araçlar, ilgili paydaş görüşme toplantılarını desteklemek için geliştirilmiştir. Üretilen katılım araçları Tablo 3-3'de listelenmiş olup, günümüze kadar geliştirilen araçların birer kopyaları EK F'de bulunmaktadır.

Tablo 3-3 Üretilen Katılım Araçları

Tür	Detaylar
ÇED sürecinin bir parçası olarak açıklanan dokümanlar	ÇED Başvuru Dosyası Taslak ÇED Raporu Nihai ÇED Raporu
Yayımlanacak ek dokümanlar	Paydaş Katılım Planı Sosyal Yönetim Planı* Çevresel ve Sosyal İnceleme Raporu* Topluluk İhtiyaçları Değerlendirmesi Teknik Olmayan Özeti*
Destekleyici araçlar	Proje tanıtım broşürleri (toplantılarda ve topluluklara dağıtılmıştır) - Kurumsal broşür - Kıyıköy Topluluğu için düzenlenen broşür Proje kitapçıkları (toplantılarda ve topluluklara dağıtılmıştır) - Geri bildirim Süreci ve Telafi Prosedürü kitapçığı - Yerel Yatırım kitapçığı İnternet sitesinde ve basılı olarak yayımlanan proje güncellemeleri Toplantılarda gösterilen haritalar, posterler ve afişler Toplantılarda kullanılan sunumlar

* Gelecek faaliyetler.

3.3.3 İletişim Kanalları

Geri bildirim mekanizmaları, çeşitli paydaş gruplarının tercih ve ihtiyaçlarını karşılayacak ve bulundukları konumları dikkate alacak şekilde geliştirilmiştir. Bunlar yerel topluluklarda yazılı olarak geribildirim toplamak için kullanılan yorum kutularından başlayarak, dünyanın her yerinden geri bildirim toplanabilmesine olanak sağlayan internet bazlı mekanizmalara kadar, geniş bir yelpazeye yayılır.

Paydaşları katılıma dahil etmek için kullanılan farklı açıklama yöntemleri, araçları ve iletişim kanalları Tablo 3-4'de gösterilmiştir.

Tablo 3-4 Katılım Yöntemleri

Paydaş Kategorisi	Açıklama Yöntemleri	İletişim Kanalları
Tüm paydaşlar	Şirket web sitesi Gazete duyuruları	E-posta, telefon ve posta
Yerel topluluklarda ikamet edenler	Gazete duyuruları, kurulacak Kıyıköy Bilgi Merkezi'nde toplulukların kullanımına sunulan ve dağıtılan belgelerin basılı nüshaları ve çeşitli materyaller	E-posta, telefon, posta ve yüz yüze Grup toplantıları ve halka açık etkinlikler
Arazi sahipleri	Etkilenen arazi sahiplerine doğrudan gönderilen ilgili bilgiler	E-posta, telefon, posta ve yüz yüze Proje temsilcileriyle düzenlenen toplantılar
Arazi kullanıcıları Balıkçılar ve deniz alanı kullanıcıları	Topluluklara sunulan ve dağıtılan belgelerin basılı nüshaları ve çeşitli materyaller. South Stream Transport ile toplantı yapmak için bilgiler, kilit önem taşıyan dokümanlar ve davetler de belirli paydaşlara iletilmiştir.	E-posta, telefon, posta ve yüz yüze Halka açık etkinlikler Bireysel ve grup toplantılar
Devlet Makamları	Bildirimler,önemli dokümanlar ve ile toplantı yapmak için davetiyeler de belirli paydaşlara sunulmuştur.	E-posta, telefon, posta ve yüz yüze Toplantılar ve yazışmalar
Devletler arası kuruluşlar	İnternet sayfası Gazete duyuruları	E-posta, telefon ve posta
Sivil toplum kuruluşları (STK'lar)	İnternet sayfası Gazete duyuruları Toplantı yapmak için davetler de belirli paydaşlara iletilmiştir.	E-posta, telefon, posta, şahsen
Kamu Hizmeti ve Altyapı Kuruluşları	Bildirimler,önemli dokümanlar ve South Stream Transport ile toplantı yapmak için davetiyeler de belirli paydaşlara sunulmuştur	E-posta, telefon, posta ve yüzyüze. Toplantılar ve yazışmalar
İşletmeler ve iş ilişkileri	Bildirimler,önemli dokümanlar ve South Stream Transport ile toplantı yapmak için davetiyeler de belirli paydaşlara sunulmuştur	E-posta, telefon, posta ve yüz yüze South Stream Transport ile yapılan toplantılar ve yazışmalar.

Paydaş Kategorisi	Açıklama Yöntemleri	İletişim Kanalları
Akademik ve bilimsel kuruluşlar	Bildirimler,önemli dokümanlar ve South Stream Transport ile toplantı yapmak için davetiyeler de belirli paydaşlara sunulmuştur	E-posta, telefon, posta ve yüz yüze
Medya	Proje güncellemeleri ve açıklama sürelerine ilişkin basın bildirileri ve medyadaki röportajlar.	Medya irtibatları

4 Tamamlanan Paydaş Katılımları

Türkiye'deki paydaş katılım faaliyetleri, ÇED Başvuru Dosyasının yayımlanması ile birlikte, Mayıs 2015 tarihinde başlamıştır. O tarihten bu yana Proje, ÇED, ek çevresel ve sosyal değerlendirmeler ve Yerel Yatırım Programı'nın geliştirilmesine yönelik geri bildirim ve bilgi toplamak amacıyla resmi ve resmi olmayan katılım faaliyetleri gerçekleştirmiştir. Birincil görüşme faaliyetleri aşağıda Tablo 4-1'de özetlenmiştir. Ayrıca günümüze kadar gerçekleştirilmiş görüşmelerin listesi EK C'de yer almaktadır. Bu PKP'nin geleceğe yönelik bir plan olması sebebiyle, geçmiş katılım faaliyetlerine yönelik detaylı bilgi içermediği de unutulmamalıdır.

Tablo 4-1 Tamamlanan Katılım Faaliyetlerinin Özeti

Etkinlik	Tarih	Katılım
ÇED Başvuru Dosyası	Temmuz 2015	ÇED Başvuru Dosyası ÇŞB tarafından 2 Temmuz 2015 tarihinde yayımlanmış ve böylelikle ÇED prosedürü gereği halkın görüşüne açıldı.
ÇED Halkın Katılımı Toplantısı	Temmuz 2015	Kıyıköy' de 21 Temmuz 2015 tarihinde, ÇED Başvuru Dosyasından sorumlu şirket yetkilisi ve Proje temsilcisinin katılımıyla, Proje hakkında halkı bilgilendirmek, geri bildirim toplamak ve sorulara cevap vermek amacıyla, ÇED Halkın Katılımı toplantısı düzenlendi. Toplantıyı haber veren duyurular yerel gazetelerde ve ÇŞB' nin internet sayfasında toplantı tarihinden 10 gün önce yayımlandı (EK D). Ancak kamuoyunun protesto eylemleri sebebiyle toplantı gerçekleştirilemedi. Daha sonra ÇŞB, ÇED İnceleme ve Değerlendirme Komitesini oluşturan devlet yetkililerinin görüşleri doğrultusunda ÇED sürecine devam edilebileceğine hükmederek ÇED Raporunun kapsam ve formatını yayımladı. Bu kapsam, ÇED Raporunda ele alınması gereken konu başlıklarını ve Proje boyunca yapılması gerekenlerin listesini içerir.
Kıyıköy Yerel Topluluğu üyeleri ve bölgesel STK'larla yürütülen tanışma toplantıları ve Yerel Katılım Programının Başlatılması	Ağustos - Ekim 2015 Aralık 2016 - Ocak 2017	Proje hakkında halkın endişelerini ve ÇED Halkın Katılımı Toplantısı sırasında yaşanan protesto eylemlerinin sebebini anlamak amacıyla, kamu ile iletişim danışmanlığı firması StratejiCo aracılığıyla, halkın temsilcileri ve üyeleriyle bir dizi tanışma toplantısı yürütüldü. Devamında, bölgesel STK'ların temsilcileriyle de toplantılar düzenlendi. Paydaşlar tarafından dile getirilen endişeler, Proje geliştirme aşamasının bir parçası olarak değerlendirilmek ve devam eden bir halkın katılım süreci geliştirmek üzere Proje temsilcilerine iletildi. Proje temsilcileriyle Kıyıköy Belediyesi ve Kıyıköy Su Ürünleri Kooperatifi arasında, başlangıç niteliğinde ve sonrasında ise takip toplantıları da düzenlenmiştir. Proje'nin, 2015 yılının sonunda başlayarak, 2016 yılının sonuna kadar süren bekleme döneminin ardından, 2016 yılının sonlarında halk temsilcileriyle yeniden iletişim kurularak Proje'nin

Etkinlik	Tarih	Katılım
		güncel durumu hakkında bilgi vermek ve geri bildirim toplamak üzere tekrar bir dizi tanışma toplantıları düzenlendi.
Çevresel ve sosyal etki değerlendirme çalışmaları	Eylül 2015 - Kasım 2017	Olası etkiler ve bu etkilerin azaltılması için alınacak önlemler konularında ulusal, bölgesel ve yerel düzeyde çeşitli paydaşlarla yürütülen bilgi toplama ve temel oluşturmaya yönelik katılım çalışmaları Katılım faaliyetleri aşağıdaki gibidir: - ÇED süreci kapsamında, Mikado danışmanlık firması tarafından yürütülen sosyo-ekonomik etki değerlendirmesinin bir parçası olarak olarak, yerel devlet temsilcileri ve topluluk temsilcileri, arazi kullanıcıları, denizcilikle uğraşanlar, işletmeler, birlikler ve ticaret odaları, kamu ve altyapı hizmetleri sunan kuruluşlar ile yapılan görüşmeler; - Proje temsilcilerinin hayvancılıkla ve arıcılıkla uğraşan üyelerle gerçekleştirdikleri görüşmeler - MRAG uluslararası danışmanlık şirketi tarafından hazırlanan Balıkçılık Çalışması ile ilgili görüşmeler ve grup toplantıları. Katılım faaliyetleri, çevresel ve sosyal etkilerin değerlendirilmesi, ÇED raporunda ayrıntılı olarak bahsedilen ve etkilerin azaltılmasını sağlayacak önlemlerin geliştirilmesi ve ÇED süreci tamamlandığında Çevresel ve Sosyal Yönetim Planlarında geçen etki azaltma önlemlerinin iyileştirilmesiyle sonuçlandı.
Yerel yetkililerle tanışma toplantıları	Şubat - Mayıs 2017	Proje ve yerel yönetim arasında ilişkileri geliştirme faaliyetlerinin bir parçası olarak, Kırklareli ve Tekirdağ'da Şubat 2017'de, Vize ve Saray'da ise Mayıs 2017'de olmak üzere, üst düzey yetkililerle gerçekleştirilen bir dizi tanışma toplantıları.
2017 Yerel Yatırım Programının Geliştirilmesi	Mart - Mayıs 2017	2017 yılında, "küçük ölçekli" Yerel Yatırım projeleri kapsamında, potansiyel yatırım fırsatları hakkında bilgi toplamak amacıyla, Kıyıköy topluluk temsilcileri ve sağlık ve eğitim kurumlarıyla birlikte katılım faaliyetlerine ilişkin toplantılar gerçekleştirildi. Bu faaliyetler, topluluk ya da bazı özel gruplar (örn. balıkçılık ve turizmle uğraşanlar) arasında belirlenmiş ve öncelikli "ihtiyaçlar" baz alınarak geliştirilen projeleri belirlemek ve seçmek için, ilgili paydaşlarla düzenlenen bir dizi bireysel ve küçük grup toplantılarını kapsar. 2017 yılının Mayıs ayında, hangi projelerin uygulamaya koyulacağına ilişkin karar vermek amacıyla, bir grup toplantısı gerçekleştirildi.
Taslak ve Nihai ÇED Raporunun Yayınlanması	Haziran 2017 (taslak ÇED raporu) ve Eylül 2017 (Nihai ÇED raporu)	Taslak ÇED raporu ÇSB' ye Haziran 2017'de gönderildi ve ÇSB tarafından, kamu geri bildirimlerinin alınabilmesi için internet ortamında halkın görüşlerine açıldı. ÇED İnceleme ve Değerlendirme Komisyonu (İDK) toplantısı 4 Temmuz 2017 tarihinde gerçekleştirilmiş olup, taslak ÇED Raporu ile ilgili önemli bir yorum yapılmamıştır.

Etkinlik	Tarih	Katılım
		Nihai ÇED Raporu ÇSB'ye gönderildi ve Eylül 2017'de halkın görüşüne açıldı. Akabinde ÇED raporu 29 Eylül 2017 tarihinde ÇSB tarafından onaylandı.
Proje Hakkında Bilgilendirme Toplantıları	Temmuz - Ekim 2017	Proje hakkındaki kilit bilgiler ve etkileri hakkında bilgi vermek, geri bildirim almak ve soruları cevaplamak amacıyla, Kıyıköy' deki özel ilgi grupları ile bir dizi toplantılar gerçekleştirildi.
Bahçeköy ve Güngörmez muhtarları ile tanıtım toplantıları	Ağustos - Ekim 2017	Proje hakkında bilgi vermek, trafik yönetimi ve etkilerin azaltılmasına yönelik önlemleri görüşmek amacıyla, Güngörmez ve Bahçeköy muhtarları ile, tanıtım toplantıları ve devamında da takip toplantıları gerçekleştirildi. Alınan geri bildirimler, İnşaat Trafik Yönetim Planı'na dahil edilecek olan ve 2017'nin sonunda gerçekleştirilen trafik değerlendirme çalışması kapsamında dikkate alındı.
Yerel Topluluklarla İrtibat Yetkilisinin (YTİY) Atanması	Ağustos 2017	Proje tarafından, Ağustos 2017 'de, topluluklarla kurulacak ilişkilerle ilgili irtibat noktası olarak görev alacak, Yerel Topluluklarla İrtibat Yetkilisi atandı. Bu tarihten itibaren YTİY, başta Kıyıköy'de olmak üzere devam eden ve sık gerçekleştirilen katılım faaliyetlerine katılmakta olup, tam zamanlı olarak Kıyıköy bölgesinde çalışmaktadır.
Mavi Akım Ziyareti	Ağustos 2017	Benzer bir projenin nasıl inşa edildiği ve çalıştığı hakkında bilgi vermek amacıyla, Kıyıköy'deki topluluk temsilcileri için, Samsun'da bulunan Mavi Akım projesine bir ziyaret düzenlendi. Ziyaretin bir parçası olarak, Kıyıköy topluluk temsilcileri ile Mavi Akım projesi sürecinde yaşadıkları deneyim hakkında bilgi vermeleri için, Samsun'daki paydaşlar arasında görüşmeler düzenlendi.
Kıyıköy Açık Oturum ve Bilgilendirme Etkinliği	Kasım 2017	Şirket, Proje hakkında bilgi sahibi olmaları amacıyla Kıyıköy halkı için, 12 Kasım 2017 tarihinde halka açık bir geniş katılımlı bilgilendirme etkinliği düzenlemiştir. Bilgilendirme posterleri, haritalar ve sunumlar katılımcıların gösterimine sunulmuştur. Proje'nin farklı boyutlarının açıklandığı kitapçıklar ve broşürler dağıtılmıştır. Proje temsilcileri ise Proje ve beklenen etkileri hakkında bilgi vermek için etkinlikte hazır bulunmuştur.
Topluluk İhtiyaçları Değerlendirmesi	Kasım – Aralık 2017	Topluluk İhtiyaçları Değerlendirmesi (TİD), inşaat aşamasında Yerel Yatırım Programının gelişimi hakkında bilgi vermek amacıyla, Kasım - Aralık 2017 tarihleri arasında yürütülmüştür. TİD, bölgesel ve yerel paydaşlarla gerçekleştirilen veri toplama toplantılarını ve aynı zamanda yatırımlara, topluluk ihtiyaçlarına ve önceliklerine yönelik fırsatları belirlemek üzere yapılan toplantıları içerir.
Şirket CEO'sunun Kıyıköy Ziyareti	Aralık 2017	Şirket CEO'su Aralık 2017 tarihinde Kıyıköy'e gerçekleştirdiği ziyaret sırasında, Kıyıköy Belediye Başkanı ve Su Ürünleri Kooperatifi Başkanı ile tanışma toplantıları gerçekleştirmiştir. CEO bu toplantılar sırasında, çevresel ve sosyal etkilerin ele alınması

Etkinlik	Tarih	Katılım
		ve topluluğun faydasına olacak faaliyetlerin birlikte hayata geçirilmesi konusunda, Proje'nin sahip olduğu kararlılığın altını tekrar çizmiştir. Belediye Başkanı ve Su Ürünleri Kooperatifi Başkanı da kendi görüşlerini dile getirme fırsatı bulmuş ve Proje hakkında görüşlerini belirtmişlerdir.
		Ziyaret sırasında Yerel Yatırım Programının bir parçası olarak Proje tarafından inşa edilen yeni futbol sahası ve çok amaçlı spor kompleksi çevresine, Belediye Başkanı ve CEO'nun katılımıyla ağaç dikme töreni düzenlenmiştir.
ÇED ve İzin Alma Süreci	2015 - devam ediyor	İzin alma gerekliliklerini ve süreçlerini görüşmek ve Proje'nin gelişimi hakkında güncel bilgileri paylaşmak amacıyla, hükümet kanadında yer alan çeşitli paydaşlarla katılım faaliyetleri gerçekleştirilmiştir.

Aşağıdaki bölümlerde, günümüze kadar gerçekleşmiş olan paydaş katılımı faaliyetleri hakkında ayrıntılı bilgiler verilmektedir.

4.1 ÇED Görüşmeleri– Haziran 2015 – Eylül 2017

4.1.1 ÇED Başvuru Dosyası ve ÇED Halkın Katılımı Toplantısı

ÇSB tarafından Haziran 2015'de Proje bilgisini içeren ve Proje'nin beklenen etkilerini özetleyen ÇED Başvuru Dosyasının yayımlanmasıyla birlikte, ÇED sürecine yönelik halkın katılımı süreci başladı. Proje'ye ve ÇED Başvuru Dosyasına yönelik kamu görüşleri yazılı olarak ÇSB'ye ya da Kırklareli İl Çevre ve Şehircilik Müdürlüğü'ne iletildi.

Türkiye'nin yasal mevzuatı uyarınca Halkın Katılımı Toplantısı (yani halka açık görüşme) Kırıkköy düşün salonunda, 21 Temmuz 2015 tarihinde, saat 11.00'de gerçekleştirildi. Toplantının amacı, kamuya Proje hakkında bilgi verilmesi ve ÇSB'nin ÇED Raporu'nun Kapsam ve Özel Formatını belirlemede dikkate alabileceği geri bildirimlerin alınmasıydı.

Halkın Katılımı Toplantısının ayrıntıları (toplantı yeri, tarihi, saati, vs.) 10 Temmuz 2015 tarihinde, "Hürriyet" ve "Vize Haber" gibi ulusal ve yerel gazeteler aracılığıyla duyuruldu. Buna ek olarak, duyuru metni, Kırklareli İl Çevre ve Şehircilik Müdürlüğü ve Kırıkköy ilan panolarında ve ayrıca toplantının yapılacağı salonun girişinde, toplantı tarihinden 10 gün öncesinden itibaren yayımlandı.

Halkın Katılımı Toplantısı, bölgesel STK'lar, çevreciler, Kırıkköy yerel topluluk üyeleri ve bazı yerel politikacıların da katılımıyla düzenlenen protesto gösterileri sebebiyle tamamlanamadı ÇSB tarafından iptal edildi.

ÇSB, Proje ve ÇED Başvuru Dosyası hakkında hiçbir kamu görüşü alamadı ve ÇED Gözden Geçirme ve Değerlendirme Komisyonu (GDK) üyelerinin fikir ve görüşlerini temel alarak, ÇED Kapsamını ve Özel Formatını yürürlüğe koydu ve böylece ÇED sürecine devam edildi. GDK 23 kamu görevlisinden oluşur:

- Çevre ve Şehircilik Bakanlığı:
 - Çevresel Etki Değerlendirmesi İzin ve Denetim Genel Müdürlüğü

- Tabiat Varlıklarını Koruma Genel Müdürlüğü
- Mekânsal Planlama Genel Müdürlüğü
- Çevre Yönetimi Genel Müdürlüğü
- Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı
 - Transıt Petrol Boru Hatları Dairesi Başkanlığı
 - BOTAŞ
 - Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı (TPAO)
 - Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü (MTA)
- Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı
 - Tersaneler ve Kıyı Yapıları Genel Müdürlüğü
- Kültür ve Turizm Bakanlığı
 - Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü
 - Edirne Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu Müdürlüğü
- Orman ve Su İşleri Bakanlığı
 - Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü
 - Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğü
 - Orman Genel Müdürlüğü
- Türk Deniz Kuvvetleri:
 - Seyir Hidrografi ve Oşinografi Dairesi Başkanlığı (SHOD)
- İçişleri Bakanlığı:
 - Sahil Güvenlik Komutanlığı
- Sağlık Bakanlığı:
 - Kamu Sağlığı Genel Müdürlüğü
- Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı
 - Balıkçılık ve Su Ürünleri Genel Müdürlüğü
- Kırklareli Valiliği:
 - Kırklareli İl Gıda, Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü
 - Kırklareli İl Çevre ve Şehircilik Müdürlüğü
 - Kırklareli İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü
 - Kırklareli İl Özel İdaresi – Kalkınma ve Kentsel Gelişme Müdürlüğü
- İstanbul Su ve Kanalizasyon İdaresi – (İSKİ)

ÇED mevzuatı gereklilikleri kapsamında, ÇED Halkın Katılımı Toplantısı düzenlenmesi gereken tek zorunlu kamu toplantısı olsa dahi, protestolar sırasında verilen olumsuz tepkiler göz önüne alındığında, Yerel Topluluklar ve etkilenen paydaşlarla iyi ilişkiler kurmak amacıyla, Proje, gönüllü olarak paydaş katılım programını başlattı. Bu program kapsamında, ÇED Raporu ve Proje Çevresel ve Sosyal Yönetim Planlarında kullanılmak üzere hazırlanacak olan sosyo-ekonomik etki

değerlendirmesi için ek olarak gönüllü katılım faaliyetleri düzenlendi. Bu gönüllü katılım faaliyetlerine ilişkin daha detaylı bilgiler PKP' nin 4.2 Bölümü'nde ve ilerleyen kısımlarındadır.

4.1.2 Taslak ve Nihai ÇED Raporu

Taslak ÇED Raporu, ÇSB'nin internet sayfasında Haziran 2017 tarihinde yayımlandı ve ÇED sürecinin kalan süresi boyunca da geri dönüşler için açık kaldı. Yayımlanma tarihinden itibaren 10 gün içerisinde alınan tüm yorumlar, ÇSB tarafından, nihai ÇED Raporunda Proje sahibinin ele alması gereken yorumların hazırlanmasında değerlendirilmiştir.

Taslak ÇED Raporuna hakkında halkın görüşlerine açık kaldığı dönemde herhangi yorum yapılmadı. 4 Temmuz 2017 tarihinde, İDK yetkililerinin Taslak ÇED Raporunu yorumlamaları ve görüşlerini belirtmeleri amacıyla ÇED İDK Toplantısı gerçekleştirildi ve Taslak ÇED Raporu üzerine herhangi bir yorum alınmadı.

Buna dayanarak, Nihai ÇED Raporu Eylül 2017 tarihinde ÇSB' na gönderildi ve ardından yine ÇSB'nin internet sayfasında halkın görüşlerine açık olarak 10 gün süreyle yayımlandı. Bu dönemde alınan görüşler ÇED "Olumlu" ya da "Olumsuz" kararının verilmesi açısından değerlendirildi. Bu dönemde ÇSB'na kamuoyundan çeşitli yorumlar gelmişse de, ÇSB gelen yorumların ÇED Raporu içeriğini kayda değer oranda etkide bulunmadığına karar vermiştir. 29 Eylül 2017 tarihinde ÇSB tarafından ÇED'e yönelik Olumlu Karar çıkmış ve bu karar bakanlığın kendi web sitesinde yayımlanmıştır.

4.2 Tanıtım amaçlı yerel halk ile yapılan toplantılar ve Topluluk Katılım Programının Başlatılması

4.2.1 Ağustos – Kasım 2015

ÇED Başvuru Dosyasının yayınlanmasının ve Haziran 2015 tarihinde yapılan Halkın Katılımı Toplantısı esnasındaki gösterilerin ardından, bir kısım yerel paydaşların belirgin biçimde sergilediği olumsuz tavır dikkate almak üzere katılım faaliyetlerine yönelik yaklaşım değiştirildi. Gösterilerin ardından belirlenen sorunların ele alınıp aşağıdaki faaliyetlerin yürütülebilmesi için yerel paydaşlarla toplanmak büyük önem taşımaktaydı:

- Paydaşların Proje hakkında fikir ve görüşlerini oluştururken temel alabilecekleri doğru bilgiler elde etmesini sağlamak;
- Karşılaştıkları sorunların anlaşılmasını ve bu tip sorunların ele alınabilmesi için gereken eylemlerin yürütülmesini sağlamak;
- Proje'nin çevresel ve sosyal yönetim çerçevesindeki yaklaşım şeklini sunabilmek.

Bunun bir sonucu olarak, aşağıdaki amaçlar doğrultusunda, topluluk katılımına aşamalı bir yaklaşım benimsendi:

- I. Aşama: Tanışma toplantılarıyla bir iletişim kanalı ("masada bir sandalye sahibi olmak") açmak
- II. Aşama: Kişisel olarak ve sık yürütülen katılım faaliyetleri aracılığıyla endişeler hakkında bilgi sahibi olmak ve güvenilirlik sağlamak

- III. Aşama: Kritik önem taşıyan endişeleri ele alıp uzun dönemli katılım faaliyetleri yürüterek güven oluşturmak

Topluluk katılımının bu aşamasını başlatmak amacıyla Yerel Topluluk için bir iletişim sorumlusu olarak hareket edecek, Şirket ve Kıyıköy Yerel Topluluğu arasında bilgi aktarma görevini üstlenecek geçici bir Topluluk İrtibat sorumlusu StratejiCo' dan atanmıştır.

StratejiCo tarafından, Kıyıköy'de bir dizi temsilcinin de yer aldığı (Tablo 4-2) tanıtım amaçlı toplantılar düzenlenmiştir. Bu toplantıları Proje temsilcilerinin de hazır bulunduğu toplantılar izlemiştir. Bu toplantıların amaçları aşağıda sıralanmıştır:

- Halkın Katılımı Toplantısı protestolarının ardından iletişim kanallarını yeniden açmak;
- topluluğun mevcut ekonomik faaliyetleri ve Proje'nin bu faaliyetlerle nasıl etkileşime geçebileceği/bunları nasıl etkileyebileceği hakkında daha ayrıntılı bilgi sahibi olmak;
- topluluk endişelerini daha iyi anlamak;
- yerel topluluk ile daha geniş bir katılım sağlamak konusunda atılacak en iyi adımları anlamak;
- topluluk üyeleri ve gruplarını tanımak, kimlerle toplantı yapılacağını daha iyi tespit etmek ve
- Proje hakkında yanlış anlamaları gidermek için bilgi vermek.

Bunlara ek olarak, Proje ile ilgili endişelerini anlamak için yerel STK'larla da bir dizi resmi olmayan toplantı gerçekleştirilmiştir. Gerçekleştirilen toplantılar aşağıda özetlenmiştir.

Tablo 4-2 Kıyıköy Yerel Topluluklarıyla yapılan Bilgilendirme Amaçlı Toplantılar

Toplantı	Paydaş	Tarih	Yer
Yerel Yönetim	Kıyıköy Belediyesi	12 Ağustos 2015	Kıyıköy
Kıyıköy Yerel Topluluğu	Kıyıköy Su Ürünleri Kooperatifi	21 Ağustos 2015	Kıyıköy
Kıyıköy Yerel Topluluğu	Kıyıköy Topluluğu temsilcileri Kıyıköy iş adamları ve Kıyıköysakinleri Yerel STK'lar/etki sahipleri	14 Eylül 2015	Kıyıköy
Yerel Topluluklar	Kıyıköy Belediyesi Kıyıköy muhtarları	12 Kasım 2015	Kıyıköy

Yapılan bu ilk toplantılardan elde edilen geri bildirim şunları göstermiştir:

- Proje hakkında pek çok yanlış düşünce mevcuttur. Ayrıca Proje ve beklenen etkileri hakkında sahip olunan bilgi seviyesi oldukça düşüktür.
- Sosyo-ekonomik temel veri bakımından çeşitli boşluklar bulunmaktadır ve potansiyel sosyo-ekonomik etkiler Yerel Topluluk açısından asıl endişe konusudur.

- Topluluk üyeleri genel olarak Proje konumunun Kıyıköy yerleşim yerine çok yakın olduğunu düşündüklerini ve Proje'nin balıkçılık, turizm ve hayvancılık alanlarına etkisi olmaması için daha kuzeye taşınması gerektiğini belirtmiştir.

4.2.2 Aralık 2016 - Ocak 2017

Proje 2015 sonları ve 2016 sonları arasında bir bekleme dönemine girdiğinden, 2015 yılında yürütülen tanıtım amaçlı katılım faaliyetleri sırasında belirlenen bir dizi sorun hemen ele alınamamıştır. Ancak Proje'nin tekrar hayata geçirilmesiyle topluluk katılım programı tekrar başlatılmış ve detaylı bir sosyo-ekonomik etki değerlendirmesinin, ÇED sürecinin bir parçası olarak yürütülmesine karar verilmiştir. Bir dizi teknik, çevresel ve sosyal kriter temel alınarak Proje için potansiyel alternatif konumların dikkate alındığı Proje'nin kıyıya çıktığı konumun optimize edilmesi süreci başlatılmıştır.

Topluluk katılım programı açısından bakıldığında bu aşamada ilk adım, kritik önem taşıyan paydaşlarla tekrar bir iletişim hattının açılmasını sağlamak, Proje'yi onlara tekrar tanıtmak, 2015 ertelemeinden bu yana yaşanan önemli değişiklikler konusunda güncel bilgiler vermek ve ilişkilerin tekrar kurulması sürecini başlatmak olmuştur.

Proje temsilcileri Kıyıköy Belediye Başkanı ile bir tekrar tanıtım toplantısı düzenlemiştir. Ayrıca Vize Kaymakamı ile 9 Aralık'ta bir tanıtım toplantısı ve ardından 28 Aralık 2016'da Belediye Başkanı ile bir takip toplantısı düzenlenmiştir. Toplantılarda, esas olarak Kıyıköy'de saha iyileştirilmesine yönelik yürütülmekte olan araştırma çalışmalarına odaklanılmıştır.

Stratejico ekibi, Kıyıköy topluluk temsilcileriyle, yani muhtarlar, kooperatif başkanları ve ayrıca diğer paydaşlarla görüşmelere katılan bir Kıyıköy Belediye Meclisi Üyesi ve kiraathane sahibi ile toplantılar yürütmüştür. Toplantılarda, Proje'nin tekrar başlatılması, sahanın iyileştirilmesi süreci ve 2015 yılından bu yana yerel toplulukların Proje hakkındaki fikirlerinin/yaklaşımlarının değişip değişmediği konularında paydaşların bilgilendirilmesi amaçlanmıştır.

Bu toplantılar sırasında katılım faaliyetlerinin geleceğine ışık tutan aşağıdaki geri bildirimler alınmıştır:

- Topluluk temsilcileri, Proje'nin karayla buluştuğu konumun Selves olmasına karşı çıkmış ve Proje'nin daha kuzeye taşınmasını tercih etmiştir;
- Proje'nin karayla buluştuğu konumun Selves olması ile ilgili olarak en büyük endişe kaynaklarının yine ormancılık, balıkçılık ve turizmden elde edilen gelir kaynakları üzerindeki etkiler olduğu belirtilmiştir;
- Yerel etki sahibi taraflar, genel olarak projenin Kıyıköy'de yürütülmesine karşı çıksalar da projenin devam etmesini kabul etmektedirler. Bu nedenle, Proje ile daha açık bir iletişim kanalına sahip olmayı talep etmektedirler ve Şirket temsilcilerinin / uzmanlarının da katılacağı gelecekte yapılacak toplantılara yönelik olumlu bir tutuma sahiptir;
- Topluluk temsilcileri, yerel yatırımları görüşme konusuna açıklar ve yerel ekonomiyi kalkındırma konusuyla da ilgililer;
- Proje konusunda halen topluluk seviyesinde pek çok yanlış anlaşılma mevcut ve paydaşlar Proje'nin bilgilendirme anlamında daha geniş topluluklarla paylaşımda bulunmak için çok daha fazlasını yapması gerektiğini düşünüyor.

Gündeme getirilen konular, topluluk katılım programının ölçeğini büyütme bağlamında dikkate alınmıştır. Sosyo-ekonomik etkilere ilişkin konular, ÇED raporunu bilgilendirmek için faydalanılacak sosyo-ekonomik etki değerlendirmesinin geliştirilmesinde dikkate alınmıştır.

Proje'nin karayla buluşacağı konuma ilişkin topluluğun sahip olduğu endişeler dikkate alınmış olmakla birlikte, Proje için optimum konum olarak Selves'in seçilmesinde, kıyı kesiti ve Kıyıköy içerisinde Proje'nin kıyıya çıktığı konum olarak tek uygun konumun Selves olduğunu belirten, kıyı yakınlarında ve kıyı üzerinde yapılan coğrafi araştırmalar temel alınmıştır. Kıyıköy Belediye Başkanı ve Topluluk temsilcileri konuyla ilgili olarak Nisan - Mayıs 2017 tarihlerinde bilgilendirilmiştir.

4.3 Yerel kamu yetkileriyle yürütülen tanıtım ve takip toplantıları

İlişki geliştirme faaliyetlerinin bir parçası olarak Şirket, Kırklareli, Tekirdağ, Saray ve Vize'de ilgili yetkili kurumlarla tanıtım toplantıları başlatmıştır.

8-9 Şubat 2017 tarihlerinde Tekirdağ ve Kırklareli Valileri ve Büyükşehir Belediye Başkanlarıyla tanıtım toplantıları düzenlenmiştir. 2015'de yürütülen Proje faaliyetleri ve 2016'nın sonlarında Proje faaliyetlerinin tekrar başlamasından bu yana devam eden faaliyetler konusunda bilgilendirilmişlerdir (anketler, ÇED/Sosyal çalışmalar, vs.).

8 Şubat 2017 tarihinde Tekirdağ Valisi ve Kırklareli Belediye Başkanı ile toplanılmış ve Proje kendilerine tanıtılmıştır. 2015 yılında yürütülen bazı çalışmalar, görüşme yürütülen paydaşlar ve konum ile ilgili olarak karşılaşılan bazı sorunlar hakkında bilgilendirilmişlerdir. Ayrıca Proje'nin tekrar başlatılmasından itibaren devam eden faaliyetler hakkındagörüşülmüştür. Mayıs 2017'de Vize ve Saray Kaymakamları ve Belediye Başkanları ile benzeri bilgilerin paylaşıldığı tanışma toplantıları gerçekleştirilmiştir. Gerekli olduğu şekilde ve söz konusu kamu yetkililerinin takdirinde olmak üzere takip niteliğinde güncelleme toplantıları planlanmıştır.

4.4 Çevresel ve Sosyal değerlendirme çalışmaları ve etki değerlendirmesi

4.4.1 Eylül 2015 - Mart 2017

Eylül 2015'de başlamak üzere, hem kamu yetkilileri hem de Yerel Topluluklarla, ÇED Raporu'nda ayrıntılı olarak belirtilen Proje etkilerinin değerlendirilmesini destekleyecek çevresel, sosyo-ekonomik ve kültürel miras konularında dayanak niteliğinde bilgi toplamak amacıyla toplantılar yapılmıştır.

Özellikle ÇED sürecinin bir parçası olarak yerel topluluklar (bölge sakinleri, işletmeler, kooperatifler, vs.) dahil olmak üzere çeşitli yerel ve bölgesel paydaşlarla, yerel yönetimle (Kıyıköy Belediyesi), kaymakamlık düzeyinde makamlarla (Vize) ve valilik düzeyinde makamlarla (Kırklareli) yürütülecek veri toplama toplantılarını içeren bir sosyo-ekonomik etki değerlendirmesinin yapılması kararlaştırılmıştır.

Tablo 4-3'de gösterildiği üzere toplantılar Mart 2017 sonuna kadar sürmüştür.

Tablo 4-3 Sosyo-ekonomik veri toplama toplantıları

Toplantı	Davet edilen paydaşlar	Tarih	Yer
Balıkçılıkla geçinenler	Su Ürünleri Kooperatifleri Merkez Birliği (SUR-KOOP)	17 Eylül 2015	Ankara
İl İdare Kurumları	Kırklareli İl Gıda, Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü Kırklareli İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü	22 Ekim 2015	Kırklareli
Bölge İdare Kurumları	Vize Kaymakamlığı Vize Bölgesi Tarım Müdürlüğü	22 Ekim 2015	Vize
Yerel Yönetim	Kıyıköy Belediyesi	22 Ekim 2015	Kıyıköy
Yerel Topluluklar	Kıyıköy Su Ürünleri Kooperatifi Kıyıköy balıkçıları	22 Ekim 2015	Kıyıköy
Yerel Topluluklar	Kıyıköy Köşk Restaurant Kıyıköy Resort Hotel Kıyıköy Marina Restaurant	22 Ekim 2015	Kıyıköy
Bölge İdare Kurumu	Vize Kaymakamı	16 Ocak 2017	Vize
Bölge İdare Kurumu	Vize Kaymakamlığı: Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı	16 Ocak 2017	Vize
Bölge İdare Kurumu	Vize Kaymakamlığı: Nüfus Müdürlüğü	16 Ocak 2017	Vize
Bölge İdare Kurumu	Vize Orman Müdürlüğü	16 Ocak 2017	Vize
Bölge İdare Kurumu	Vize Kaymakamlığı: Gıda, Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü	16 Ocak 2017	Vize
Bölge İdare Kurumu	Vize Kaymakamlığı: Milli Eğitim Müdürlüğü	16 Ocak 2017	Vize
Bölge İdare Kurumu	Vize Esnaf ve Sanatkarlar Odası	16 Ocak 2017	Vize
Yerel Topluluk	Kıyıköy Jandarması	16 Ocak 2017	Kıyıköy
Yerel Topluluk	Kıyıköy Resort Hotel	16 Ocak 2017	Kıyıköy
Yerel Yönetim	Kıyıköy Belediyesi	16 Ocak 2017	Kıyıköy
Yerel Topluluk	Kıyıköy Su Ürünleri Kooperatifi	17 Ocak 2017	Kıyıköy

Toplantı	Davet edilen paydaşlar	Tarih	Yer
Yerel Topluluk	Kıyıköy Muhtarları	17 Ocak 2017	Kıyıköy
Yerel Topluluk	Kıyıköy Efsane Restoran	17 Ocak 2017	Kıyıköy
Yerel Topluluk	Kıyıköy Sakinleri - erkek işçiler	17 Mart 2017	Kıyıköy
İl İdare Kurumu	Kırklareli İl Gıda, Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü	29 Mart 2017	Kırklareli
Yerel Topluluk	Kıyıköy Turizm Derneği	29 Mart 2017	Kıyıköy
İl İdare Kurumu	Kırklareli İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü	29 Mart 2017	Kırklareli
İl İdare Kurumu	Kırklareli Aile ve Sosyal Politikalar Müdürlüğü	29 Mart 2017	Kırklareli
Yerel Topluluk	Kırklareli Manda Yetiştiricileri Birliği Kıyıköy temsilcileri	30 Mart 2017	Kıyıköy
Yerel Topluluk	Kıyıköy Su Ürünleri Kooperatifi	30 Mart 2017	Kıyıköy
Yerel Topluluk	Kıyıköy Jandarması	30 Mart 2017	Kıyıköy
Yerel Topluluk	Kıyıköy Avcıları	30 Mart 2017	Kıyıköy
Yerel Topluluk	Kıyıköy Muhtarları	30 Mart 2017	Kıyıköy
Yerel Yönetim	Kıyıköy Belediyesi	30 Mart 2017	Kıyıköy
İl İdare Kurumu	Trakya Kalkınma Ajansı Kırklareli Şubesi	30 Mart 2017	Kırklareli
Yerel Topluluk	Kıyıköy Sakinleri - kadın işçiler	30 Mart 2017	Kıyıköy

Bu toplantılarda verilen bilgiler, sosyo-ekonomik etki değerlendirmesi bağlamında değerlendirilmiş ve potansiyel sosyo-ekonomik etkilerden kaçınmak, bunları en aza indirmek ya da telafi etmek için önerilen etki azaltma önlemleri de dahil olmak üzere ÇED Raporu'nda açıklanmıştır.

4.4.2 Ağustos – Kasım 2017

ÇED Raporu'nun kesinleşmesinin ardından, tanımlanan etkilerin değerlendirilmesini sağlamak ve ÇED Raporu'nda ana hatları belirlenen etki azaltma önlemlerini daha detaylı hale getirmek için belirli alanlarda sosyo-ekonomik veri toplama faaliyetlerinin bir parçası olarak ek toplantılar düzenlenmiştir. Bunlar inşaat sırasında uygulamaya konacak olan Proje Çevresel ve Sosyal Yönetim Planları'na (ÇSYP) bilgi sağlayarak destekleyecek ek değerlendirmelerin bir kısmını oluşturmuştur.

Toplantılar, Proje faaliyetlerine yakın konumlarda bulunan aracılarla yürütülen görüşmeleri, hayvancılık faaliyetiyle uğraşan üyelerle grup olarak ya da bireysel yapılan görüşmeleri ve ana hatları Tablo 4-4 altında belirtilen MRAG Balıkçılık Çalışmasının bir parçası olarak Kıyıköy Su Ürünleri Kooperatifi ve Kıyıköy balıkçılarıyla yürütülen grup ve bireysel görüşmeleri kapsamaktadır.

Tablo 4-4 Sosyo-ekonomik veri toplama faaliyetini sonuçlandırmak için yerel paydaşlarla yapılan toplantılar

Davet edilen paydaşlar	Tarih	Yer
Kıyıköy Arıcıları	Ağustos - Kasım 2017 arasında yapılan bireysel toplantılar dizisi	Kıyıköy
Kıyıköy Hayvancılık faaliyetiyle uğraşan üyeler	Ağustos - Ekim 2017 tarihleri arasında yapılan bireysel ve grup toplantıları dizisi	Kıyıköy
Kıyıköy Su Ürünleri Kooperatifi ve balıkçılar	17 Ağustos 2017 ve 28 Kasım 2017 tarihlerinde yapılan bireysel ve küçük grup toplantıları	Kıyıköy

Arıcılarla yapılan toplantılarda, inşaatın arı kovanları üzerindeki potansiyel etkilerine odaklanılmış ve alternatif bir konuma taşınma masraflarının Proje tarafından karşılanması üzerinde anlaşmaya varılmıştır.

Hayvancılık ile uğraşan üyelerle yürütülen görüşmelerde, hayvancıların sahip oldukları hayvan sayısı hakkında, hayvan otlama alanları, su kaynakları ve bu konumlara erişim güzergâhları konularında bilgi toplamaya odaklanılmıştır. Toplantılarda Selve bölgesinde hayvancılıkla uğraşan üyelerin büyük bir kısmının, hayvan otlama alanlarına, su kaynaklarına erişimin ve mandaların ise yalaklarına erişiminin inşaat faaliyetlerinden ve trafikten olumsuz etkileneceği konusunda hemfikir oldukları teyit edilmiştir. İnşaat başlamadan önce hayvancılık ile uğraşan üyelerle, bu konuya yönelik düzenlemeler üzerinde anlaşmaya varılacaktır. Belirlenen etkilerle orantılı olarak, Kıyıköy ilçesinin batı ve güney bölgelerinde hayvancılık faaliyeti yürüten üyeler ile de uygun önlemler alınacaktır.

Balıkçılarla yapılan toplantılar, balıkçılık bölgeleri, teknikleri ve balık yakalama hakkında bilgiler elde etmek ve bu bilgileri onaylatmak amacıyla değerlendirilmiştir. Proje'nin balıkçılığa yönelik potansiyel etkileri açısından MRAG Balıkçılık Çalışmasının taslak bulguları, Kasım 2017'de balıkçılara sunulmuştur.

4.5 Yerel Yatırım Programı

4.5.1 Kısa Vadeli Yerel Yatırımlar, 1. Çeyrek – 2. Çeyrek 2017

Proje, 2017 başlarında Yerel Yatırım Programı (YYP) başlıklı bir program başlatmıştır. Bu YYP'nin bir parçası olarak, yıl boyunca uygulamaya konabilecek kısa dönemli projeleri tanımlamak amacıyla, Mart - Mayıs 2017 tarihlerinde "Toplumsal İhtiyaçların Değerlendirilmesi" ön çalışması yürütülmüştür (bkz. Tablo 4-5). Bu yaklaşımın amacı, yerel topluluklara "iyi niyet" göstergesi sunabilmek ve Proje'nin güvenilir ve olumlu katkı sağlayabileceğini göstermektir.

Toplumsal ihtiyaçları ve yatırım için potansiyel fırsatları tanımlamak amacıyla bu dönemde bir dizi toplantı gerçekleştirilmiştir. Danışılan topluluk paydaşları arasında şunlar bulunmaktadır: Kıyıköy Belediyesi; Kıyıköy Muhtarları; Kıyıköy Su Ürünleri Kooperatifi; Kıyıköy Tarımsal Kalkınma (Ormancılık) Kooperatifi; Kıyıköy Hayvancılık Kooperatifi; Kıyıköy Turizm Derneği; Kıyıköy Belediye Meclisi üyeleri; Kıyıköy ilkokulu, ortaokulu ve lisesi ve Kıyıköy Sağlık Ocağı.

Bu toplantılar temel alınarak, faydalar, maliyetler, izin alma ve pratikte karşılaşılabilecek zorluklar dahil olmak üzere uygulamaya konmaya yönelik fizibilete çalışmaları açısından potansiyel projeler şirket içinde değerlendirmeye tabi tutulmuştur. Bu değerlendirme temel alınarak potansiyel "kısa vadeli" projelerin bir kısa listesi oluşturulmuş ve yürürlüğe konacak projeleri öncelik sırasına koyabilmek ve üzerinde anlaşmaya varabilmek için topluluk temsilcileriyle görüşülmüştür. 31 Mayıs 2017 tarihli toplantılarda, Şirket onayına sunulacak projelerin kısa listesi üzerinde paydaşlarla anlaşmaya varılmıştır.

Bu süreçte, paydaşlara, inşaat aşamasına uygun olarak daha ayrıntılı bir Yerel Yatırım Programının geliştirileceği ve yıl sonunda gerçekleştirilecek bir Toplumsal İhtiyaçların Değerlendirilmesi ile destekleneceği bildirilmiştir. (bkz. Bölüm 4.5.2).

Tablo 4-5 Yerel Yatırım Programı – Çabuk Kazanım Projeleri, 2017

Yatırım Alanı	Proje	Durum
Kıyıköy Belediye Plajının İyileştirilmesi	Tuvaletlerin / soyunma odalarının yenilenmesi	2018 2. Çeyrekte tamamlanmıştır.
	Cankurtaran kulelerinin inşa edilmesi dahil olmak üzere belediye plajında güvenlik önlemlerinin iyileştirilmesine (can yelekleri, emniyet botu, hoparlörler.) yönelik olarak yapılacak başış.	Ekipmanın başışı Kasım 2017'de tamamlanmıştır Cankurtaran kulelerinin inşası 2018 1. Çeyrekte tamamlanacaktır
	Belediye plajı üzerindeki dinlence-eğlence tesislerinin iyileştirilmesi (şezlonglar ve voleybol filesi) için yapılacak başış	Kasım 2017'de tamamlanmıştır.
Kıyıköy'de bulunan dinlence-eğlence tesislerinin iyileştirilmesi	Yeni futbol sahasının inşası. İnşaat ilk olarak açık hava sahası olarak gerçekleştirilecek ve sonraki bir tarihte kapalı saha olarak dönüştürülme seçeneğine sahip olacaktır.	Aralık 2017'de tamamlanmıştır.
	Çok Amaçlı Spor Sahası (Basketbol, Tenis ve Voleybol için kullanılır)	Uygulamalar devam etmektedir. 2018 1. Çeyrekte tamamlanmıştır
	Yeni oyun parkı ekipmanı başışı	2018 2.. Çeyrekte tamamlanacaktır.

Eğitim ve Sağlık Sektörlerine Destek	Sağlık Ocağı Bağışı (Elektrokardiyogram makinesi, oturma yerleri ve yedek jeneratör)	Kasım 2017'de tamamlanmıştır.
	Okul Bağışları (yangın söndürücüler, duman dedektörleri ve ilkokul, ortaokul ve liselerle birlikte belirlenecek ek öğeler)	Eylül 2017'de tamamlanmıştır.
	3 okulun ısı yalıtımı	Eylül 2017'de tamamlanmıştır.
Topluluk Etkinlikleri ve Aktiviteler	Çocuklar için Fotoğrafçılık Atölyeleri	2018 2. Çeyreğinde tamamlanmıştır.
Ekonomik Sektörlere yapılan Yatırımlar ve Kooperatiflere yapılan Bağışlar	Tekne bakımı için kıyıya çekme sistemi bağışı	Aralık 2017'de tamamlanmıştır.
	Kıyıköy Su Ürünleri Kooperatifi ve Kıyıköy Tarımsal Kalkınma (Ormancılık) Kooperatifine yapılan bilgisayar ve yazıcı bağışı	Ağustos 2017'de tamamlanmıştır.
	Kıyıköy Turizm Derneği ile işbirliği içerisinde Kıyıköy turizm broşürlerinin geliştirilmesi.	Devam ediyor. 2018 3. Çeyrekte tamamlanacaktır.

Mayıs 2017'de üzerinde anlaşmaya varılan yukarıdaki projelere ek olarak, 2017 sonunda iki adet yerel yatırım projesi daha yürürlüğe konmuştur, bunlar:

- Aşırı alüvyon birikimi sebebiyle tıkanmış olan Kıyıköy limanı dip taraklama faaliyetlerine yönelik finansal katkı (Kıyıköy Su Ürünleri Kooperatifinin talebi temel alınarak üzerinde anlaşmaya varılmıştır) ve
- yeni futbol sahası alanı etrafındaki estetik görüntünün geliştirilmesi için çevre düzenleme ve ağaç dikme programı.

Şekil 4-1: 2017 yılında yürütülen Yerel Yatırım Projelerinin Fotoğrafları

Kıyıköy Sağlık Ocağına bağışlanan elektrokardiyogram makinesi

Güven mahallesinde inşa edilen yeni futbol sahası

Aralık 2017’de Kıyıköy’e yaptığı bir ziyaret sırasında Şirket İcra Kurulu Başkanı’na (CEO’suna), Kıyıköy Belediye Başkanı tarafından futbol sahası etrafındaki alana ağaç dikme töreni sırasında Proje’nin Yerel Yatırım Programı’nın teşviki çerçevesinde bir plaket verilmiştir. Bunlara ek olarak, Kıyıköy okullarına yapılan yerel yatırımlar kapsamında teşekkür etmek amacıyla Kıyıköy’deki öğretmenler tarafından Proje temsilcilerine bir hatıra plaketi ve geleneksel sanat eserleri hediye edilmiştir.

Şekil 4-2: Kıyıköy’ deki Öğretmenlerle Gerçekleştirilen Toplantı, Aralık 2017

4.5.2 Toplumsal İhtiyaçların Değerlendirilmesi, 2017 4. Çeyrek

İnşaat aşamasında uygulamaya konacak uzun dönemli Yerel Yatırım Programı'nı geliştirmek amacıyla Proje, StratejiCo sosyal danışmanları tarafından yürütülen bir Toplumsal İhtiyaçların Değerlendirilmesi programı gerçekleştirmiştir. Toplumsal İhtiyaçların Değerlendirilmesi şunları amaçlamaktadır:

- Yerel Topluluklara, STK'lara ve devlet kurumlarına ve aynı zamanda ilgili diğer paydaşlara danışarak toplumsal ihtiyaçların ve önceliklerin geliştirilmesine yönelik endişeleri tanımlamak;
- Mevcut ve planlanan kalkınma projeleri, yerel ve bölgesel kalkınma aktörleri ve kurumsal kapasite çerçevesinde yerel kalkınma bağlamı hakkında bilgi sahibi olmak;
- Faydalı ve sürdürülebilir sonuçlar elde etmek için Proje'nin faydalanabileceği boşlukları ve fırsatları tanımlamak;
- Yukarıda bahsi geçen konular temel alınarak ve topluluk paydaşlarıyla önceliklendirmeye ve bir seçim sürecine tabi tutularak Yerel Yatırım Programı kapsamında uygulamaya konabilecek kısa, orta ve uzun vadeli projeler belirlemek.

Toplumsal İhtiyaçların Değerlendirilmesi, Yerel Yatırım Programı'nın şu tematik alanları ile uyumlu olan toplumsal ihtiyaçları ve potansiyel yatırım fırsatlarını belirlemeye odaklanmıştır: Çevrenin Bilinçli Şekilde Kullanılması; Ekonomik Kalkınma; Halkın Sağlığı, Emniyeti ve Refahı ve Kültürel Mirasın Bilinçli Şekilde Kullanılması (daha ayrıntılı bilgi için **Error! Reference source not found.** Bölümüne bakınız).

Toplumsal İhtiyaçların Değerlendirilmesi'nin hem yerel hem de bölgesel seviyede geliştirilmesi için birebir görüşmelerden ve hedef grup toplantılarından oluşan bir dizi toplantı gerçekleştirilmiştir. Kasım 2017'de gerçekleştirilen toplantılarda esas olarak veri toplamaya odaklanılırken, Aralık 2017'de gerçekleştirilen toplantılarda ise hem sektörel hem de topluluklar arası konulara yönelik proje tanımlamasına ve ihtiyaçların önceliklendirilmesine odaklanılmıştır (bkz. Aşağıdaki Tablo 4-6).

Tablo 4-6 Toplumsal İhtiyaçların Değerlendirilmesi Toplantıları

Kategori	Paydaş	Tarih	Yer
Veri Toplama Toplantıları			
Yerel Topluluk	Kıyıköy Hayvan Satıcıları	Kasım 2017	Kıyıköy
İşletmeler ve İş Dernekleri	Kıyıköy'de bulunan oteller ve pansiyonlar	Kasım 2017	Kıyıköy
İşletmeler ve İş Dernekleri	Vize-Kıyıköy Turizm Derneği	Kasım 2017	Kıyıköy
Arazi Kullanıcıları	Kırklareli Manda Yetiştiricileri Birliği Kıyıköy temsilcileri	Kasım 2017	Kıyıköy
Kamu Hizmetleri ve Altyapı Hizmetleri Sağlayıcıları	Vize Halk Eğitim Merkezi	Kasım 2017	Vize

Kategori	Paydaş	Tarih	Yer
Kamu Hizmetleri ve Altyapı Hizmetleri Sağlayıcıları	İŞKUR (İstihdam Kurumu)	Kasım 2017	Vize
Kamu Hizmetleri ve Altyapı Hizmetleri Sağlayıcıları	KOSGEB (Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı)	Kasım 2017	Vize
Kamu Hizmetleri ve Altyapı Hizmetleri Sağlayıcıları	Trakya Kalkınma Ajansı	Kasım 2017	Vize
Diğer	Turizm Acenteleri	Kasım 2017	İstanbul
Diğer	Süt ve et üreticileri	Kasım 2017	Kırklareli İli
Diğer	Bahçeköy'deki kerestecilik atölyeleri	Kasım 2017	Bahçeköy
Denizden Faydalananlar	Güzelce Su Ürünleri Kooperatifi	Kasım 2017	İstanbul
İşletmeler ve İş Dernekleri	Kıyıköy Sığır Yetiştiricileri	Kasım 2017	Kırklareli
İşletmeler ve İş Dernekleri	Kırklareli Arıcılar Birliği	Kasım 2017	Kırklareli
İşletmeler ve İş Dernekleri	Kırklareli Koyun Yetiştiricileri Birliği	Kasım 2017	Kırklareli
Yerel Yönetim	Kıyıköy Orman Müdürlüğü	Kasım 2017	Kıyıköy
Bölge İdare Kurumu	Vize Kaymakamlığı	Kasım 2017	Vize
Bölge İdare Kurumu	Demirköy Orman Müdürlüğü	Kasım 2017	Demirköy
Bölge İdare Kurumu	Kırklareli İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü	Kasım 2017	Kırklareli
Bölge İdare Kurumu	Kırklareli İl Gıda, Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü: Hayvan Yetiştiriciliği Şubesi	Kasım 2017	Kırklareli
Bölge İdare Kurumu	Vize İlçe Gıda, Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü: Hayvan Yetiştiriciliği Şubesi	Kasım 2017	Vize

Kategori	Paydaş	Tarih	Yer
Hedef Grup Toplantıları ve Görüşmeleri - İhtiyaç Önceliklendirme ve Proje Tanımlama amaçlı			
Arazi Kullanıcıları	Kıyıköy Arıcıları	Kasım 2017	Kıyıköy
Denizden Faydalananlar	Kıyıköy Su Ürünleri Kooperatifi	Kasım 2017	Kıyıköy
Kamu Hizmetleri ve Altyapı Hizmetleri	Kıyıköy Sağlık Ocağı	Kasım 2017	Kıyıköy
Kamu Hizmetleri ve Altyapı Hizmetleri	Kıyıköy Acil Kliniği	Kasım 2017	Kıyıköy
Yerel Yönetim	Kıyıköy Belediyesi	Aralık 2017	Kıyıköy
Topluluk Temsilcileri	Kıyıköy Muhtarları	Aralık 2017	Kıyıköy
İşletmeler ve İş Dernekleri	Kıyıköy ve Vize Turizm Derneği	Aralık 2017	Kıyıköy
Yerel Topluluk	Engelli sakinler	Aralık 2017	Kıyıköy
Yerel Topluluk	Kadınlar	Aralık 2017	Kıyıköy
Yerel Topluluk	Gençler	Aralık 2017	Kıyıköy
Kamu Hizmetleri ve Altyapı Hizmetleri	Kıyıköy Okulları	Aralık 2017	Kıyıköy
İşletmeler ve İş Dernekleri	Restoran Sahipleri	Aralık 2017	Kıyıköy
Arazi Kullanıcıları	Kıyıköy Sığır Yetiştiricileri	Aralık 2017	Kıyıköy
Arazi Kullanıcıları	Kırklareli Manda Yetiştiricileri Birliği Kıyıköy temsilcileri	Aralık 2017	Kıyıköy
Trafikten Etkilenen Topluluklar ve Taraflar	Güngörmez sakinleri	Aralık 2017	Güngörmez
Trafikten Etkilenen Topluluklar ve Taraflar	Bahçeköy sakinleri	Ocak 2018	Bahçeköy
Yerel Topluluk	Roman Nüfusu	Ocak 2018	Kıyıköy
Yerel Topluluk	Kıyıköy Tarımsal Kalkınma (Ormancılık) Kooperatifi	Ocak 2018	Kıyıköy

Toplumsal İhtiyaçların Değerlendirilmesi Ocak 2018’de tamamlanacaktır ve inşaat aşaması için Yerel Yatırım Programı’nı geliştirmek üzere Yerel Topluluklarla yürütülecek olan gelecek toplantılar

için bir temel teşkil edecektir (daha ayrıntılı bilgi için **Error! Reference source not found.** Bölümüne bakınız).

4.6 Topluluk İrtibat Yetkilisi'nin Atanması, Ağustos 2017

Proje, Ağustos 2017'de bir Topluluk İrtibat Yetkilisi (TİY) atamıştır. TİY, Proje inşaatı süresince Kıyıköy'de hazır bulunacak ve Proje faaliyetleri ve ilerleyişi hakkında diyalogun sürekliliğini korumak üzere yerel halk ve diğer ilgili ya da potansiyel etkilenen paydaşlarla iletişim kurmaktan sorumlu olacaktır. Ayrıca, Proje faaliyetlerinden kaynaklanan sorunların ya da şikâyetlerin tanımlanmasını, araştırılmasını ve çözüme kavuşturulmasını da destekleyecektir.

TİY'in inşaat öncesinde işe alınması, inşaat faaliyetleri başladıktan sonra topluluk içerisinde sürdürülebilir bir mevcudiyet sağlamak ve yerel halk ve topluluk temsilcileri arasında bir odak noktası olmak bakımından önemli bir aşamayı oluşturmaktaydı. TİY, Proje faaliyetleri hakkında güncel bilgilendirmelerde bulunmak ve Proje ile ilgili olarak topluluk sorunları ve endişelerine yönelik geri bildirim almak üzere yerel yetkililerle ve topluluk temsilcileriyle telefon görüşmeleri ve sık yapılan toplantılar aracılığıyla düzenli bir iletişim hattının devam ettirilmesini sağlamaktadır.

4.7 Proje Bilgilendirme Toplantıları, Temmuz - Ekim 2017

Kıyıköy'de bulunan belirli paydaş gruplarıyla Proje'nin teknik ayrıntıları ve balıkçılık, turizm, ormancılık, hayvancılık, tarım, paydaş katılımı ve yerel yatırım programı üzerindeki etkilerin yönetimi açısından hedeflenen bilgiler dahil olmak üzere çevresel ve sosyal yönetime yönelik yaklaşımı hakkında bilgilendirmede bulunmak amacıyla bir dizi Proje bilgilendirme toplantısı gerçekleştirilmiştir. Bu toplantıların amacı, Proje bilgilerinin Kıyıköy'de bugüne kadar hedeflenenden daha geniş bir kitleye iletilmesini sağlamaktır.

Söz konusu bilgiler Proje temsilcileri tarafından PowerPoint sunum dosyası yardımıyla sunulmuş ve paydaşların Soru ve Cevaplarını almak üzere gereken zaman ayrılmıştır.

İlk toplantı aşağıda belirtilen çeşitli topluluk temsilcilerinin katılımıyla, Kıyıköy Belediyesi'nde yapılmıştır: Kıyıköy Belediye Başkanı ve belediye yetkilileri; muhtarlar; Kıyıköy Su Ürünleri Kooperatifi, Ormancılık Kooperatifi, Kıyıköy ve Vize Turizm Derneği ve hayvancılık ile uğraşanların temsilcileri.

Belirli paydaş gruplarıyla (Tablo 4-7 altında sunulmuştur) gerçekleştirilen takip toplantıları, Kıyıköy Resort Hotel'de gerçekleştirilmiş ve aynı format takip edilmiştir. Tüm toplantılar, üyelerini bilgilendirmeleri ve onları toplantılara getirmeleri istenen ilgili topluluk temsilcileri ile organize edilmiştir. Kadınlarla yapılan toplantılar buna istisnadır. Bu toplantılarda, kolektif olarak organize olmadıkları için, topluluklarda bulunan kadınlarla düzenli katılım vasıtasıyla resmi olmayan iletişim kurulması gerekmiştir.

Tablo 4-7 Proje bilgilendirme toplantıları listesi

Paydaş	Tarih	Kişi sayısı
Topluluk temsilcileriyle ortak toplantılar: - Kıyıköy Belediyesi - Kıyıköy Muhtarları - Kıyıköy Tarımsal Kalkınma (Ormancılık) Kooperatifi - Kıyıköy Su Ürünleri Kooperatifi - Kıyıköy Hayvancılık Kooperatifi - Kıyıköy ve Vize Turizm Birliği	26 Temmuz 2017	10
Kıyıköy Su Ürünleri Kooperatifi: Büyük tekne işletmecileri	26 Temmuz 2017	15
Kıyıköy ve Vize Turizm Derneği Kıyıköy turizm işletmecileri	26 Temmuz 2017	5
Kıyıköy Su Ürünleri Kooperatifi: Küçük tekne işletmecileri	27 Temmuz 2017	17
Kıyıköy Restoran sahipleri	09 Ağustos 2017	2
Kıyıköy Hayvancılık faaliyetiyle uğraşan üyeler	09 Ağustos 2017	16
Kıyıköy Gençliği (14-17 yaş arası), erkek, kız karışık	21 Ekim 2017	12
Kıyıköy Roman grubu	22 Ekim 2017	6
Kıyıköy Kadınları	22 Ekim 2017	18

Şekil 4-3: Kırıkköy’de Yaşayan Kadınlarla Proje Bilgilendirme Toplantısı, Ekim 2017

Topluluğun katılım seviyesi ve Proje hakkında sahip olunan bilginin artması açılarından toplantılar genel olarak olumlu iken, özellikle geçim kaynaklarına yönelik etkilerle ilgili olarak bir dizi endişe dile getirilmiştir. Paydaşlar tarafından iletilen sorunların ve ana konuların özeti 4.12 Bölümünde özetlenmiş ve ilgili yanıtlar verilmiştir.

Şekil 4-4: Kırıkköy’de Yaşayan Gençlerle (14-17 yaş arası) Proje Bilgilendirme Toplantısı, Ekim 2017

4.8 Bahçeköy ve Güngörmez Yerel Toplulukları ile yapılan Tanıtım Toplantıları, Ağustos - Ekim 2017

Güngörmez ve Bahçeköy köyleri, Proje’nin inşaat aşamasında Proje trafiğinden etkilenecekleri için her iki köyün muhtarlarıyla toplantılar yapılmıştır. Toplantılar, Ağustos 2017’de StratejiCo tarafından yürütülen Proje’nin tanıtılmasının amaçlandığı giriş niteliğindeki tanıtım toplantısını ve akabinde Ekim 2017’de düzenlenen takip toplantısını içermektedir. Takip toplantısına Proje temsilcileri de katılmış ve beklenen trafik etkisi ve Proje’nin Rusya’da bulunan kısmında yürütülen inşaat faaliyetleri sırasında uygulamaya konan trafik önlemleri konusunda sahip olunan deneyimi temel alarak uygulamaya konması teklif edilen trafik önleyici önlemler hakkında bilgilendirmede bulunmuşlardır.

Bilgiler, her iki toplulukta da yaşanan mevcut trafik sorunları ve trafiğin etkisini en aza indirme ya da azaltma önlemleri dahil olmak üzere, inşaat aşamasında dikkate alınması gereken potansiyel sorunlar ile ilgili olarak toplanmıştır. Alınan geri bildirim, Proje’nin Trafik Yönetim Planları için bilgi sağlamak üzere kullanılacak Aralık 2017’de yürütülen bir trafik değerlendirmesi kapsamında dikkate alınmıştır.

İnşaat aşaması başlamadan önce 2018’in başlarında Bahçeköy ve Güngörmez Yerel Toplulukları ile daha geniş katılım faaliyetleri yürütülmesi planlanmaktadır (daha ayrıntılı bilgi için **Error! Reference source not found.** Bölümüne başvurun).

4.9 Mavi Akım Ziyareti, Ağustos 2017

21 Ağustos 2017 tarihinde, Kıyıköy paydaşlarıyla Durusu'da bulunan Mavi Akım boru hattı alım terminalini incelemek ve Mavi Akım projesinin inşaatı ve operasyonu ile ilgili bilgi sahibi paydaşlarla buluşmak üzere 3 günlük bir Samsun gezisi düzenlenmiştir.

Mavi Akım doğalgaz alım terminali Kıyıköy' de bulunan TürkAkım doğalgaz alım terminali ile karşılaştırılabilir olsa da daha küçük bir tesistir. Mavi Akım boru hattı için açık-kesim kıyı kesiti tekniği kullanılmış olup bu teknik Kıyıköy'de kullanılacak olan kıyı-kesidi tekniği ile de karşılaştırılabilir. Dolayısıyla bu seyahatle Kıyıköy paydaşlarının TürkAkımı projesi hakkında daha fazla bilgi sahibi olabilmesi ve Samsun paydaşlarının Mavi Akım projesine ilişkin deneyimlerinden faydalanabilmesi amaçlanmıştır.

Belediye Başkanı ve Belediye görevlileri, üç muhtarın ikisi, Kıyıköy Su Ürünleri Kooperatifi yönetim kurulu temsilcileri, Kıyıköy ve Vize Turizm Derneği'nin bir temsilcisi ve Kırklareli Manda Yetiştiricileri Birliği'nin bir temsilcisi olmak üzere toplamda Kıyıköy'den 12 katılımcı ziyarete katılmıştır.

Ziyaret, Samsun'da bulunan aşağıdaki paydaşlar ile yürütülen toplantıları içermiştir:

- Mavi Akım boru hattının kıyı kesitine en yakın yerde olmak üzere yakın kıyıda faaliyet yürüten Hürriyet Mahallesi Su Ürünleri Kooperatifi temsilcileri. Bu toplantı kapsamında ayrıca yakın kıyıda bulunan Mavi Akım boru hatları güzergâhı da ziyaret edilmiştir;
- BOTAŞ Şube Müdürü ile yapılan toplantı ve toplantıya ek olarak Mavi Akım doğalgaz alım terminali tesisinin gezilmesi;
- Durusu Muhtarı ve bir grup bölge sakini ile yapılan toplantı. Durusu Mavi Akım doğalgaz alım terminaline en yakın bulunan köy konumunda olup terminalin yaklaşık 1,5 km güney batısında yer almaktadır ve
- Samsun Su Ürünleri Kooperatifi Başkanıyla yapılan toplantı.

Ziyaret bilgi paylaşımı açısından oldukça olumlu sonuçlanmıştır. Toplantıda konuşan, Hürriyet Mahallesi'nden ve Samsun'dan gelen balıkçılar, Mavi Akım projesi inşaatına başlanmadan önce Kıyıköy balıkçılarıyla benzer endişelere sahip olduklarını ancak inşaat sırasında herhangi bir olumsuz deneyim yaşamadıklarını ve yakın kıyıya boruların döşenmesinin ardından daha önce olduğu gibi balıkçılık yapmaya ve trol faaliyetlerine devam ettiklerini, balıkçılık teknikleri üzerinde ya da bölgedeki balık stoklarında kayda değer herhangi bir etkiye şahit olmadıklarını belirtmişlerdir.

Mavi Akım doğalgaz alım terminaline yapılan ziyaret ve BOTAŞ şube müdürü ile yapılan görüşmeler, tesisin işleyişi hakkında daha fazla bilgi sahibi olunması açısından oldukça olumlu geçmiştir. Paydaşların tesiste yürürlükte bulunan emniyet ve güvenlik önlemleri, kıyı kesitinin ve boru hattı İrtifak Hakkı'nın eski haline getirilmesi, tesis etrafında bulunan arazilerin verimli bir şekilde kullanılmaya devam edilmesi, sahada maruz kalınan gürültü ve emisyon seviyelerinin minimum seviyede olması ve tüm bunları bizzat kendi gözleriyle görmeleri sağlanmıştır. Böylece, Kıyıköy'de bulunan benzer tesisin yol açacağı etkiler hakkındaki endişelerin giderilmesi amaçlanmıştır.

Son olarak, Kıyıköy sakinlerinin Kıyıköy terminaline olan uzaklığına kıyasla Mavi Akım terminaline daha yakın konumda bulunan Durusu muhtarı ve sakinleri , inşaat sırasında herhangi bir gürültü ya da kokuya veya herhangi bir olumsuz etkiye maruz kalmadıklarını belirtmişlerdir. Buna ek

olarak, projenin bölgeye fayda sağlama konusunda beklentilerini karşılamadığını da belirtmeleri itibarıyla köy sakinleri Mavi Akım hakkında oldukça kararsız görünmektedir.

Şekil 4-5: Kıyıköy paydaşlarıyla Ağustos 2017'de Durusu, Çarşamba, Samsun'da bulunan Mavi Akım Doğalgaz Alım Terminaline yapılan ziyaret

Bununla beraber, bilgi paylaşımı genel olarak olumlu seyretmiş olsa da, Kıyıköy'den gelen katılımcılar terminalin şehirden görünüp görünmeyeceği ve aşağı tarafa devam eden akım projesinin arazi satın alma açısından potansiyel etkilerini dikkate alarak Doğalgaz Alım Terminalinin görsel etkisi konusunda genel bir endişeye sahip olmaya devam etmiştir.

4.10 Kıyıköy Açık Oturum ve Bilgilendirme Etkinliği, Kasım 2017

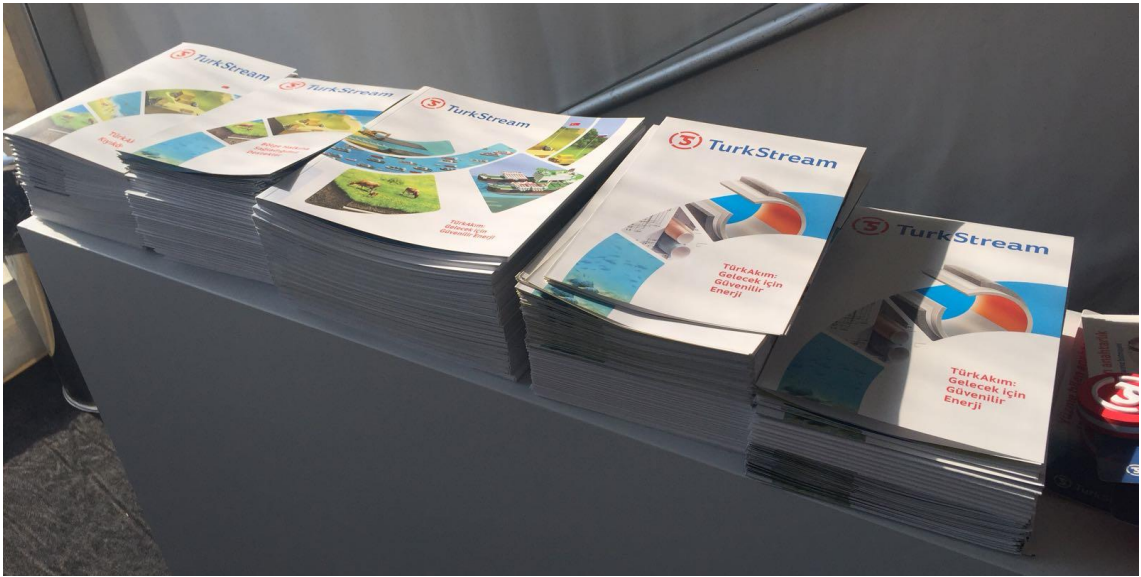
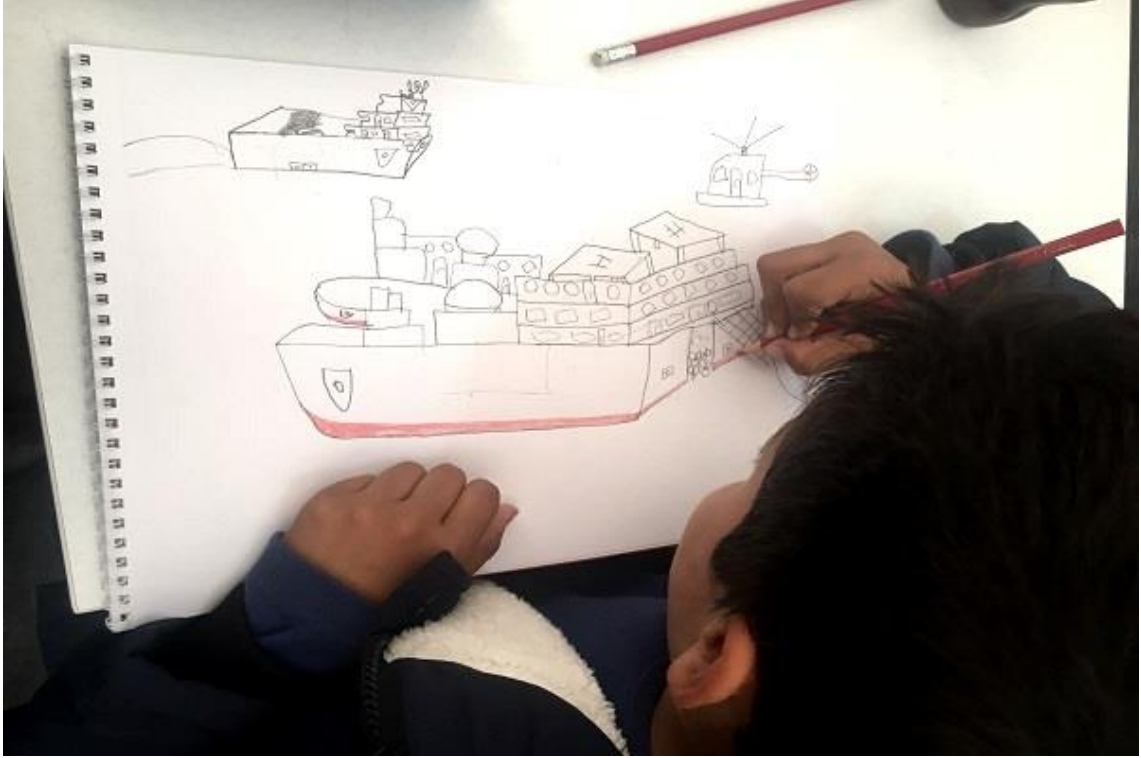
12 Kasım Pazar günü saat 11.00 ile 16.00 arasında Kıyıköy düğün salonunda bir Açık Oturum ve Bilgilendirme etkinliği düzenlenmiştir. TİY'nin etkinlik hakkında topluluk temsilcilerini bilgilendirmesi aracılığıyla sözel olarak yerel topluluk arasındayılacak şekilde duyurular etkinlikten 3 gün önceden itibaren yapılmaya başlanmıştır. Belediyenin kamuya açık hoparlör sisteminden etkinlik günü sabahı kamuya açık duyurular da yapılmıştır.

Bu etkinliğin amacı yerel topluluk üyelerine Proje hakkında bilgi edinme fırsatı vermek olmuştur. Topluluk üyelerinin uzmanlarla tanışma şansı olmuş, Proje ve beklenen etkileri hakkında soru sorabilmiş ve cevap alabilmişlerdir. Etkinlikte haritalar, posterler, Proje videoları, PowerPoint

sunumlarını içeren görsel materyaller ve ipad'ler üzerinden sunulan etkileşimli sunumlardan ve broşürler ve kitapçıklar dahil olmak üzere çeşitli yazılı materyallerden faydalanılmıştır.

Şekil 4-6: Kiyıköy Açık Oturum ve Bilgilendirme Etkinliği Fotoğrafları, Kasım 2017

Katılımcılara yiyecek ve içecek ikramında bulunulmuş ve ebeveynlerin katılımını teşvik etmek amacıyla çocukların oynaması için bir şişme oyun parkı getirilmiştir. Ayrıca çocukların güzel vakit geçirmesini sağlamak için onlara boyama kitapları, kağıtlar ve renkli kalemler verilmiştir.

Sunum yapılan alanın düzeni ve toplantı formatı, Proje'nin olabildiğince görsel ve etkileşimli olarak anlatılabileceği, bölge sakinlerinin Proje hakkında istedikleri gibi bilgi almalarını sağlayacak ve Proje temsilcileriyle etkileşime geçmelerine imkan verecek daha rahat bir atmosferin oluşturulacağı şekilde tasarlanmıştır.

Topluluk üyelerinin Proje hakkında yazılı yorumlarını belirtmek için kullanabilecekleri yorum formları ve yorumların içine atılacağı güvenli bir yorum kutusu Toplantı alanında hazır bulundurulmuştur. Bunlara ek olarak, halkın etkinlik ve Proje hakkındaki görüşlerini almak ve Kıyıköy'de görmek istediği potansiyel yerel yatırım projeleri hakkında bilgi toplamak için bir paydaş çıkış araştırması yapılmıştır.

Resmi katılımcı sayısı tespit edilmemiş olsa da Kıyıköy'den çocuklar dahil yaklaşık 450 kişinin etkinliğe katıldığı tahmin edilmektedir. 19 adet yazılı yorum formu iletilmiş ve 41 katılımcı paydaş çıkış araştırmasına cevap vermiştir.

Etkinliğin sunumu, dağıtılan ve gösterilen materyaller ve Proje temsilcileri tarafından paylaşılan bilginin seviyesi açısından bölge sakinlerinden alınan geri bildirim son derece olumlu olmuştur. Bölge sakinleri, topluluk ve geçim kaynakları üzerindeki etkiler ve aynı zamanda iş imkanları, doğalgaz ve diğer fayda beklentileri hakkında sahip oldukları bir dizi endişeyi paylaşmışlar ve Proje temsilcileri de Proje'yi anlatarak, bu etkileri gidermek için alınacak önlemlerden ve Proje'nin beklenen faydalarından bahsederek gerekli cevapları vermişlerdir.

4.11 Diğer Katılım Faaliyetleri

Yukarıda özetlenen katılım faaliyetlerine ek olarak, projenin başlangıcı olan 2015'den itibaren 2017'ye kadar devam etmek üzere, Proje hem yasal prosedürlerin bir parçası olarak hem de resmi olmayan biçimde oldukça geniş yelpazeye yayılan çeşitli paydaşlarla toplantılar düzenlemiştir. Çeşitli izin prosedürlerini tanımlama, tamamlama ve uygulamaya koyma adına ilgili yetkili makamlarla düzenli katılım faaliyetleri yürütülmüştür. Süregelen düzenli bilgi akışını ve ilişkileri devam ettirmek adına düzenlenen katılım faaliyetleri, Stratejico sosyal danışmanları ve TİY aracılığıyla yerel topluluklar düzeyinde de gerçekleştirilmiştir. Buna ek olarak, kurumlarla ilişkileri sürdürmek için siyasi ve kurumsal temsilcilerin değişikliklerini yerine getirmek üzere bir dizi paydaş katılım sağlamıştır..

4.12 Paydaş Yorumlarının ve Önerilerinin Özeti

4-8 bölümünde, yukarıda bahsedilen katılım faaliyetleri sırasında paydaşlar tarafından belirtilen başlıca yorumlar ve endişeler özetlenmiş ve Proje geliştirme faaliyetleri bağlamında bu yorumların nasıl dikkate alındıkları ya da cevaplandıkları açıklanmıştır.

Tablo 4-8 Yerel paydaşların Proje hakkında belirttikleri ana endişe konu başlıkları ve görüş listesi

Yorumlar	Ele alma şekli ve Verilen cevaplar
<i>Proje Tasarımı ve Konumu</i>	
Proje'nin karayla buluşacağı Selves'de bulunan konumun seçimine ve bu sürece ilişkin sahip olunan endişeler	Proje'nin karayla buluşacağı konum olarak Kıyıköy'ün seçilmesine, Trakya bölgesi kıyılarında yürütülen son derece kapsamlı ön araştırmalar sonucunda ve teknik ve ekonomik fizibilite çalışmalarından elde edilen bulgular doğrultusunda karar verilmiştir.

	Yerel topluluk tarafından ifade edilen endişelere bir cevap olarak, jeolojik teknik özellikler ve genel fizibilite çalışmaları açısından, BOTAŞ'ın danışmanlığında, Kıyıköy içerisinde en uygun karayla buluşma konumunu belirlemek üzere son derece kapsamlı araştırmalar yürütülmüştür. Jeolojik fizibilite çalışmaları, Kıyıköy'ün kuzeyine ya da güneyine doğru ilerlemenin uygulanabilir olmadığını göstermiş bu yüzden de Doğalgaz Alım faaliyeti için tek uygun konumun Selves bölgesi olduğu anlaşılmıştır. Ancak Selves plajına olan etkilerin en aza indirilmesini sağlamak için kıyı kesiti konumunu biraz daha kuzeye taşımak mümkün olmuştur. Daha ayrıntılı bilgi, ÇED Raporu'nun 4. Bölümü içinde sunulmaktadır.
BOTAŞ'ın aşağı akım güzergâhının yol açacağı etkilere yönelik endişeler.	TürkAkım projesinin karada bulunan kısmı BOTAŞ'ın sorumluluğundadır. Doğalgaz alım terminalinden başlayan ve Lüleburgaz'daki ulusal şebekeye giden karadaki aşağı akım boru hattı güzergâhı BOTAŞ tarafından sonlandırma aşamasındadır. Proje'nin karada bulunan kısmına yönelik Türk tarafının düzenleyici gereklilikleri uyarınca BOTAŞ tarafından bir ÇED raporu düzenlenecektir.
İnşaat aşaması süresine yönelik duyulan endişeler (örneğin, inşaatın 3-4 yıl arasında süreceğine ilişkin)	Boru döşeme faaliyetleri, Türk Münhasır Ekonomik Bölge sularında 2017'nin 3. çeyreğinde başlamıştır. Kara üzerindeki inşaat ve kıyı kesiti inşaatı 2018'in başlarında başlayacaktır. Proje'nin 2019'un sonuna doğru işler hale gelmesi beklenmektedir. Dolayısıyla, Kıyıköy'deki inşaat süresinin yaklaşık 18-24 ay arası sürmesi beklenmektedir. Bu faaliyetlere Proje'nin Türkiye'de kıyıya çıktığı bölgede gerçekleştirilecek erişim yollarının inşaatı (yaklaşık 3 ay), arazi temizleme (yaklaşık 2-3 ay), şantiye hazırlığı (yaklaşık 6 ay), kıyı kesiti inşaatı (yaklaşık 6 ay), Doğalgaz Alım Terminalinin inşası ve montajı (yaklaşık 18 ay) ve yakın kıyıda gerçekleştirilecek boru döşeme faaliyetleri (yaklaşık 2 ay) dahildir. Bazı faaliyetlerin birbiriyle örtüşmesi sebebiyle, toplam sürenin bu verilen sürenin toplamından daha kısa olacağı unutulmamalıdır.
Faaliyetlerin yürütülmesi sırasında Proje tesisleri etrafında yaşanacak kısıtlamaların kapsamına ilişkin (örneğin, mevcut arazi kullanımının birkaç	Faaliyetlerin yürütülmesi sırasında Doğalgaz Alım Terminali çevresindeki alan güvenlik amacıyla çitlerle kapatılacaktır. Bu önlem, bölgede uygulanacak tek fiziksel kısıtlama olacaktır.

kilometre yasaklanacağı ve doğalgaz alım terminali etrafındaki arazinin kamuya kapatılacağına ilişkin) endişeler

Doğalgaz Alım Terminali etrafında belirli bazı arazi ıslahı çalışmalarına yönelik güvenlik kısıtlamaları olacaktır.

- 1. Güvenlik Bölgesi: Doğalgaz Alım Terminali etrafında 230m – 410m arası bir alanda konutlara izin verilmeyecektir;
- 2. Güvenlik Bölgesi: Doğalgaz Alım Terminali etrafında 390m – 565m arası bir alanda 2 katlı sağlam konutlara izin verilecektir.

Ancak, mevcut arazi kullanımları ve halka açık erişim, Doğalgaz Alım Terminali etrafında kısıtlanmayacaktır.

31m'lik Boru Hattı İrtifak Hakkı (İH), inşaat yapımını ve derin köklü bitkilerin ekimini sınırlandıracaktır. Botu Hattı İH dışında başka kısıtlama bulunmamaktadır.

Açık Deniz Kısımında boru hattı etrafında deniz dibinde 420m'lik bir güvenlik bölgesi olacaktır. Bu kısıtlama, dip trolü ve demirleme gibi deniz dibi faaliyetlerini kısıtlayacaktır ancak tekne geçişi ve diğer balık avlama tekniklerinde herhangi bir kısıtlamaya gidilmeyecektir.

Çevre ve ekoloji

Doğalgaz Alım Terminalinin çevreyi kirleteceği ve etkileyeceği yönünde duyulan endişeler (örneğin emisyon, ısınma, tüketim, vs. yoluyla).

Açık deniz boru hattından gelen gazı alan Doğalgaz Alım Terminali, gazın hacmini ölçer, sıcaklık ve basınç değerlerini kontrol eder ve karadaki boru hattına yönlendirir. Herhangi bir doğalgaz depolama ünitesine sahip değildir.

ÇED Raporu'nun bir parçası olarak yürütülen değerlendirmeler sonunda, Doğalgaz Alım hattının ve Proje'nin işletme aşamasında minimum seviyede çevresel etkilere sahip olacağı sonucuna varılmıştır:

- Doğalgaz Alım Terminalinin kendi tüketimi için 5MW elektrik üretim kapasitesine sahip olacak olası bir elektrik üretim tesisi haricinde herhangi bir şekilde elektrik üretilmeyecek olup bu terminal bir elektrik santrali olmayacaktır.
- Doğalgaz Alım Terminali içerisinde, gazı daha ileri kademelere aktarmak üzere ısıtan bazı ısıtıcılar bulunacaktır. Ancak yapılan değerlendirmeler sonucunda Doğalgaz Alım Terminalinin, çevresel ortamı ısıtma anlamında herhangi bir etkisi olmayacağı sonucuna ulaşılmıştır.
- Yıl içerisinde birkaç kez olmak üzere, gazın terminalin üst kısmında bulunan havalandırmalardan kısa sürelerle

	salınacağı rutin bakım faaliyetleri yürütülecektir. Bu havalandırma işlemi ses çıkarabilir ve salınan gaz görsel olarak bir “pus” etkisi yaratabilir. Ancak bu süreç oldukça kısa sürecektir. Doğalgaz Alım Terminali içerisinde egzoz çıkışlarına sahip olacak jeneratörler ve ısıtıcılar da olacaktır. Herhangi bir yanma işlemi ya da gaz yakma söz konusu olmayacaktır. ÇED Raporu’nun bir parçası olarak Hava kalitesi modellemesi gerçekleştirilmiştir. Yapılan çalışmada hava emisyonlarının, Türk mevzuatları uyarınca tanımlanan sınırlar dahilinde olduğu sonucuna varılmış olup çevresel ortama ya da insan sağlığına etkisi olabilecek hava kalitesine yönelik herhangi bir olumsuz etki öngörülmemektedir.
Kıyıköy yerel karasal florasına ve faunasına olası etkilere yönelik endişeler	ÇED Raporu’nun bir parçası olarak ekolojik araştırmalar ve değerlendirmeler yürütülmüş olup etkilerin büyük çoğunluğunun inşaat aşamasında gerçekleşecek geçici etkiler olduğu ve Proje’nin uzun dönemde önemli çevresel etkilere yol açmayacağı sonucuna varılmıştır. İnşaatın yapılabilmesi için yürütülecek arazi temizleme çalışmaları sonucunda Proje nispeten küçük bir habitat kaybına (70 ha) yol açacaktır. İnşaatın yapılabilmesi için temizlenecek alan genelde meşe ağaçlarının bulunduğu alandır. Ancak ÇED Raporu, Proje’nin yerel habitatın bütünlüğünü etkilemeyeceği yönünde değerlendirmede bulunmuştur. Az miktarda yaşanacak olan habitat kaybına ek olarak, kuşlar ve diğer hayvanlar da gürültüden ve inşaat faaliyetlerinden rahatsız olabilir. Gürültü, inşaatın kapsama alanından daha öteye ulaşabileceğinden bu rahatsızlıklar, yaşanacak habitat kaybına kıyasla nispeten daha geniş alanları etkileyebilir. Bu nedenle, kuşların ve diğer türlerin gürültülü faaliyetler devam ederken inşaat alanından uzaklaşmaları beklenmektedir.. Bunun yanı sıra, çevrede inşaat faaliyetleri bittikten sonra Proje alanına geri dönecek olan bu hayvanlar tarafından kullanılabilir oldukça yeterli miktarda habitat mevcut bulunmaktadır. Bu nedenle gürültüyle ve potansiyel diğer rahatsızlık kaynaklarıyla ilgili olası etkilerin geçici olması beklenmektedir ve bunlar, kuşlar ve diğer hayvanlar için önemli bir sıkıntıya neden olmayacaktır. İnşaat başlamadan önce bölgede bulunan doğal bitkilerin tohumları da dahil olmak üzere değerli tarım toprağı saklanacak ve gelecekte tekrar ekim yapılması için kullanılacaktır. Yerel bitki örtüsüne ait türlerin tohumları toplanacak ve Proje’nin kara florasına ve bitki örtüsüne olan

	etkisini en aza indirmek için Ankara’da bulunan Türk Tohum Gen Bankası’na gönderilecektir. Boru hattı güzergâhı inşaatı boyunca dağınık bulunan Türk zambağı türüne ait çiçek soğanları da toplanacak ve Proje tarafından etkilenmeyen uygun habitat alanlarına taşınacaktır. İnşaat alanlarında bulunan ve IUCN tarafından Tehlike altında, Savunmasız, Neredeyse Tehlike Altında şeklinde sınıflandırılan fauna türlerinin toplanması ve inşaat sahası dışında uygun habitatlara ekilme faaliyetleri uzman biyologların denetimi altında 2017 yılı Kasım ayında gerçekleştirilmiştir. Ağaçlar, tüm geçici inşaat alanlarına yeniden dikilecektir. Ancak, doğrudan boru hattı üzerinde bulunan bitki örtüsü, derin ağaç köklerinin borulara zarar verme olasılığı göz önünde bulundurularak ot ve çalıyla sınırlandırılacaktır. Proje kapsama alanının büyüklüğü, kesilmesi gereken ağaç sayısının azaltılması amacıyla en aza indirilmiştir.
Toplam Proje alanının boyutlarına ve Proje tarafından kesilecek ağaç sayısına yönelik endişeler	Proje’nin inşası için kullanılacak toplam alan yaklaşık 70 ha olup bu rakam Kıyıköy’de bulunan genel ormanlık alanların %0,1’inden azına denk gelmektedir. Kalıcı olarak kullanılacak alan ise 27 ha olup bu alan, Doğalgaz Alım Terminalinden oluşmaktadır. Geçici inşaat alanları inşaat tamamlandıktan sonra tekrar kullanıma açılacaktır. ÇED Raporu, 33.000’i Proje kapsama alanında olmak üzere yaklaşık 57.000 ağacın kesileceğini hesaplamaktadır. Ağaçlar, tüm geçici inşaat alanlarına yeniden dikilecektir. Ayrıca Proje, kalıcı inşaat alanlarındaki ağaç kaybını telafi etmek için ofset oranını hesaplamak üzere İstanbul Üniversitesi tarafından bir komisyon çalışmasının gerçekleştirmiştir. Kıyıköy’deki mevcut ormanlık alana ilişkin mevcut anlayış temel alındığında, kalıcı ağaç kaybını telafi etmek üzere yeniden dikilecek olan ağaçların Kıyıköy’e dikilmesi olası görünmemekte, bunun için en uygun alanın Vize bölgesi olduğu görünmektedir.
Su haznelerinin Proje tarafından etkileneceğine yönelik yapılan yorumlar.	ÇED Raporu su kaynaklarına ve bu haznelere olası etkilere ilişkin dikkatle yapılmış analizleri içermektedir. Proje, yakın çevredeki su hazneleriyle doğrudan etkileşime geçmemektedir ve Proje’nin konumu, su kaynaklarına olması gereken ilgili güvenli mesafeler dikkate alınarak seçilmiştir. Boru hatları, su haznelerinin Kıyıköy’e aşağı akışı yönünde Sazlıdere Deresi’nden geçecektir; dolayısıyla su haznelerine herhangi bir etkide bulunma riski yoktur. Ek olarak, dere

geçidi için ayrıntılı bir tasarım yapılarak olası etkilerin en aza indirilmesi ve su akışının etkin bir şekilde tekrar eski haline getirilmesi sağlanacaktır.

İnşaat aşamasında yüzey sularına ve yeraltı sularına yönelik potansiyel etkiler, inşaat sırasında alınacak dikkatli önlemler aracılığıyla minimum seviyeye çekilecektir. Örneğin inşaat aşamasında kullanılacak makinelerden herhangi bir sıvının dökülmesini önleyecek tedbirler alınacak, dökülme kitleri daima erişilebilir konumda hazır bulundurulacak ve çalışanlar dökülmeye karşı nasıl cevap vereceklerine dair eğitim göreceklidir. Kanalizasyon şebekesine ve toprak depolama alanlarına yakın faaliyetler de kısıtlı olacaktır.

Balık ve Balıkçılık

İnşaatın balık ve balıkçılığa etkilerine ve daha az avlanma sonucunda balıkçıların gelirlerinde yaşanacak potansiyel kayba yönelik endişeler

Kıyıköy’de bulunan balıkçıların endişelerini gidermek amacıyla Proje, bir Balıkçılık Çalışması yürütülmesini sağlamıştır. Çalışma sonucunda şu çıkarımlar elde edilmiştir:

- İnşaat aşamasında, yakın kıyı inşaat alanı etrafında yürürlüğe konacak kısıtlı alan uygulamasının bir sonucu olarak kayda değer en büyük etkiyi kıyı balıkçıları yaşayacaktır;
- 6 ay süreyle kazılan hendeklerin her iki tarafından 500m’lik mesafe kısıtlı alan olacaktır. Mevcut programa göre bu kısıtlama balıkçılığın en yoğun yapıldığı dönemde (Eylül - Aralık) yaşanacaktır;
- Proje’nin en önemli etkisi kıyı balıkçılarının belirttiği şekilde kuzey Selves balıkçılık alanlarında oluşacak ve onları daha uzağa ya da daha az verimli diğer bölgelere taşınmaya zorlayacaktır;
- Ayrıca yakın kıyı inşaat faaliyetleri 24 saat süreceğinden, gemilerden yayılan ışık ve plajdaki aydınlatma gece balıkçılık faaliyetlerini etkileyebilir. Gece balıkçılık teknikleri ortamın tamamen karanlık olmasını gerektirmektedir;
- Ayrıca deniz tabanının taranması faaliyetleri sebebiyle de balık habitatında bazı sorunlar söz konusu olabilir. Selves plajı alanı kalkan ve mezgit dahil olmak üzere bazı ticari balık türleri için balık yumurtlama alanı olarak tanımlanmıştır. Ancak, ÇED çalışmalarına göre taban tarama faaliyetlerinden kaynaklanacak bulanıklık sınırlandırılacak ve taban tarama faaliyeti 3 aydan uzun sürmeyecek şekilde kısa dönemli olarak gerçekleştirilecektir. Bu sebeple balıklar üzerindeki etkinin az ve kısa dönemli olması beklenmektedir. Yakın kıyı inşaat faaliyetlerinin tamamlanmasının ardından

yumurtlama habitatının eski haline dönmesi beklenmektedir.

Öngörülen etkileri dikkate alarak Proje, aşağıdaki etki azaltma önlemlerini alacaktır:

- Proje, kısıtlamaların süresini en aza indirmek için kıyı inşaat faaliyetlerini koordine etmeyi amaçlamaktadır;
- Yakın kıyı inşaat faaliyetleri sırasında kıyı balıkçılığı faaliyetlerinin etkilenebilecek olması nedeniyle Proje, Kıyıköy'de bulunan Balıkçılık topluluğu ile öngörülen etkilerin ayrıntıları üzerinde bir mutabakata varmaya ve Proje faaliyetlerinden etkilenen balıkçıların ekonomik kayıplarını telafi edecek bir yöntem ve süreç üzerinde anlaşmaya çalışmaktadır.
- Proje, inşaat sırasında, tabanda taranan materyaller de dahil olmak üzere daha fazla etkiye yol açmamak ve yol açılan tüm etkilerin ele alınmasını sağlamak için izleme faaliyetleri yürürlüğe koyacaktır;
- İnşaat sırasında, balıkçıların balık yakalama faaliyetlerinde ek zarara uğradıklarına dair bireysel olarak hak iddia etmeleri durumunda faydalanılmak üzere ki bir şikayet (sorunlar) prosedürü olacaktır. Bu yaklaşım, balık yakalama faaliyetlerinde ek zarara uğranıldığına dair iddiaların kanıtlanması durumunda, telafi mekanizmasına başvurmayı içerecektir.
- Yukarıdaki etkilerden bağımsız olarak Yerel Yatırım Programı aracılığıyla Proje, Kıyıköy'deki balıkçılık endüstrisini desteklemenin yollarını arayacaktır.

Kıyıköy balıkçılığına yönelik beklenen olası etkilerle ilgili daha ayrıntılı bilgiler Balıkçılık Çalışmasına dahil edilecektir.

Selves'te bulunan balık yumurtlama ve göç rotalarıyla ilgili etkilere yönelik yorumlar

ÇED Raporu ve MRAG Balıkçılık Çalışması, balık göçü ya da balık yumurtlaması üzerinde herhangi bir kalıcı olumsuz etkinin olmayacağı sonucuna varmıştır.

Balıklar için yerel bir yumurtlama alanı olarak bilinen yüzeyde kalan kayalık tabanda tarama sonucu bazı geçici etkiler söz konusu olabilir. Öte yandan, taban tarama faaliyetlerinden kaynaklanacak bulanıklık sınırlandırılacak ve taban tarama faaliyeti 3 aydan uzun sürmeyecek şekilde kısa dönemli olarak gerçekleştirilecektir. Bu sebeple balıklar üzerindeki etkinin az ve kısa dönemli olması beklenmektedir. Dipte taranacak olan tortu kirli değildir, dolayısıyla bu dip tarama faaliyeti çevreye yeni kimyasallar salmayacaktır.

	Yakın kıyı inşaat faaliyetlerinin tamamlanmasının ardından yumurtlama habitatının eski haline dönmesi beklenmektedir. Yakın kıyı inşaat faaliyetleri balıklar açısından rahatsız edici olabilir ve inşaat faaliyetlerinin yürütüldüğü alandan hemen kaçmalarına yol açabilir. Ancak kısa sürede her zamanki göç rotalarına döneceklerdir. Kıyıköy balıkçılığına yönelik beklenen olası etkilerle ilgili daha ayrıntılı bilgiler, Balıkçılık Çalışmasına dahil edilecektir ve bunlar ÇED raporunda da mevcuttur.
Yakın kıyıda demir atmayı gerektiren rapana (deniz salyangozu) avcılığı üzerindeki potansiyel etkilere yönelik endişeler dahil olmak üzere, boru hattının varlığı ve boru hattı etrafında belirlenecek 420m' lik güvenlik bölgesi sebebiyle balık ve balıkçılık üzerindeki uzun dönemli etkilere yönelik endişeler.	İşletme aşamasında, ana etki, boru hattının etrafındaki 420 m'lik operasyonel güvenlik bölgesinden kaynaklanacak ve bu da dip trolü ve demirlemeyi kısıtlayacaktır. Balıkçıların, olta takımlarına zarar vermemek için balık avlama tekniklerini ayarlamaları gerekecektir.. Balıkçıların, kısıtlanan alanı dikkate alarak yeni balıkçılık stratejileri benimsemeleri gerekeceğinden ilk zamanlarda etkilenmeleri söz konusu olabilir ancak bu durumun avlanma üzerinde uzun dönemli etkiye sahip olması beklenmemektedir. Boru hattı, önemli seviyede gürültü çıkmasını önlemek ya da gürültüyü azaltmak üzere uygun şekilde yalıtılmıştır. Ayrıca ilk 2,5 km'lik mesafede deniz tabanı altında yaklaşık 2m derinliğe gömülecektir. Boru hattının balık davranışları üzerinde olumsuz etkileri olması beklenmemektedir. Buna karşılık Mavi Akım dahil olmak üzere dünya çapında inşa edilen benzeri deniz zeminine döşenen boru hattı projelerinden elde edilen deneyim, bu beklentinin zıttının gerçekleştiğini göstermektedir. Balıkların, yosun oluşumu için bir alt katman işlevi gören boru hatları etrafında toplandıkları gözlenmiştir. Kıyıköy balıkçılığına yönelik beklenen olası etkilerle ilgili daha ayrıntılı bilgiler, 2018 yılının 1. Çeyreğinde yayınlanacak olan Balıkçılık Çalışmasına dahil edilecektir ve bunlar ÇED raporunda da mevcuttur.
<i>Kerestecilik Faaliyetleri, Hayvancılık ve Arıcılık</i>	
Proje'nin Kıyıköy'deki kerestecilik geçim kaynaklarını etkileyeceği ve kerestecilikten elde edilen gelirlerde düşme yaşanacağına dair yorumlar	Proje için kullanılacak toplam karasal alan Kıyıköy'de bulunan genel ormanlık alanların %0,1'inden azına karşılık gelmektedir. Bu nedenle, Kıyıköy'deki ormancılık endüstrisinin uzun vadede işleyişi üzerinde önemli etkilerin olması beklenmemektedir.. Bununla beraber Proje, ormancılık faaliyetlerine yönelik etkinin en aza indirilmesi için alınacak önlemleri belirlemek üzere yerel Orman Müdürlüğü ve yerel Kıyıköy Tarımsal

	Kalkınma (Ormancılık) Kooperatifi ile yakın işbirliği içinde çalışacaktır. Bu önlemler aşağıdakileri içermektedir: • Proje, yerel orman işçilerinin Proje için gerekli ağaç kesme faaliyetlerinden faydalanabilmelerini sağlamak için Devlet Orman Müdürlüğü ve Kıyıköy Tarımsal Kalkınma (Ormancılık) Kooperatifi ile çalışacaktır; • Proje, tüm Proje aşamalarında diğer ağaç kesme alanlarına mümkün olabildiğince emniyetli erişim sağlayabilmek için Kooperatif ve Müdürlük ile birlikte çalışacaktır; • Proje, gelecekteki ormancılık yönetimi konularında Orman Müdürlüğü ile birlikte çalışma ve yardımcı olma olasılıklarını araştıracaktır; • Proje inşaat döneminde sadece geçici olarak ihtiyaç duyulan tüm alanları tekrar kullanıma açacaktır.
Proje ağaç kesme faaliyetlerinden elde edilen kerestenin yerel ormancılık işçilerine ve/veya yerel topluluğa verilmesi gerektiği yönündeki yorumlar	Ağaç kesimine ilişkin kerestecilik gelirlerinin sorumluluğu, Türk mevzuatları uyarınca ilgili Devlet Ormancılık yetkili kurumları tarafından kararlaştırılmaktadır. Bu nedenle Proje'nin bu kararlar üzerinde etkide bulunma imkânı bulunmamaktadır.
Proje'nin hayvan otlakları ve hayvancılık faaliyeti yürütenler tarafından kullanılan otlak araziler üzerinde uzun dönemli etkisi olacağına ilişkin endişeler	Bölgede kalıcı arazi kaybı sadece Doğalgaz Alım Terminali (27 ha) sahasıyla sınırlıdır. Araziyi bugüne kadar kullanan hayvancılık faaliyeti yürütenler ile yapılan görüşmelerde Doğalgaz Alım Terminalinin otlatma alanları içinde olduğu, Doğalgaz Alım Terminali çevresinde hayvanların otlamaya devam edebileceği yeterli ek arazi bulunduğu tespit edilmiştir.görüşme. Bu nedenle uzun dönemli etkilerin en düşük seviyede olması beklenmektedir. İnşaat sırasında çevredeki otlak arazilerine yönelik etkiler geçici olacak ve toz bastırma gibi önlemlerle en aza indirilecektir. İşletme aşamasında otlak araziler üzerinde hiçbir uzun dönemli etki beklenmemektedir. Ayrıca geçici inşaat alanları inşaatın ardından kullanıma açılacaktır. Operasyonlar sırasında Doğalgaz Alım Terminali etrafında hayvan sürülerinin erişimini engelleyecek hiçbir kısıtlamaya gidilmeyecektir.
Proje'nin inşaat sırasında hayvancılık endüstrisi tarafından kullanılan hayvan otlatma alanlarını, su kaynaklarını ve geçim kaynaklarını etkileyeceğine ilişkin endişeler	Selves etrafında ve Kıyıköy'ün güneyine doğru hayvancılık endüstrisi tarafından kullanılan otlatma arazilerine ve su kaynaklarına erişim güzergâhları, inşaat sırasında geçici olarak etkilenecektir.

	Hayvancılık faaliyeti yürüten taraflarla tasarım ve trafik yönetimi önlemleri aracılığıyla erişim güzergâhları üzerindeki etkiyi en aza indirmek ve besi hayvanlarının emniyetini ve güvenliğini sağlamak için görüşmeler devam etmektedir. Otlak arazilere ve su kaynaklarına erişim güzergâhlarında kısıtlamalara gidilmesinin kaçınılmaz olduğu durumlarda Proje, , otlatma arazilerine ve su kaynaklarına geçici olarak erişimin engellenmesinden kaynaklanan zararın telafisi için uygulamaya konabilecek alternatif önlemler belirlemek amacıyla hayvancılık endüstrisinden taraflarla görüşmeler yürütmektedir.
Proje faaliyetlerine yakın yerlerde bulunan arı kovanları üzerindeki etki ve azalan bal üretimine bağlı olarak arıcıların gelirlerinin düşmesi şeklinde kendisini gösteren, geçim kaynakları üzerindeki potansiyel etkiler hakkındaki endişeler	Proje inşaat alanlarına ya da trafik güzergâhlarına yakın konumda bulunan arı kovanları inşaat faaliyetlerinden etkilenebilir. Arıcılıktan elde ettikleri gelirlerin olumsuz etkilenmemesi için arıcılara, riskli kovanların inşaat öncesinde alternatif yerlere taşınması hususunda bireysel olarak danışma toplantısı yapılmıştır. İnşaat sırasında etkilenmediklerinden emin olmak için diğer arıcılarla izleme faaliyetleri yürütülecektir. İnşaatın ardından, Doğalgaz Alım Terminalinin arı kovani üretimi üzerinde herhangi bir etkisinin olması beklenmediği için, taşınmış olan arıcılar orijinal konumlarına geri dönme imkanına sahip olacaktır.
<i>Turizm</i>	
İnşaat sırasında suyun kalitesi dahil olmak üzere Selves plajı üzerindeki etkilere yönelik endişeler	Kıyı kesiti konumunun daha kuzeye taşınması kararı, Selves plajına olabilecek etkilerin en aza indirilmesi konusu dikkate alınarak verilmiştir. İnşaat faaliyetlerinin hemen etrafındaki plaj alanı sağlık, emniyet ve güvenlik sebepleriyle geçici olarak kapatılacaktır. Bunun yanı sıra ihtiyati önlem olarak, inşaat gemileri kıyıya yakın faaliyet gösterirken halk sağlığını ve emniyetini sağlamak için yüzme, kayıkla gezme gibi faaliyetlere geçici kısıtlamalar getirilecektir. Bu faaliyetlerin sadece kısa bir süre devam etmesi beklenmektedir. Bu doğrultuda plaj kullanıcılarının görebileceği şekilde levhalar dikilecektir. İnşaat aşaması boyunca Selves plajının geri kalan kısmı halkın erişimine açık kalacaktır. Öte yandan plaja gelen ziyaretçilerin plajda yürütülen inşaat faaliyetlerinden kaynaklanan gürültü ve toz gibi geçici rahatsızlıklar yaşaması olasıdır. Proje bu tip etkileri en aza indirmek için mümkün olan önlemleri uygulamaya koyacaktır.

Deniz dibini tarama faaliyetleri sırasında bulanıklık artacaktır. ÇED' in bir parçası olarak gerçekleştirilen değerlendirmeler, tortu bulutunun taban tarama faaliyetlerinin gerçekleştiği alandan 165m uzağa yayılmayacağını göstermektedir. Dolayısıyla bulanıklığın, yüzmeye kapatılmış alan sınırlarının içerisinde kalması beklenmektedir. Dolayısıyla artan bulanıklıktan kaynaklanacak görsel etkiler beklenmemektedir. Ayrıca bulanıklık, yüzücülere yönelik herhangi bir sağlık riski doğurmayacaktır. Buna ek olarak, taban tarama faaliyetleri tamamlandıktan kısa süre sonra tortunun yol açtığı bulanıklık kaybolacağından, etkinin kısa dönemli ve geçici olması beklenmektedir.

İnşaatin ardından plaj alanı başlangıçtaki haline geri getirilecek ve plajın kullanımında ya da yüzme faaliyetlerinde herhangi bir geçici ya da kalıcı kısıtlamaya gidilmeyecektir.

Belediye Plajı ve limanın yanında bulunan Liman Plajı gibi Kıyıköy'de bulunan diğer plajlar Proje faaliyetlerinden etkilenmeyecektir.

Doğalgaz Alım Terminalinin görsel etkisine ve bunun Kıyıköy turizm endüstrisi üzerinde sahip olacağı uzun dönemli etkiye yönelik endişeler

ÇED Raporunun bir parçası olarak bir Görsel Etki Değerlendirmesi gerçekleştirilmiş ve bu değerlendirmede farklı görüş açılarından Doğalgaz Alım Terminalinin nasıl görüneceği modellenmiştir.

Değerlendirme, Kıyıköy'ün kuzeyinde bulunan oteller, restoranlar ve konutlar gibi bazı bakış açılarından Selves Plajı'na ve çevresine doğru bakıldığında Doğalgaz Alım Terminalinin görünür olacağını doğrulamıştır. Doğalgaz Alım Terminali plajdan görünmeyecektir.

Doğalgaz Alım Terminalinin görünürlüğünü sınırlayacak önlemler tasarıma dahil edilecek ve uygulamaya konacaktır. Sadece inşaat aşaması için geçici olarak ihtiyaç duyulan bu alanlara ağaç dikilecektir. Ek olarak Proje, tesis etrafında yeşil perde / çit çekme seçeneklerini araştırmaktadır. Amaç, dışarıda sadece 30m uzunluğundaki havalandırma bacaları kalacak şekilde Doğalgaz Alım Terminalinin Kıyıköy'den görünmesini sınırlamaktır. Bölgede elektrik üretimi sağlayan rüzgar jeneratörlerinin bulunması göz önüne alındığında havalandırma bacalarının, ekstra görsel kirliliğe yol açmayacağı beklenmektedir.

Proje'nin Kıyıköy turizm endüstrisi üzerinde uzun dönemli etkilere sahip olabileceğine yönelik genel endişeler

Proje, tasarım ve etki azaltma önlemleri ile inşaat ve operasyonlar sırasında yaşanması muhtemel etkileri mümkün olduğunca en aza indirmeye kararlıdır.. İnşaat aşamasında yaşanabilecek etkiler geçici mahiyettedir ve

gürültü, toz ve emisyon gibi inşaatla ilgili etkileri azaltmak için uygun önlemler alınacaktır.

İnşaatın ardından tüm geçici inşaat alanları orijinal arazi sınırları dikkate alınarak ve orijinal kullanım amaçlarına geri dönebilecekleri şekilde yeniden kullanıma açılacaktır.

Ayrıca Proje, Yerel Yatırım Programı aracılığıyla Kıyıköy'deki turizm endüstrisinin gelişimini desteklemeyi amaçlamakta ve bu doğrultuda olası fırsatları ve projeleri tanımlamak için yerel toplulukla görüşmeler yürütmektedir.

Trafik

Gürültü, titreşim, toz, sınırlı erişim ve sıkışıklık dahil olmak üzere trafik ile ilgili etkiler ve yol kullanıcılarına ve yayalara yönelik sağlık ve güvenlik riskleri.

Bu endişeler özellikle trafikten etkilenen Bahçeköy ve Güngörmez topluluklarındaki paydaşlar tarafından dile getirilmiştir

ÇED Raporunda da belirtildiği üzere inşaat trafiğinin yaklaşık 10 ay süreyle günde 550 ağır yük aracı ile zirve yapması beklenmektedir. Bu sürenin ardından bu oran kademeli olarak azalacaktır.

Günümüze dek paydaşlardan trafik hakkında alınan geri bildirim, Proje'nin Trafik Yönetim Planı'na bilgi sağlamak üzere kullanılacak, 2017'inin sonunda yapılan trafik değerlendirmesi bağlamında dikkate alınmıştır.

Trafik etkilerini en aza indirmeye yönelik potansiyel önlemler şunları içerir:

- Kritik evrelerden kaçınmak üzere trafik hareketlerinin planlanması;
- Tozun bastırılmasını sağlamak için yolların sulanması;
- Trafiğin izlenmesi ve hız limitleri gibi trafik prosedürleriyle kurallara uyumun sıkı bir şekilde uygulanması.

Öngörülen bu önlemlere ek olarak topluluk üyelerinin inşaat trafiğinden etkilenmeleri ya da Proje trafiği tarafından trafik kurallarına uyulmadığını fark etmeleri durumunda, Proje ile iletişime geçebilecekleri bir Şikâyet Prosedürü hazır bulundurulacaktır (Şikâyet Prosedürü hakkında daha ayrıntılı bilgi için bkz. Bölüm 7.1.2).

Yerel topluluklar arazi istismalından nasıl etkilenecek? Şirket arazi kayıplarını nasıl telafi edecek?

Proje, trafik değerlendirmesi tarafından bilgilendirilen, önerilen trafik etkilerini azaltmaya yönelik önlemleri doğrulamanın ve mutabık kalmanın yollarını arayacaktır. Bunun yanı sıra, topluluk seviyesinde ek güvenlik önlemleri de ayrıca tartışılacaktır (daha ayrıntılı bilgi için bakınız; Bölüm 5.2.2).

Diğer Topluluklarla İlgili Konular

Yerel toplulukların Proje'nin sağlayacağı istihdam ve tedarik fırsatlarından faydalanıp faydalanamayacağı ile ilgili yorumlar.

Proje'nin karayla temas ettiği kısmın inşaatı sırasında çalışacak personelin çoğu bir inşaat yüklenicisi tarafından sağlanacaktır. Proje'nin karayla temas ettiği kısmın inşaatının zirve yaptığı dönemde çalışan işçi sayısının en fazla 600 olması beklenmektedir. İnşaat işlerinde açık pozisyonların çoğu uzmanlık gerektiren becerilere ve niteliklere sahip olmayı gerekli kılacağından yerel istihdam fırsatları sınırlı olacaktır.

Uygulanabilir olduğunda Proje, yüklenicilerin uygun mevcut pozisyonlara ilişkin iş ilanlarını yerel ve bölgesel medyada yayımlamalarını, yerel istihdam bürolarını kullanmalarını ve Proje tarafından oluşturulan istihdam fırsatlarına yerel toplulukların erişmesi fırsatını yaratmasını gerekli kılmak dahil olmak üzere yerel iş gücünün Proje'de kullanımını teşvik edecektir.

İnşaat yüklenicileri uygun pozisyonlara yönelik iş ilanlarını yerel topluluklara duyurmalı ve başvuru sayısı, işe alınan kişiler vs. gibi konularda ve aynı zamanda yerel istihdamı teşvik etmek üzere aldıkları önlemlere ilişkin raporlar yayınlamalıdır. Bu süreç izlenecek olup uygulanabilir olduğunda Proje, yüklenicilerin açığa çıkan pozisyonlar için yerel personel istihdam etmesini teşvik edecektir.

Aynı şekilde temizlik, yiyecek içecek sağlama, güvenlik ve yerel konaklama gibi mal ve hizmetler için bazı yerel satın alma fırsatları olabilir. Bu tedarik işleri inşaat yüklenicisi tarafından yönetilecektir. Uygulanabilir olduğunda Proje, yüklenicilerinin Proje'ye yönelik mal ve hizmet tedarikinde yerel tedarikçileri seçmesini teşvik edecektir.

Yerel istihdam ve satın alma işlerinde elde edilecek söz konusu ekonomik faydanın sınırlı olması beklendiğinden Proje, Yerel Yatırım Programı aracılığıyla Yerel Toplulukların sosyal ve ekonomik kalkınmasına olumlu katkıda bulunmanın yollarını arayacaktır (daha ayrıntılı bilgi için bakınız; Bölüm 5.5.)

Proje Faaliyetleri sonucunda geçim kaynaklarına olan etkilerin ya da ekonomik zararların Proje tarafından telafi edilmesi gerektiğine ilişkin yapılan yorumlar

Proje, telafi ve geçim koşullarının iyileştirilmesi sürecinde kılavuz niteliği taşıyan bir Telafi Mekanizması ve Geçim Koşullarının Eski Haline Getirilmesi sistemi geliştirmiştir.

Geçim Koşullarının Eski Haline Getirilmesi sisteminin Telafi Mekanizması bileşeni, telafi taleplerinin değerlendirilmesi ve telafi tedbirlerinin uygulanmasına ilişkin süreç ve

	gereklilikleri belirleyecektir. Telif tedbirleri finansal ve aynı katkıları içerebilir. Telif Mekanizması ve Geçim Koşullarının Eski Haline Getirilmesi sistemi, Şikâyet Prosedürü ile yakından bağlantılı olacaktır (bkz. Error! Reference source not found. ve Error! Reference source not found. Bölümleri). Sistemin uygulanması sürecinin bir parçası olarak Proje, uygun telif ve iyileştirme önlemlerini tespit etmek için etkilenen paydaşlarla birlikte çalışacaktır.
Proje arazisinin istimlak edilme prosedürlerine ilişkin endişeler	Doğalgaz Alım Terminali, karadaki boru hattı güzergâhı, kıyı kesiti ve geçici inşaat alanlarının hepsi ya Orman İdaresi'nin ya da Hazine'nin olmak üzere devlet arazisi sınırlarının içerisinde yer almaktadır. Hiçbir özel arazi etkilenmeyecektir. Ancak ağır yük araçlarının Proje'nin kıyıya çıktığı bölgeye erişmelerini sağlamak için bazı yol geliştirme ve genişletme çalışmalarının yürütülmesine ihtiyaç duyulmaktadır. Bu da, erişim güzergâhı boyunca yolun genişletilebilmesi için bazı özel arazilerin geçici istimlakını gerektirecektir. Çoğu durumda bu faaliyetler, sadece mevcut yolun kenarında bulunan dar bir arazi kısmının geçici olarak istimlak edilmesinden ibaret olacaktır . Arazi istimlakı Türk mevzuatları uyarınca BOTAŞ tarafından yürütülecektir. Etkilenen arazi sahipleriyle yapılacak görüşmeleri ve telif çalışmalarını doğrudan BOTAŞ yürütecektir.
Yerel Toplulukların doğalgaz arzından faydalanması gerektiğine yönelik yorumlar	Proje, doğal gazın piyasaya sunulmasından sorumlu değildir.. Doğalgaz Alım Terminalinden sonra, BOTAŞ tarafından karada geliştirilen ilk boru hattı ile, gaz Lüleburgaz'a taşınacak, oradan da ulusal doğalgaz şebekesine yönlendirilecektir. Bu noktadan sonra iç pazara doğalgaz dağıtımından ilgili Türk yetkili makamları sorumludur. Karadaki ikinci boru hattı da doğalgazı Avrupa'ya dağıtacaktır.
Zorlu Enerji tarafından teklif edilen termik gaz elektrik santrali dahil olmak üzere Proje'nin, bölgede geliştirilen diğer doğalgaz enerji projeleriyle ilişkili olduğuna dair endişeler.	Proje'nin, teklif edilen Zorlu projesiyle ya da başka geliştirilmekte olan enerji santrali projeleriyle hiçbir ilişkisi yoktur ve bu projelerle ilgili kamuya açık bilgi kaynaklarından elde edilen bilgiler haricinde başka herhangi bir bilgisi yoktur .

Proje, çevresel ve sosyal sorumluluğunu son derece ciddiye almaktadır. Potansiyel etkileri tanımlamak, bu etkilerden kaçınmak ve gerektiğinde uygun azaltma önlemleri geliştirmek için

çeşitli değerlendirmeler yapılmıştır. Etkilerin azaltılamaması durumunda Proje, etkilenen paydaşlarla söz konusu etkileri gidermek, telafi etmek veya onlar için uygun alternatif önlemler tanımlamak üzere çalışacaktır. İnşaat ve operasyon sırasında tahminlerin dışında ya da beklenenin üstünde herhangi bir etkinin söz konusu olup olmadığını saptamak için izleme faaliyetleri yürütülecektir. Bu durumda Proje etkileri en aza indirmek için ek önlemler olacaktır.

Proje inşaat aşamasından önce ve inşaat aşaması sırasında yerel topluluklara katılım gösterecek, böylelikle Proje faaliyetleri, potansiyel etkileri ve etkileri azaltma önlemleri hakkında onları bilgilendirme imkânına sahip olacaktır. Ayrıca topluluk içerisinde Topluluk İrtibat Yetkilisi hazır bulunacak ve yerel toplulukla ve bölge sakinleriyle yürütülen tüm görüşmelerde Proje'yi temsil edecektir.

Bir Şikâyet Prosedürü geliştirilmiş olup inşaat faaliyetleri başlamadan önce bu prosedür hakkında topluluk bilgilendirilecektir. Bu prosedür aracılığıyla yerel bölge sakinleri Proje'ye şikâyetlerini iletebilecekler ve böylelikle bu şikâyetler standart bir araştırma, analiz ve çözüme kavuşturma prosedürünün ardından uygun bir şekilde ve zamanında ele alınabilecektir. Bu prosedür ayrıca sunulan çözümlerin belgelendirilmesini ve ilgili kişilere iletilmesini sağlayacaktır. Halk ile yürütülen katılım faaliyetleri inşaata kadar ve inşaat süresince de yürütülmeye devam edilecektir ve olası yeni endişelerin belirtilmesi ya da daha önce tanımlanmamış sorunların ifade edilmesi durumunda farklı önlemler alınacaktır.

Önümüzdeki dönemdeki katılım programı ve Şikâyet Prosedürü hakkında ek bilgiye bu raporun takip eden bölümlerinde ulaşılabilir.

5 Planlanan Faaliyetlerin Özeti

İçinde bulunduğumuz tarihe kadar katılım programından elde edilen sonuçlar ve aynı zamanda tahmin edilen Proje etkileri ve ilişkili etki azaltma ve yönetim önlemleri gelecek dönemdeki Proje katılım faaliyetlerinin yürürlüğe konması ve planlanması aşamalarında dikkate alınacaktır.

İnşaat ve İşletmeye Alma Öncesi, Operasyonel ve İşletmeden Çıkarma aşamaları dahil Proje'nin yaşam döngüsü boyunca paydaş katılımının sağlanmasına devam edilecektir. Proje bu zaman zarfında paydaşlarla ilişkileri ve iletişimi sürdürmeyi taahhüt etmektedir.

İnşaat ve İşletmeye Alma Öncesi Aşamasında, katılım göstermeye yönelik vurgu gelecek planlarının kapsamına paydaş girdisinin katılmasını sağlamaktan, mevcut konumda yürütülen ya da kısa zaman içinde gerçekleşecek faaliyetler hakkında görüşme ve açıklama faaliyetlerine ve devam etmekte olan faaliyetler hakkında paydaşlardan geri bildirim almaya doğru gelişecektir. Planlanan katılım faaliyetleri, ÇED ve ek çevresel ve sosyal değerlendirmeler kapsamında tahmin edilen etkilerin ölçeği ile orantılı olacaktır.

İnşaat ve İşletmeye Alma Öncesi Aşamasında katılım faaliyetleri şunları içerecektir:

- Çevresel raporlama dahil, ulusal gerekliliklere uyum ve gerekli izinlerin alınması konularında düzenleyici yetkili kurumlarla devam ettirilecek olan katılım faaliyetleri;
- TİY aracılığıyla düzenli olarak topluluklarla ve yerel yetkili makamlarla iletişimin sürdürülmesi, toplulukların Proje faaliyetleri hakkında bilgilendirildiklerinden, kendilerini etkileyen kararların alınması süreçlerine katılım gösterebildiklerinden ve geri bildirim ve şikâyet bildirimi konularına odaklanıldığından emin olunması;
- Proje'nin ilerleyişi hakkında paydaşlara sürekli güncel bilgilerin verilmesi, etki azaltma önlemlerinin uygulamaya konması, Çevresel ve Sosyal Yönetim Sistemi'ne (ÇSYS) ve genel Proje performansı beklentilerine uyum sağlanması.

Proje'nin İnşaat ve İşletmeye Alma Öncesi Aşamalarının sonuna doğru yayınlanacak beklenen katılım materyalleri ve yöntemlerine genel bakış aşağıda Tablo 6.1'de genel hatlarıyla verilmiştir. Bu dönem boyunca, ihtiyaç ve katılım faaliyetleri geliştikçe, PKP uygun şekilde periyodik olarak güncellenecektir.

Değişen Proje faaliyetleri sebebiyle Operasyonel ve İşletmeden Çıkarma Aşamaları sırasında gerçekleşmesi muhtemel katılım faaliyetleri tipi İnşaat ve İşletmeye Alma Öncesi aşamalarında gerçekleştirilecek olandan farklı olacak, bu kapsamda daha sınırlı olacak. Dolayısıyla bu Proje aşamalarında kullanılacak katılım materyalleri ve yöntemleri bu aşamaların başlangıcına yaklaştıkça belirlenecektir.

5.1 ÇSED Sonrası Türkiye'de Yürütülecek Katılım Faaliyetlerinin Özeti

Önümüzdeki dönemde Türkiye'de gerçekleştirilecek olan ana paydaş katılımı faaliyetleri, paydaşları inşaat sırasında yürütülecek faaliyetler hakkında bilgilendirmeyi ve inşaat aşamasında uygulamaya konacak olan etki azaltma önlemlerini daha detaylı hale getirmeyi amaçlayan, Ocak - Mart 2018 arasında yapılacak inşaat öncesi katılımlara ve bildirimlere odaklanacaktır. Planlanan katılım faaliyetleri arasında ayrıca Topluluk İhtiyaçları Değerlendirme faaliyetinde elde edilen

bulgular hakkında paydaşları bilgilendirmeyi ve inşaat aşamasında uygulamaya konacak Yerel Yatırım Programı projeleri üzerinde anlaşmayı amaçlayan toplantılar da bulunacaktır.

İnşaat aşaması başladıktan sonra Proje ilerleyişi hakkında güncellemeleri iletmek ve bilgilendirmek amacıyla yerel yetkili makamlarla ve topluluk temsilcileriyle ve diğer paydaş gruplarıyla düzenli katılım faaliyetleri yürütülecektir. Hedeflenen katılım ayrıca devam etmekte olan çevresel ve sosyal izleme faaliyetinin bir parçası olarak da yürütülecektir.

İzin alma prosedürleri, idare planları, inşaat faaliyetleri devam ederken koordinasyon çerçevesinde gerekli tüm açılardan Türk yetkili makamlarıyla yürütülecek katılım ve iletişim faaliyetlerinin 2018 boyunca gerçekleştirilmesi planlanmıştır.

Yukarıda ana hatlarıyla belirtilen planlanmış katılım faaliyetlerinin yanı sıra Şirket, olası herhangi bir soru, yorum ya da sorunla ilgili olarak paydaşların şirketle iletişime geçmesine olanak sağlamaya devam edecektir. Proje raporları ve güncellemeleri Şirket web sitesinde yayınlanmaya devam edecek ve ilgili paydaşlar uygun şekilde doğrudan bilgilendirilecektir.

Mevcut ve gelecekteki Proje Aşamalarına yönelik olarak Paydaş katılım faaliyetlerinin tahmini zamanlaması aşağıda 5-1 altında özetlenmiştir.

Tablo 5-1 Planlanan Paydaş Katılım Faaliyetlerinin Tahmini Zamanlaması

Proje Aşaması	Planlanan Katılım Faaliyeti	Tahmini Tarih
İnşaat öncesi	Topluluk İhtiyaçları Değerlendirme çalışmasından elde edilen bulgular hakkında bilgilendirmede bulunmak ve inşaat sırasında uygulamaya konacak Yerel Yatırım projelerini geliştirmek ve önceliklendirmek üzere yerel yetkili kurumlarla, topluluk temsilcileriyle ve daha geniş Yerel Topluluklarla yürütülecek katılım faaliyetleri	2018 yılı 1. Çeyrek
İnşaat öncesi	Şikâyet Prosedürünün, Telafi Mekanizmasının ve Geçim Koşullarının Eski Haline Getirilmesi sisteminin daha geniş şekilde açıklanması	2018 yılı 1. Çeyrek
İnşaat öncesi	İnşaat sırasında uygulamaya konacak trafik azaltma önlemlerini görüşmek üzere Bahçeköy, Güngörmez, Saray'da yürütülen ve Kıyıköy'deki erişim yolu güzergâhı üzerinde bulunan hane sahipleriyle yapılacak toplantılar	2018 yılı 1. Çeyrek
İnşaat öncesi	MRAG Balıkçılık Çalışmasının bulguları hakkında bilgilendirmede bulunmak ve yakın kıyı inşaat faaliyetleri sırasında etki azaltma ve telafi önlemlerini kapsayacak bir Protokolü görüşmek ve üzerinde anlaşmaya varmak üzere Kıyıköy Su Ürünleri Kooperatifi ve Kıyıköy Balıkçılarıyla yapılacak toplantılar	2018 yılı 1. Çeyrek
İnşaat öncesi	Etki azaltma konularında ve karadaki inşaat faaliyetleri sırasında telafi niteliğinde uygulanacak önlemler hakkında anlaşmaya varmak üzere hayvancılıkla uğraşan bölge sakinleriyle yürütülecek toplantılar	2018 yılı 1. Çeyrek

Proje Aşaması	Planlanan Katılım Faaliyeti	Tahmini Tarih
İnşaat öncesi	Yerel Toplulukları Proje'ye yönelik potansiyel istihdam ve satın alma fırsatları ve bunlara nasıl başvurulacağı hakkında bilgilendirmek üzere yürütülecek katılım faaliyetleri	2018 yılı 1. Çeyrek
İnşaat öncesi	Topluluk paydaşlarını inşaat faaliyetlerinin başlangıcı, takvimi, beklenen etkileri ve etki azaltma önlemleri hakkında bilgilendirmek için yürütülecek katılım toplantıları	2018 yılı 1. Çeyrek
İnşaat öncesi	İnşaat sırasında alınacak halk sağlığı, emniyeti ve güvenliğine ilişkin önlemler ile ilgili olarak yerel yetkili makamlarla, topluluk temsilcileriyle ve diğer ilgili paydaşlarla yürütülecek katılım faaliyetleri	2018 1. Çeyrek ve 2. Çeyrek
İnşaat öncesi	Kıyıköy Bilgi Merkezinin Açılışı	2018 yılı 1. Çeyrek
İnşaat öncesi ve İnşaat	Kültürel Miras makamlarıyla görüşmelerin sürdürülmesi.	2018 1. Çeyrek ve inşaat boyunca sürdürülmek üzere
İnşaat	İzin alma, izleme ve diğer inşaat öncesi ve sırasında geçerli olacak prosedürler hakkında Türk yetkili makamlarıyla sürdürülecek katılım ve koordinasyon faaliyetleri	2018 1. Çeyrek ve inşaat boyunca sürdürülmek üzere
İnşaat	Okullarda Farkındalık Yaratma toplantıları ve trafik güvenliği toplantıları	2018 2. Çeyrek ve ardından düzenli olarak
İnşaat	Yerel Yetkili Makamlarla ve Topluluk Temsilcileriyle yapılacak Düzenli Arayüz Toplantıları	2018 2. Çeyrek ve ardından inşaat boyunca Ayda bir / her Üç ayda bir
İnşaat	Çevresel ve Sosyal İzleme Programına yönelik sürdürülen katılım faaliyetleri	2018 2. Çeyrek ve ardından inşaat boyunca Ayda bir / her Üç ayda bir
İnşaat	Denizcilik yetkili makamları, balıkçılar ve denizcilik faaliyeti yürüten bölge sakinleriyle yakın kıyı ve açık deniz inşaat planı, erişime kapalı tutulan bölgeler ve gemi hareketleri ile ilgili Proje bilgilendirme, koordinasyon ve düzenli güncelleme toplantıları	2018 yılı 3. Çeyrek ve 4. Çeyrek
İnşaat	Hedeflenen paydaşlarla proje güncelleme toplantıları	2018 3. Çeyrek ve ardından her 3 ayda bir.

Proje Aşaması	Planlanan Katılım Faaliyeti	Tahmini Tarih
İnşaat	Paydaş Katılım Planı: Güncelleme	2018 yılı 4. Çeyrek
İnşaat	Yıllık Çevresel ve Sosyal Rapor(lar)*	2018 4. Çeyrek / 2019 1. Çeyrek
İşletme	Paydaş katılım faaliyetlerinin sürdürülmesi	2020'dan itibaren
İşletmeden Çıkarma	Paydaş katılım faaliyetlerinin sürdürülmesi	2069'dan itibaren

* Kesin ayrıntılar daha sonra onaylanacaktır

5.2 İnşaat Öncesi Katılım, 2018 1. Çeyrek

5.2.1 Şikâyet Prosedürünün Yayınlanması, Telifi Mekanizması ve Geçim Koşullarının Eski Haline Getirilmesi

Proje, şikâyetlerin zamanında ve tutarlı bir şekilde ele alınmasını sağlamak için bir Şikâyet Prosedürü geliştirmiştir (daha ayrıntılı bilgi için bkz. Bölüm 7.1.2). Toplantılar sırasında paydaşlar şahsen bu Şikâyet Prosedürü hakkında bilgilendirilmiş ve Kıyıköy Açık Oturum ve Bilgilendirme Etkinliğine çeşitli toplantılar sırasında Şikâyet Prosedürünü açıklayan ve teknik olmayan bir dille yazılmış açıklayıcı bir broşür dağıtılmış olsa da, Proje'nin karayla temas ettiği kısmın inşaat faaliyetleri başlamadan önce 2018 yılı 1. Çeyreğinde takip toplantıları düzenlenecektir.

Bu toplantıların amacı söz konusu Şikâyet Prosedürünü daha ayrıntılı şekilde açıklamak ve şikâyetlerini nasıl iletebilecekleri konusunda halkı bilgilendirmektir. Ayrıca bu toplantılar Şikâyet Prosedürünün Kıyıköy, Bahçeköy ve Güngörmez'de daha geniş kapsamda faydalanılabilir hale getirilmesi için en iyi mekanizmanın tanımlanmasını da sağlayacaktır. Bu mekanizma, topluluk temsilcilerinin şikâyetleri dile getirmede aracı olmasını sağlamak, şikâyet kutuları (uygunsa) oluşturulmasını sağlamak ve yerel kiraathanelerde vs. Şikâyet Prosedürü broşürünün dağıtılmasını sağlamak olabilir.

Bunlara ek olarak, Proje'nin geçim kaynakları üzerindeki etkisinin telifi edilmesinin anahtar önem taşıyan ve tekrar eden bir konu olması itibarıyla, bu toplantılar Proje'nin Telifi Mekanizması ve Geçim Koşullarının Eski Haline Getirilmesi sistemini anlatmada kullanılabilir. Böylelikle paydaşlar Telifi / geçim koşullarının eski haline getirilmesi taleplerinin nasıl değerlendirildiği ve herhangi bir talebin doğrulanması için ne tip bilgilerin arandığı hakkında bilgi edinebilirler (daha ayrıntılı bilgi için bkz. **Error! Reference source not found.** Bölümü).

Bu sürecin bir parçası olarak aşağıdaki paydaşların katılım göstermesi öngörülmektedir:

- Kıyıköy Belediyesi;
- Kıyıköy, Bahçeköy ve Güngörmez muhtarları;
- Kıyıköy Su Ürünleri Kooperatifi, Ormancılık Kooperatifi, Hayvancılık Birlikleri, Romanlar Birliği ve Kıyıköy ve Vize Turizm Derneği Başkanları ve temsilcileri;
- Kıyıköy'deki Proje Güzergahına yakın haneler;

- Toplantı yeri olarak kullanılan Kıyıköy, Bahçeköy ve Güngörmez’de tanımlanan kahvehaneler, restoranlar ve kafeler ile marketler ve diğer mağazalar.
- Kadınlar, yaşlılar ve gençler dahil olmak üzere hassas grupların topluluk temsilcileri aracılığıyla doğrudan ya da dolaylı olarak katılım göstermesi sağlanacaktır.

5.2.2 Trafik Yönetimi ile İlgili Katılım Faaliyetleri

2017 sonunda yürütülen trafik değerlendirmesinin bulguları hakkında ilgili paydaşları bilgilendirmek ve trafik yönetim önlemlerini görüşmek üzere katılım toplantıları düzenlenecektir. Geribildirimler, İnşaat Trafiği Yönetim Planları’nın geliştirilmesi sürecine dahil edilecek ve bunların inşaat yüklenicileri tarafından uygulamaya konması sağlanacaktır. Görüşmelerde, Proje erişim yolları ve erişim güzergâhları boyunca yol ve yaya güvenliğini artırmaya yönelik tüm ek trafik güvenlik önlemleri de dikkate alınacaktır.

Toplantılarda odak noktası, öncelikle Bahçeköy ve Güngörmez toplulukları olacaktır. Bu toplulukları oluşturan bölge sakinleriyle bu tarihe kadar yürütülen katılım faaliyetleri sınırlı olduğundan, topluluğun daha geniş bir kısmının hedeflenmesi amaçlanacaktır.

Bu sürecin bir parçası olarak aşağıdaki paydaşların katılımı öngörülmektedir:

- Kıyıköy’deki Proje erişim yolu boyunca bulunan 4 hanenin sakinleri
- Bahçeköy ve Güngörmez muhtarları;
- Trafik konusunda hassasiyeti olması muhtemel Bahçeköy ve Güngörmez kamu hizmeti sağlayıcıları (okullar, sağlık klinikleri, mezarlıklar, camiler);
- Bahçeköy ve Güngörmez ana yolu boyunca konumlanmış bulunan işletmeler;
- Bahçeköy ve Güngörmez ana yolu üzerinde yaşayan bölge sakinleri;
- Bahçeköy ve Güngörmez’de hayvancılık faaliyeti yürüten hayvan sahipleri ve orman işçileri;
- Saray Belediye Başkanı;
- Saray Kaymakamı;
- Tekirdağ Belediyesi;
- Karayolları İdaresi.

5.2.3 Balıkçılık Çalışması’nın paylaşılması ve Proje etkilerinin azaltılması konularında anlaşmaya varmak amacıyla Kıyıköy Balıkçılık Topluluğu ile Yürütülecek Katılım Faaliyeti

MRAG Balıkçılık Çalışması’ndan elde edilen bulguları açıklamak için Kıyıköy Su Ürünleri Kooperatifi ve Kıyıköy’deki balıkçılarla (hem kıyı balıkçılığı alanlarını kullanan küçük tekneler hem de açık denizde faaliyet göstermesi muhtemel daha büyük tekneler olmak üzere) toplantılar düzenlenecektir.

Bu toplantılar aynı zamanda, beklenen proje programına ilişkin balıkçılık topluluğunu bilgilendirmek, onlara Proje faaliyetleri hakkında daha ayrıntılı bilgi sunmak ve teklif edilen etki azaltma önlemlerini açıklamak için de değerlendirilecektir. Bu toplantılar özellikle yakın kıyı inşaatları sırasında karşılaşılan herhangi bir balık avlanma kaybının telafi edilmesine yönelik

mekanizmanın, potansiyel olarak etkilenen balıkçıların tanımlanması ve hem balıkçı teknesi sahiplerinin hem de gemideki balıkçılık işçilerinin kayıplarını telafi edecek mekanizmanın belirlenmesi görüşülmesi için de bir fırsat olacaktır.

5.2.4 Proje etkilerinin azaltılmasına yönelik önlemler konusunda Hayvancılıkla uğraşan bölge sakinleriyle yürütülecek Katılım faaliyetleri

Besi hayvanlarını korumaya yönelik Proje etkilerini azaltma önlemleri ve bunların geçim kaynakları üzerindeki etkisini yönetme konusunda anlaşmaya varmak için hayvancılıkla uğraşan bölge sakinleriyle ayrı ayrı ve gruplar halinde toplantılar düzenlenecektir. Hayvancılıkla uğraşan bölge sakinleri, beklenen Proje plan ve faaliyetleri, inşaat alanlarının ve potansiyel erişim yollarının imkan dahilinde çitle çevrelenmesine ilişkin planlar, sürülerin emniyetli şekilde geçişinin sağlanması ve otlatma alanlarına ve su kaynaklarına sınırlı erişim ya da erişimin engellenmesi sonucunda karşılaşılan zararın azaltılmasına yönelik teklif edilen etki azaltma önlemleri ve Telafi önlemleri hakkında bilgilendirilecektir. Toplantılar sonucunda, etkilerin kapsamı ve besi hayvanlarının serbest otlamaya başladıkları ilkbahar mevsimi başlamadan uygulamaya konması teklif edilen önlemler konusunda her hayvan sahibiyle anlaşmaya varılması hedeflenmektedir.

5.2.5 İstihdam ve Tedarik Fırsatları hakkında Yerel Topluluklarla yürütülecek Katılım Faaliyetleri

İnşaat aşamasındaki faaliyetlerin başlamasından önce, Proje, Yerel Toplulukları Proje'deki istihdam ve satın alma fırsatları hakkında bilgilendirmek için bir faaliyet programı geliştirmek amacıyla inşaat yüklenicileri ile irtibat kuracaktır.

Bunun amacı, boş kadro ve tedarik fırsatlarının yerel paydaşlara danışılarak nasıl ve nerede ilan edileceği üzerinde uzlaşmak ve oluşabilecek açık pozisyonların sayısı ve türü ve mevcut olabilecek satın alma fırsatları hakkında daha fazla bilgi vermektir.

5.3 İnşaat Aşaması Katılım Faaliyetleri, 2018 1. Çeyrek - 2019

5.3.1 İnşaat Öncesi Aşamasının Planlanması ve İnşaat Bildirimlerine Başlanması

Karada ve açık denizde yürütülecek inşaat faaliyetlerinin başlangıcıyla aynı zamana gelecek şekilde bir dizi katılım faaliyeti koordine edilecektir. Paydaşlar, yapılacak işler, program ve öngörülen herhangi bir potansiyel etki ve Proje tarafından bu etkilerin azaltılması için alınacak önlemler konusunda bilgilendirilmek üzere uygun şekilde doğrudan katılım sağlayacaktır. Bu toplantılar ayrıca inşaat sürecinin halk sağlığı, güvenliği ve güvenlik önlemleri ile ilgili önemli yönlerini koordine etmek için de kullanılacaktır.

Görüşülecek paydaşlar açısından, Bölüm 5.2'de belirtilen planlanmış inşaat öncesi paydaş katılım faaliyetleri ile örtüştüğü için, katılım faaliyetlerinin bir kısmının birleştirilmesi beklenmektedir.

Tablo 5-2, ilgili paydaşlarla tartışılacak olan beklenen bildirimleri ve konu başlıklarını özetlemektedir.

Tablo 5-2 İnşaat Süreci Hakkında Bildirimlerin Başlatılması ve Koordinasyon

Bildirim	İlgili / Etkilenen Paydaşlar	Tahmini Tarih
Proje programı, faaliyetler, beklenen etkiler ve etki azaltma önlemleri hakkında bilgilendirmeler dahil olmak üzere Karadaki İnşaat Faaliyetlerinin Başlaması (Arazi Hazırlığı, Doğalgaz Alım Terminali İnşası, Karadaki Boru Hattı İnşası)	• Kıyıköy Belediyesi • Kıyıköy Belediye Meclisi • Kıyıköy Muhtarları • Kıyıköy Su Ürünleri Kooperatifi • Kıyıköy Tarımsal Kalkınma (Ormancılık) Kooperatifi • Kıyıköy ve Vize Turizm Derneği • Kıyıköy Roman Birliği • Kıyıköy’de hayvancılıkla uğraşan bölge sakinleri ve hayvancılık birlikleri • Kıyıköy arıcıları • Kıyıköy Jandarma Teşkilatı • Kıyıköy Orman Müdürlüğü • Borusan Enerji • İSKİ • Gerektiği ve uygun olduğu şekilde hassas gruplar • Bölgesel yetkili makamlar ve resmi görevliler (Vize Kaymakamı; Kırklareli Valisi) • Uygun olduğunda diğer yerel, bölgesel ve ulusal yetkili makamlar	2018 yılı 1. Çeyrek
Beklenen iş gücü sayısı ve konaklama düzenlemeleri hakkında bilgilendirme	• Kıyıköy Belediyesi • Kıyıköy Belediye Meclisi • Kıyıköy Muhtarları • Kıyıköy Sağlık Ocağı • Kıyıköy Acil Kliniği • Kıyıköy Jandarma Teşkilatı • Kıyıköy ve Vize Turizm Derneği • Kıyıköy’deki konaklama ve yiyecek, içecek hizmet sağlayıcıları	2018 yılı 1. Çeyrek
İnşaat alanları etrafında güvenlik ve erişim düzenlemelerine ilişkin bilgilendirme ve koordinasyon	• Kıyıköy Belediyesi • Kıyıköy Muhtarları • Kıyıköy Jandarması • Kıyıköy’deki Avcılar • Kıyıköy Orman Müdürlüğü • Borusan Enerji • İSKİ • Avcılık izni çıkarma yetkisine sahip ilgili yetkili makamlar • Kıyıköy ve Vize Turizm Derneği (yürüyüşçüleri bilgilendirmek üzere gerekli koordinasyon dahil olmak üzere) • Kıyıköy Tarımsal Kalkınma (Ormancılık) Kooperatifi	2018 yılı 1. Çeyrek

Bildirim	İlgili / Etkilenen Paydaşlar	Tahmini Tarih
	- Kıyıköy'de hayvancılıkla uğraşan bölge sakinleri ve hayvancılık birlikleri - Kıyıköy Su Ürünleri Kooperatifi - Gerektiği ve uygun olduğu şekilde hassas gruplar	
Proje iş gücü sağlığı ve acil durum düzenlemelerine ilişkin bilgilendirme ve koordinasyon	- Kıyıköy Belediyesi - Kıyıköy Sağlık Ocağı - Kıyıköy Acil Kliniği - Kıyıköy Jandarma Teşkilatı - Toplulukların yakın çevresinde bulunan hastaneler ve klinikler (örneğin Vize ve Saray) - Vize Sağlık Müdürü - Kıyıköy Sağlık Müdürü	2018 yılı 1. Çeyrek
Proje programı, faaliyetler, beklenen etkiler ve etkileri azaltma önlemleri hakkında bilgiler dahil olmak üzere inşaatın ve trafik hareketlerinin başlaması	- Kıyıköy Belediyesi - Kıyıköy Jandarma Teşkilatı - Kıyıköy Okulları - Bahçeköy topluluk temsilcileri ve bölge sakinleri (muhtarlar, okullar, sağlık kliniği, ana yol boyunca faaliyet gösteren işletmeler ve bölge sakinleri, vs.). - Bahçeköy topluluk temsilcileri ve sakinleri (muhtarlar, okullar, sağlık ocağı, ana yol boyunca faaliyet gösteren işletmeler ve bölge sakinleri, vs.). - Proje erişim yollarını ve güzergâhlarını kullanan hayvancılıkla uğraşan bölge sakinleri - Gerektiği ve uygun olduğu şekilde hassas gruplar - Saray Kaymakamı - Saray Belediye Başkanı	2018 yılı 1. Çeyrek
Proje programı, faaliyetler, beklenen etkiler ve etkileri azaltma önlemleri hakkında bilgiler dahil olmak üzere Selves plajında inşaat faaliyetlerinin başlaması. Ayrıca, kısıtlamaları bildirmek üzere plaja konan levhalar gibi halk sağlığı, emniyet ve güvenlik önlemlerinin koordinasyonu	- Kıyıköy Belediyesi - Kıyıköy Jandarma Teşkilatı - Vize Kaymakamı - Kıyıköy Muhtarları - Kıyıköy ve Vize Turizm Derneği - Kıyıköy'deki konaklama ve yiyecek, içecek hizmet sağlayıcıları - Kıyıköy'deki kamp işletmecileri - Kıyıköy Su Ürünleri Kooperatifi - Gerektiği ve uygun olduğu şekilde hassas gruplar	2018 yılı 2. Çeyrek

Bildirim	İlgili / Etkilenen Paydaşlar	Tahmini Tarih
Proje programı, faaliyetler, kısıtlamalar ve beklenen etkiler ve etki azaltma önlemleri hakkında bilgiler dahil olmak üzere Yakın Kıyı İnşaat Faaliyetlerinin başlaması.	- Kıyıköy Belediyesi - Kıyıköy Belediye Meclisi - Kıyıköy Muhtarları - Kıyıköy Su Ürünleri Kooperatifi - Kıyıköy balıkçıları - Kıyıköy bölgesinde faaliyet gösteren diğer balıkçılık kooperatifleri - Su Ürünleri Kooperatifleri Merkez Birliği (SUR-KOOP) - Sahil Güvenlik - Yetkili Liman İdaresi - Kıyıköy Jandarması - Kıyıköy ve Vize Turizm Derneği - Gerektiği ve uygun olduğu şekilde hassas gruplar - Bölgesel yetkili makamlar ve resmi görevliler (Vize Kaymakamı; Kırklareli Valisi) - Uygun olduğunda diğer yerel, bölgesel ve ulusal yetkili makamlar	2018 yılı 2. Çeyrek

Yukarıdaki bilgilendirilecek paydaşlar listesine ek olarak, inşaat faaliyetlerinin başlamasına ilişkin bilgileri aldıklarından emin olmak için kadınlar ve gençler gibi resmi olarak örgütlenmemiş grupların katılımı için çaba gösterilecektir.. Ayrıca yerel ve ulusal medya organlarında da ilgili duyuruların yapılması beklenmektedir.

Bu bildirimleri gerektiği şekilde desteklemesi için bilgilendirme materyalleri de üretilecektir. Plajda ve yakın kıyıda planlanan inşaat faaliyetleriyle ilgili olarak, plajları kullanan halkın faydalanması için ilgili bilginin paylaşılabilmesi adına Proje, uygun araçların belirlenmesi imkânlarını araştıracaktır.

5.3.2 Devam Eden Proje Güncellemeleri

İlgili ve potansiyel olarak etkilenen paydaşlarla bağlantı, Proje ilerlemesine ilişkin güncellemeler sağlamak ve paydaşlardan Proje faaliyetleriyle ve çevresel ve sosyal etkilerin azaltılması için alınacak etki azaltma önlemlerinin etkinliğiyle ilgili geri bildirim almak üzere inşaat süresince devam edecektir.görüşmeBazı paydaşlar için tercihleri doğrultusunda daha düzenli ve kendilerini en çok ilgilendiren konulara odaklanılan katılım faaliyetleri yürütülmesi planlanabilir. Katılım sıklığı planlanırken Proje faaliyet programı, Potansiyel etkilerin ölçeği ve konunun belirli paydaşlarla ilgisi de dikkate alınacaktır.

Aşağıdaki paydaşlarla daha düzenli Proje güncelleme toplantıları yapılması öngörülmektedir:

- Kıyıköy Belediyesi;
- Kıyıköy Belediye Meclisi;
- Kıyıköy Muhtarları;

- Kıyıköy Su Ürünleri Kooperatifi;
- Kıyıköy Tarımsal Kalkınma (Ormancılık) Kooperatifi;
- Kıyıköy Orman Müdürlüğü;
- Kıyıköy ve Vize Turizm Derneği;
- Kıyıköy’de hayvancılıkla uğraşan bölge sakinleri ve hayvancılık birlikleri;
- Kıyıköy Jandarma Teşkilatı.

5.4 Devam Eden Çevresel ve Sosyal Yönetime ilişkin Katılım Faaliyetleri

Paydaşlar, gerekli olduğunda ve uygun görüldüğü şekilde Proje’nin Çevresel ve Sosyal Yönetim planlarına ve prosedürlerine ilişkin farklı açılardan girdi sağlamaya devam edeceklerdir. Katılım faaliyetleri ayrıca Proje’nin çevresel ve sosyal etkilerinin izlenmesi, alınan önlemlerin etkinliklerinin doğrulanması ve Proje performansı ve gelişime açık alanlar hakkında paydaşlardan geri bildirim alınabilmesi için de yürütülecektir.

5.4.1 Çevresel ve Sosyal İzleme Programı

Şirket, Proje’nin etkilerini azaltma önlemlerinin etkinliğini ve gerçekleşen Proje etkilerinin ÇED raporunda ve diğer değerlendirmelerde tahmin edilen etkilerden daha fazla olmadığını doğrulamak amacıyla, inşaat dönemini kapsayan bir Çevresel ve Sosyal İzleme Programı (ÇSİP) hazırlamıştır.

Proje’nin Yerel Topluluklar üzerinde beklenmedik sosyal veya ekonomik değişikliklere yol açması durumunda faydalanılmak üzere Proje, Türkiye’deki çeşitli sosyal ve ekonomik koşulları izleme faaliyetleri yürütmeye başlamıştır. Proje’nin böyle bir değişikliğe yol açması durumunda, bu izleme faaliyetlerinin bu değişikliklerin erkenden tanımlanması ve düzeltici önlemlerin uygulamaya konmasına imkân vermesi amaçlanmaktadır. Bu izleme faaliyetlerinden bazıları aşağıdaki Tablo 5-3’te özetlenmiştir.

Tablo 5-3 Çevresel ve Sosyal İzleme Programı için Planlanan Katılım Faaliyetleri

İzleme Faaliyeti	Açıklama	Yöntem
Arazi Kullanımının İzlenmesi	İnşaat Aşamasında otlak arazilere ve su kaynaklarına erişimin kısıtlanması / kesilmesi sonucunda hayvancılık geçim kaynakları üzerindeki potansiyel olumsuz etkilerin izlenmesi.	• Kıyıköy’ün kuzeyinde ve güneyinde bulunan bireysel hayvancılık işletmeleri ile doğrudan yürütülen görüşmeler • Bahçeköy ve Güngörmez’de bulunan hayvancılık işletmeleri ile doğrudan yürütülen görüşmeler • Gelen şikâyetlerin gözden geçirilmesi

İzleme Faaliyeti	Açıklama	Yöntem
	İnşaat Aşaması faaliyetleri sonucunda ormanlık alanlara erişimin kısıtlanması gibi kerestecilik işçileri üzerindeki potansiyel olumsuz etkilerin izlenmesi	- Kıyıköy Tarımsal Kalkınma (Ormancılık) Kooperatifi - Kıyıköy Orman Müdürlüğü
	Taşınma sebebiyle bal üretiminde herhangi bir azalma olmadığını doğrulamak için Proje faaliyetleri sebebiyle taşınan arıcıların izlenmesi.	- Kıyıköy arıcılarıyla doğrudan görüşmelerin yürütülmesi - Gelen şikâyetlerin gözden geçirilmesi
	Selves Plajı kullanıcıları üzerindeki etkilerin izlenmesi (bu paydaş grubunun bölge sakinleri, yerel ziyaretçiler, bölge dışından gelen turistler, vs. karışımından oluşan kısmen çeşitlilik içeren, değişken ve geçici bir grup olduğu unutulmamalıdır).	- Kıyıköy ve Vize Turizm Derneği ile görüşmelerin yürütülmesi - Kıyıköy'deki turizm işletmeleriyle görüşmelerin yürütülmesi - Plaj kullanımının izlenmesi - Gelen şikâyetlerin gözden geçirilmesi
Yerel Ekonominin İzlenmesi	Proje'nin Yerel Topluluklar içerisinde herhangi beklenmeyen ekonomik değişikliklere yol açması durumunda genel ekonomik koşulların izlenmesi ve aynı zamanda Proje'nin yerel içerik uygulamalarının etkinliğinin değerlendirilmesi.	- Yerel yetkili makamlar ve topluluk temsilcileri ile sürdürülen görüşmeler - Topluluklarla düzenli irtibat - Proje'nin yerel içerik uygulamalarının gözden geçirilmesi
	Turizm sektörü üzerindeki potansiyel olumsuz ekonomik etkilerin izlenmesi <i>[Etkilerin ortaya çıkma potansiyeli, hava kalitesinin, gürültünün, görsel manzara değişikliğinin, yapılacak trafik sayımı ve plaj bölgesi sayımlarının, deniz tabanı tortusunun ve deniz suyu kalitesinin izlenmesi çalışmalarından elde edilen sonuçlar temel alınarak değerlendirilecek ve sonuçlar bu paydaşlarla anlaşılır biçimde paylaşılacaktır.]</i>	- Yerel yetkili makamlar ve topluluk temsilcileri ile sürdürülen görüşmeler - Kıyıköy ve Vize Turizm Derneği ile görüşmelerin yürütülmesi - Kıyıköy'deki turizm işletmeleriyle görüşmelerin yürütülmesi - Plaj kullanımının izlenmesi - Gelen şikâyetlerin gözden geçirilmesi

İzleme Faaliyeti	Açıklama	Yöntem
	Proje'nin balıkçılık topluluğu üzerindeki potansiyel etkilerinin izlenmesi. Bu faaliyet temel olarak bu paydaşlarla algı ve eğilim izleme sürecinden oluşacaktır. <i>[Etkilerin ortaya çıkma potansiyeli, deniz tabanı tortusunun ve deniz suyu kalitesinin izlenmesi çalışmalarından elde edilen sonuçlar temel alınarak değerlendirilecek ve sonuçlar bu paydaşlarla paylaşılacaktır.]</i>	- Kıyıköy Su Ürünleri Kooperatifi ile yürütülen Görüşmeler - Kıyı balıkçılığı ve açık deniz balıkçılığı ile uğraşan balıkçılarla yürütülen görüşmeler - Gelen şikâyetlerin gözden geçirilmesi
Yerel Toplulukların İzlenmesi	Topluluk içerisinde mevcut işgücü idaresinin izlenmesi.	- Topluluklarla irtibatın sürdürülmesi ve yerel yetkili makamlarla, Kıyıköy Jandarma Komutanlığı, sağlık yetkilileri ve topluluk temsilcileri ile yürütülen katılım faaliyetleri - Antisosyal olayların / davranış kuralları ihlallerinin dahili kayıtları - İş gücü idaresi ile ilgili alınan şikâyetlerin gözden geçirilmesi
	Yerel tesisler ve hizmetler üzerindeki etkinin izlenmesi, örneğin sağlık ve konaklama. Projede belirli bir sayıda yerel olmayan işçi istihdam edilmektedir. Şirket, Proje'de çalışan yerel olmayan işçilerin yerel hizmet ve tesislere (örneğin sağlık tesisleri, konaklama vs.) yönelik taleplerinde kayda değer oranda bir artış olup olmadığını izleyecektir. Burada amaç, bu hizmetlerin sağlanmasının Yerel Topluluklar üzerinde herhangi bir olumsuz etkisi olup olmayacağını belirlemektir.	- Sağlık ve konaklama hizmet sağlayıcılarıyla doğrudan yürütülecek görüşmeler - Raporlanmış tıbbi vakalara ait işgücü sayısı dahil olmak üzere dahili iş gücü kayıtlarının ve değerlendirmelerinin gözden geçirilmesi

İzleme Faaliyeti	Açıklama	Yöntem
	İnşaat Trafiğinin Yerel Topluluklar üzerindeki etkisinin izlenmesi Hem inşaat trafiği hem de trafik ile ilgili şikayetler izlenecektir. Bunlara ek olarak Proje, topluluk ziyaretleri, toplantıları vs. gibi faaliyetlerle sürdürülen görüşmeler sonucunda toplulukların inşaat trafiği hakkındaki algılarını izleyecektir. Buna, trafik emniyeti önlemlerinin etkinliğinin doğrulanması da dahil olacaktır. Katılım faaliyetleri, özellikle Bahçeköy ve Güngörmez topluluklarına, ayrıca yol güvenliği ve toplulukların erişimlerinin kesilmesi konularına odaklanacaktır.	- Başta potansiyel olarak etkilenen bölge sakinleri olmak üzere topluluk ve yerel yetkili makamlarla irtibatın (Kıyıköy, Bahçeköy, Güngörmez ve Saray) sürdürülmesi - Algı araştırması - Trafikle ilgili alınan şikâyetler - Trafik izleme - Trafik ihlallerine yönelik dahili kayıtlar
	Karada ve yakın kıyıda yapılan inşaatın görsel etkilerinin bir sonucu olarak yerleşim bölgelerinin azaltılması durumları da dahil olmak üzere, inşaatın yerel topluluklar üzerindeki genel etkilerinin izlenmesi	- Topluluklarla ve yerel yetkili makamlarla irtibatın sürdürülmesi - Algı Araştırması - Gelen şikâyetlerin gözden geçirilmesi

İzlemeye yönelik hedeflenen katılım faaliyetlerinin sıklığı belirli izleme gerekliliklerine bağlı olarak vaka bazında belirlenecektir. Tablo 5-3 altında belirtilmiş olsa da, izleme faaliyetlerinin sosyal bileşenlerinin büyük bir kısmı Proje'nin Yerel Topluluklar ve topluluk temsilcileriyle görüşmelerin sürdürülmesine yönelik mevcut kararlılığı doğrultusunda yürütülecektir.

Ayrıca Proje, sağlık, güvenlik, sosyal ve çevresel performansının çeşitli yönlerine dair tutumları belirlemek ve izlemek için periyodik olarak bir algı araştırması gerçekleştirecektir.

Yukarıdakilere ek olarak Proje, ilgili paydaşlarla gerektiğinde irtibata geçecek ve onları hava kalitesi, gürültü, su kalitesi gibi özel izleme sonuçları hakkında bilgilendirecektir. Yılda bir kez Çevresel Sosyal İzleme Raporu hazırlanacak ve ilgili bulgular ilgili paydaşlarla paylaşılacaktır.

Proje'nin çevresel izleme faaliyetleri Türk çevresel izleme gereklilikleri uyarınca yürütülecektir.

5.5 Yerel Yatırım Programı

5.5.1 YYP Çerçevesi ve Öncelik Alanları

4.5.1 Bölümünde de belirtildiği gibi 2017'de bir dizi topluluklara yatırım faaliyeti uygulamaya konmuştur. CED dokümanında ana hatları çizildiği şekilde olumsuz Proje etkilerinin azaltılmasına ve giderilmesine yönelik önlemlere ek olarak, iyi uluslararası endüstri uygulamalarıyla paralel şekilde Şirket, bir Yerel Yatırım Programı (YYP) geliştirmiştir. YYP yerel kalkınma fırsatlarını teşvik eden ve topluluk paydaşlarıyla ilişki kurulmasını sağlayan, toplulukların sahip oldukları endişelerin, işletmenin amaçlarını destekleyecek biçimde ve uygun şekilde ele alınmasını sağlayan bir platformdur.

YYP hedeflerini, amaçlarını ve prensiplerini belirleyen bir YYP stratejisi ve çerçevesi oluşturulmuştur. Bu çerçeve, Şirket'in yerel yatırım girişimlerinin destekleyeceği aşağıdaki önerilen öncelik alanlarını tanımlamıştır:

- **Çevrenin Bilinçli Şekilde Kullanılması:** Proje yakınlarındaki ve genel olarak Karadeniz'deki biyolojik çeşitliliği, kara ve deniz doğasını korumak üzere araştırma ve eğitim farkındalığı yaratmaya yönelik yapılan yatırımlar. Bu aynı zamanda, çevre temizliğini, doğal kaynakların yeniden kullanımını ve atıkların en aza indirgenmesini amaçlayan yerel girişimleri de içermektedir..
- **Ekonomik Kalkınma ve Beceri Kazandırma:** Bu kapsamda turizm, balıkçılık, ormancılık ve hayvancılık gibi Kıyıköy'deki önemli ekonomik sektörlerin işleyişlerini desteklemeyi ve zenginleştirmeyi veya geliştirmeyi amaçlayan yatırımlar bulunur. Bu çerçeveye başta gençler ve kadınlar olmak üzere çeşitli grupların eğitimi yoluyla beceri kazandırma faaliyetleri de dahildir.
- **Halk Güvenliği, Sağlığı ve Refahı:** Eğitime, sağlığa, dinlence-eğlence ve gençlik tesislerine ve diğer sosyal altyapıya yapılan katkılar dahil olmak üzere halk güvenliğini ve sağlığını olumlu yönde destekleyen girişimler. Bu çerçeveye topluluk içerisinde gerçekleştirilen etkinlikler ve faaliyetlere sağlanan destek de dahildir.
- **Kültürel Mirasın Bilinçli Şekilde Kullanılması:** Yerel Topluluklar içerisinde ve genel olarak Karadeniz'de bulunan ve kültürel miras değeri olan sahaların ve nesnelerin korunmasını ve saklanmasını destekleyen projeler ve bunun yanı sıra bu amaç doğrultusunda yürütülen eğitim faaliyetleri bu çerçevede ele alınabilir.

Topluluk yatırımları, yukarıda ana hatları verilen bir ya da daha fazla sayıda öncelik alanı ile paralel proje ve programlara yapılan yatırımların bir karışımını ve aynı zamanda bu alanlarda yapılan sponsorlukları ve bağışları kapsar. YYP çerçevesi, önerilen yatırımları ve girişimleri değerlendirmek üzere bir dizi kriter geliştirmiştir.

Bunlara ek olarak 2017 yılı 3. Çeyrek ve 4. Çeyrekte YYP hedefleri, prensipleri ve kriterleri bir broşür aracılığıyla duyurulmuş ve ilgili paydaşlarla beklentilerine dair görüş alışverişinde bulunulmuştur.

5.5.2 2018'de Yerel Yatırım

Bölüm 4.5.2 altında belirtildiği şekilde Toplumsal İhtiyaçların Değerlendirilmesi 2017 4. Çeyrekte yürütülmüş ve İnşaat Aşamasının geriye kalan kısmında Yerel Yatırım Programının geliştirilmesi için bilgi sağlaması amaçlanmıştır.

Ocak 2018'de başlamak üzere Toplumsal İhtiyaçların Değerlendirilmesi sürecinin bir parçası olarak çalışmada elde edilen bulgular hakkında bilgilendirme sağlamak ve sektörel ve tüm topluluk seviyesinde uygulama aşamasına taşınacak projelerin önceliklendirilmesi ve seçilmesi için bir süreçten geçirilmek üzere katılımında bulunan paydaşlarla toplantılar yürütülecektir.

Bu sürecin bir parçası olarak Yerel Yatırım broşürü Yerel Topluluklarda daha geniş kapsamlı olarak dağıtılacak ve paydaşlar şu konularda bilgilendirilecektir:

- projelerin tanımlanma ve seçilme süreci;
- Proje'nin yatırım yapacağı alanlar ve

- paydaşlar için Yerel Yatırım Programının bir parçası olarak değerlendirilecek önerilerde bulunma ya da talep iletilme yolları

Yukarıda bahsedilen sürecin bir parçası olarak seçilen ilk YYP projeleri dizilerinin, tanımlanan organizasyonlarla ortaklaşa bir şekilde 2018'in 1. Çeyreğinin sonundan itibaren uygulamaya konması beklenmektedir. YYP ömrü süresince paydaşların YYP ve sonuçları hakkında bilgilendirilmelerinin sağlanması için, ilgili paydaşlarla katılım faaliyetlerinin yürütülmesine devam edilecektir. Bunun yanı sıra ilgili yetkili makamlarla, topluluk paydaşlarıyla ve ortak kuruluşlarla koordineli bir şekilde projeler yürütebilecek ya da geliştirebilecek ortakların belirlenmesinin hedeflendiği katılım faaliyetlerine de devam edilecektir.

2018'de YYP kapsamında o güne kadar yerel yatırımlara ilişkin, paydaşlardan gelen teklifler de değerlendirilecektir. Uygulama amacıyla ele alınan teklifler yukarıda Bölüm 5.5.1 kapsamında ana hatları çizilen kriterler uyarınca değerlendirilecek ve akabinde Proje tarafından onaylanacaktır.

5.6 Yerel Halk ile İletişimin Sürdürülmesi

Şirket, Yerel Topluluklarla Proje'nin çeşitli yönleri ile ilgili olarak iletişimi sürdürme konusuna oldukça önem vermektedir. TİY bilgi vermek, soruları cevaplamak ve sorunlar, endişeler ve şikâyetler hakkında geri bildirim almak üzere Yerel Topluluk sakinleri ve temsilcileriyle katılım faaliyetleri yürütmeye devam edecektir. İnşaat Aşamasında Yerel Topluluklarla katılım faaliyetlerinin sürdürülmesi, başta topluluk temsilcileriyle düzenli iletişim toplantılarının düzenlenmesiyle, bildirimde bulunma toplantılarıyla ve aynı zamanda okullarla ve diğer topluluk örgütleriyle hedefi belirlenmiş katılım sağlama etkinlikleri aracılığıyla sağlanacaktır.

TİY, temsilcilerle ve bölge sakinleriyle resmi olmayan bir şekilde görüşmeler yürütmek üzere Yerel Toplulukları ziyaret etmeye devam edecektir. Sürekli devam ettirilen bu diyalog, ilişkilerin korunması, güven ortamının oluşturulması ve topluluk üyelerinin TİY'nin Proje ile ilgili sorunlarda ana odak noktası olma rolü hakkında farkındalık kazanması açısından önemlidir. Bu diyalog aynı zamanda faaliyetlerin yönetimini geri bildirimlerle besleyecek şekilde potansiyel sorunların veya endişelerin erken tanımlanmasına da imkân verir.

Güncellemeler hakkında bilgi sağlamak, Proje bilgilerini paylaşmak veya Yerel Toplulukları etkileyen herhangi bir sorunu ya da etkiyi yönetmek üzere alınan önlemleri tanımlamak üzere Yerel Topluluklarla yürütülecek daha yapılandırılmış görüşmeler bu belgede daha önceki bölümlerde ana hatları verildiği şekilde organize edilecektir.

5.6.1 Yerel Yetkili Makamlarla İletişimin Sürdürülmesi

TİY, devamlı bir şekilde Proje faaliyetleri hakkında bilgilendirilmelerini sağlamak ve Proje yönetimi ve etki azaltma önlemlerine yönelik girdilerini almak üzere Yerel Yetkili Makamlarla katılım faaliyetleri yürütmeye devam edecektir. Bu, düzenli aylık Proje Güncelleme toplantıları şeklinde yürütülecektir. Gündeme gelen belirli konular hakkındaki toplantılar, ihtiyaç duyulması halinde programa alınacaktır.

5.6.2 Kıyıköy Bilgi Merkezi

Proje, Kıyıköy'de halkın ziyaret ederek Proje hakkında daha ayrıntılı bilgi alabileceği, soru sorabileceği ve yorumlarını ya da şikâyetlerini iletebileceği bir Bilgi Merkezi açmayı planlamaktadır.

Bu metin kaleme alındığı sırada Bilgi Merkezi olarak kullanılabilecek potansiyel mekanların incelenmesi için Kıyıköy'de bulunan merkezi konumlar araştırılmaktadır. Bilgi Merkezinin karada yürütülecek inşaat faaliyetleri başlamadan önce açılması planlanmaktadır.

5.6.3 “Farkındalık Yaratma” Etkinlikleri

Proje, “Farkındalık Yaratma” Bilgilendirme Etkinlikleri aracılığıyla bilgi paylaşımına yönelik fırsatları tanımlamaya devam edecektir. Bu kapsamda Proje hakkında farkındalığı artırmak ve öğrencileri trafik güvenliği, çevre koruma, inşaat teknikleri vs. gibi konularda eğitmek üzere Yerel Topluluklarda bulunan okullarda sunumlar yapılacaktır. Ayrıca bu tip “Farkındalık Yaratma” etkinlikleri diğer topluluk gruplarını hedeflemek için de çoğaltılabilir.

5.7 Proje Araçlarının Yayınlanması

Proje'nin çevresel ve sosyal yönetimi ve performansı hakkında düzenlenen rapor da dahil olmak üzere Proje hakkında bilgiler ve güncellemeler düzenli olarak Proje web sitesinden yayımlanacaktır (www.turkstream.info).

Web sitesinde yayımlanacak broşürler, diğer materyaller ve raporlar Yerel Toplulukların erişimine sunulmak üzere toplantılar sırasında da dağıtılmaktadır. Duyuruları, bildirimleri veya güncellemeleri kapsayan belirli bilgilendirme materyalleri yukarıda belirtilen katılım faaliyetlerine yardımcı olmak için uygun şekilde hazırlanabilir..

Proje'nin teknik ayrıntılarının, beklenen etkilerinin ve bu etkileri ele alarak azaltma önlemlerinin açıklandığı bir Proje Çevresel ve Sosyal Raporu teknik olmayan bir formatta hazırlanacak ve Yerel Topluluklara 2018 yılı 1. Çeyrek-2.Çeyrek arasında dağıtılacaktır.

Proje'nin inşaat aşamasının sonuna doğru açıklanacak olan beklenen katılım materyalleri ve yöntemlerine genel bir bakış aşağıdaki Tablo 5.4 altında özetlenmiştir.

Tablo 5-4 İnşaat ve İşletmeye Alma Öncesi Aşamasında yürütülecek Bilgilendirme Yöntemleri

Tür	Yöntem
Proje Kilometre Taşlarının Duyurulması (örneğin, boru hattı inşaatının tamamlanması, ilk gazın gelmesi, tam operasyon)	Web sitesi; Gazeteler; Toplantılar ve topluluk ziyaretleri vs. sırasında şahsen.
Geri bildirim Süreci ve Şikâyet Prosedürü broşürünün, Yerel Yatırım Programı broşürünün ve Kıyıköy broşürünün devamlı şekilde dağıtılması	Web sitesi; Kıyıköy Bilgi Merkezi; Toplantılar ve topluluk ziyaretleri vs. sırasında şahsen.
Diğer broşürler / çevre, sosyal ve kültürel miras konu başlıklarını kapsayan daha sonra geliştirilebilecek broşürler	Web sitesi; Kıyıköy Bilgi Merkezi; Toplantılar ve topluluk ziyaretleri vs. sırasında şahsen.
Paydaş Katılım Planı güncellemeleri	Web sitesi; Kıyıköy Bilgi Merkezi

Tür	Yöntem
Çevre ve Sosyal Raporlar (örneğin, Çevresel ve Sosyal Gözden Geçirme Raporu)	Web sitesi; Kıyıköy Bilgi Merkezi
Proje Güncellemeleri	Web sitesi; Toplantılar ve topluluk ziyaretleri vs. sırasında şahsen.
Gelecek Faaliyetlerin Bildirimi	Web sitesi; Gazeteler; Toplantılar ve topluluk ziyaretleri vs. sırasında şahsen.

6 Roller ve Sorumluluklar

Proje'nin Paydaş Katılım Takımı yerel ya da bölgesel seviyede paydaşlarla yürütülecek iletişim ve katılım faaliyetleri için ana odak noktasıdır.

TürkAkım Doğalgaz Boru Hattı - Açık Deniz Kısmı için genel Kıdemli Paydaş Katılımı ve Kurumsal Sosyal Sorumluluk Uzmanı, Rusya ve Türkiye'deki paydaş katılımı faaliyetlerinden sorumludur ve paydaş katılımı programı üzerinde yönetsel denetime sahiptir. Kıdemli Paydaş Katılımı ve Kurumsal Sosyal Sorumluluk Uzmanı ile birlikte Paydaş Katılım Uzmanı çalışmaktadır. Paydaş Katılım Uzmanı, Türkiye'ye özel katılım faaliyetlerinin planlanmasından ve uygulamaya konmasından sorumludur. Bu görevin bir kısmı da paydaş katılım faaliyetlerinin kayıt altına alınmasını sağlamak ve Şikâyet Prosedürünün uygulamaya konmasını denetlemektir.

Topluluk İrtibat Yetkilisi (TİY) Yerel Topluluklar ve diğer Proje paydaşlarıyla doğrudan iletişim kurulmasını sağlamak üzere Paydaş Katılım Uzmanı ile birlikte çalışır. TİY, yerel topluluklar ve diğer ilgili ya da potansiyel olarak etkilenen paydaşların Proje ile iletişim kurması için odak noktası olarak görevini yürütür. TİY, topluluk soruları, şikâyetleri ile ilgili olarak genellikle ilk iletişim noktasıdır ve Proje'den kaynaklanması muhtemel sorunların ya da şikâyetlerin tanımlanması ve çözümü konusunda destek sağlar. İnşaat sahasında çalışacak bir Kurumsal Sosyal Sorumluluk Uzmanının 2018 yılı başında atanması planlanmaktadır. Bu Uzman, sosyal konular ile ilgili olarak Proje standartları ve gerekliliklerine uygunluk bakımından inşaat yüklenicilerini yönetmekten sorumlu olacaktır.

Topluluklara katılım danışmanlığı hizmeti veren StratejiCo, Proje'nin Türkiye'deki Paydaş Katılım faaliyetlerini desteklemektedir. StratejiCo, topluluk katılımı ve sosyal yönetim faaliyetleri üzerine danışmanlık ve stratejik rehberlik hizmeti sağlamaktadır. Bunun yanı sıra bu faaliyetlerin uygulamaya konmasında doğrudan destek sağlamaktadır. Sosyal konuları yönetmede Proje performansını değerlendirme dahil olmak üzere Proje'nin sosyo-ekonomik izleme programını yönetmesi için ayrıca bir de Çevresel ve Sosyal İzleme yüklenicisi atanacaktır (bkz. Bölüm 5.4.1).

İnşaat başlamadan önce South Stream Transport, İnşaat Yüklenicisi ile paydaş katılımını ve yönetim hedeflerini detaylı olarak görüşecektir. İnşaat boyunca mevcut paydaş katılım programının korunması veya geliştirilmesi için prosedürlerin ve sorumlulukların açık bir şekilde tanımlanacağı planlar ve uygulamalar geliştirilecektir. Proje TİY'si ve Yüklenici koordinasyonu ile oluşturulacak ve topluluk endişelerini yöneten ve çözüme kavuşturan, Yerel Topluluklara yönelik bir Şikâyet Prosedürü olacaktır.

Paydaş katılım programı Proje'nin Teknik Departmanının sorumluluğu altındadır ve Paydaş Katılım Takımı, Proje'nin İletişim Departmanı ile yakın iletişim içerisinde katılım programının geliştirilmesi ve uygulamaya konması için çalışır. Destekleyici araçlar ve süreçler eşliğinde program, resmi prosedürler ve yönetim uygulamaları (örneğin, toplantı planları ve toplantı öncesi bilgilendirmeleri, standart Soru ve Cevap kaynakları), eğitimler (örneğin, medya eğitimi, saha personeline yönelik paydaş katılımı eğitimi) ve belgeler (örneğin toplantı notları, Paydaş katılım veritabanı) aracılığıyla şirket içinde iletilir.

7 South Stream Transport ile İletişim

7.1 Geri bildirim Süreci

Paydaşların Proje hakkında geri bildirimde bulunması teşvik edilir. Geri bildirim, nasıl performans gösterdiğimizi anlamamızı sağlar ve gelişime açık olan alanları tanımlamamıza yardımcı olur. Geri bildirimler sorular, yorumlar, bilgi talepleri, öneriler, endişeler ve şikâyetler içerebilir. Şahsen, telefonla, e-postayla, faks veya postayla yazılı olarak iletilebilir. Proje tüm geri bildirim tiplerini profesyonel olarak ve saygıyla ele alır. Cevaplarımız açık ve içten bir şekilde iletir.

Paydaş geri bildirimini etkin bir şekilde yönetmek, cevap vermek ve faydalanmak için tüm alınan geri bildirimler tutarlı bir Geri bildirim Sürecine tabi tutulur. Geri bildirim Sürecinin bir parçası olarak Proje şu faaliyetleri yürütür:

- Tüm geri bildirimler belgelenir;
- Şirket içerisindeki ilgili kişilere iletir;
- Yönetim ve izleme programları dahil olmak üzere Proje'nin devam etmekte olan planlama ve uygulama faaliyetleri çerçevesinde değerlendirilir; ve
- Gerektiğinde cevap verilir.

Paydaş geri bildirimi ayrıca medya ve sosyal medya gibi harici kanallardan da alınabilir. Bu tip geri bildirimlerin tanımlandığı durumlarda Proje'nin mevcut sorun ve algı hakkında haberdar olduğundan (ve proaktif bir şekilde konuyu ele aldığından) emin olmak için konu Geribildirim Süreci üzerinden de izlenebilir.

Bazı geribildirimler olumluyken bazı kişilerin de Proje faaliyetleri hakkında şikâyetleri olabilir. Proje, şikâyetleri aynı şekilde ele almaya ve diğer geri bildirim tipleriyle aynı biçimde saygı göstermeye azami özen gösterir. Proje, şikâyetleri ve endişeleri ele almak üzere tüm taraflarla birlikte çalışacaktır. Bu süreç, şirketin Şikâyet Prosedürü aracılığıyla yönetilir.

Paydaşlar mektup, telefon, faks ya da e-posta aracılığıyla Proje ile istedikleri zaman iletişime geçebilirler. İletişim bilgileri web sitesinde mevcuttur ve harici yayımlarda ve iletişim materyallerinde belirtilmektedir (raporlar, broşürler, mektuplar, e-postalar, vs. dahil). Bu yayımlar ve iletişim materyalleri, paydaşları herhangi bir yorumları ya da soruları olması durumunda şirketle doğrudan iletişime geçmeye teşvik etmektedir.

Proje ile iletişim İngilizce, Rusça veya Türkçe dillerinde gerçekleştirilebilir. Gerektiğinde Proje temsilcileriyle toplantılar ayarlanabilir.

İletişim amaçlı olarak şu adresler kullanılabilir:

- **TürkAkım Doğalgaz Boru Hattı - Açık Deniz Kısım - Şube Müdürlüğü**

South Stream Transport B.V. Türkiye Şubesi
Eski Büyükdere Cad. No. 26 (Windowist Tower)
34467 Maslak, Sarıyer, İstanbul, Türkiye
Telefon: +90 212 9008320

- **TürkAkım Doğalgaz Boru Hattı - Açık Deniz Kısım - Şirket Merkezi**

South Stream Transport B.V., İzin Departmanı
Parnassusweg 809,
1082 LZ Amsterdam, Hollanda
Telefon: +31 (0)20 262 45 00
Faks: +31 (0)20 524 12 37

- **Türkiye Topluluk İrtibat Yetkilisi, Emre Kapusuz**

Telefon: +90 212 900 8325 / +90 549 460 9928
E-posta: emre.kapusuz@turkstream.info

Ya da görüşlerinizi şuradan paylaşabilirsiniz:

E-posta adresi: feedback@turkstream.info

Web adresi: <http://turkstream.info/about/feedback/> Grievance Procedure

7.1.1 Genel Bakış

Proje ya da South Stream Transport'un faaliyetleri hakkında bir kişinin sorununu bildirmesine şikâyet adını veriyoruz. Şikâyet, istenmeyen bir olay, çevre üzerindeki etkiler veya projede çalışan kişilerin davranışlarıyla ilgili olabilir.

Uluslararası iyi endüstri uygulamalarıyla paralel olarak, Proje faaliyetleriyle ilişkilendirilen tüm şikâyetlerin iyi niyetle, şeffaf ve tarafsız bir süreçle ele alınmasını sağlamak için Proje, bir Şikâyet Prosedürü oluşturmuştur.

Şikâyet Prosedürünün Başlıca Hedefleri:

- Proje'nin sorun ve endişeleri erken aşamada saptamasına yardımcı olmak ve böylece bunların hızlı ve proaktif olarak ele alınmasını sağlamak;
- Proje'nin her alanda performansını sürekli iyileştirmek ve
- Proje'nin anlamlı paydaş katılımına olan inancını, yerel görüş ve endişelere saygılı yaklaşımını ortaya koymaktır.

Şikâyet Prosedürü, geliştirme, inşaat, operasyon ve nihayetinde Proje'nin işletmeden çıkarılması sırasında ve daha geniş Geri bildirim Süreci ve diğer paydaş katılım faaliyetlerinin kritik önem taşıyan bir bileşeni olarak yükleniciler ile ortak yürütülen çalışmalarda kullanılacaktır.

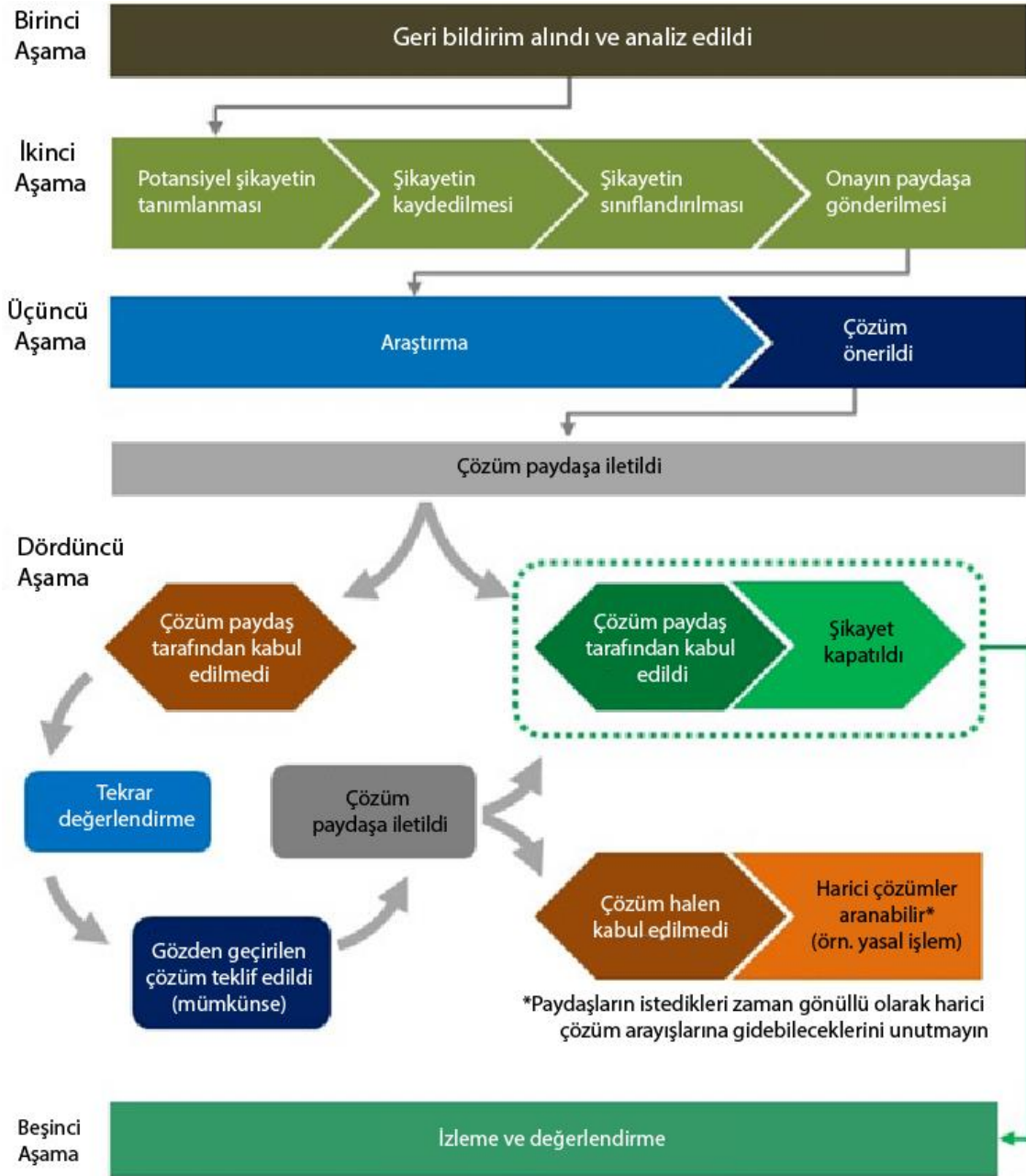
7.1.2 Şikâyet Prosedürü Süreci

Şikâyetlerin tanımlanması, araştırılması, çözüme kavuşturulması sürecine yönelik özet aşağıda Tablo 7-1 'de verilmiştir. Şikâyet Prosedürü, Proje'nin web sitesinde teknik olmayan bir formatta yayımlanacak ve paydaşlar uygun şekilde bilgilendirilecektir.

Tablo 7-1 Şikâyet Prosedürü Süreci

Aşama	Açıklama
1. Aşama: Geri bildirim alınır	- Yorumlar ve sorular standart Geri bildirim Sürecinin bir parçası olarak alınır ve analiz edilir. Her türlü iletişim, geri bildirimin belgelenmesi, uygulamaya konması ve gerektiğinde yanıtlanması için Geri bildirim Sürecine tabidir. - Bazı durumlarda, bu süreçte bir şikâyet saptanabilir. Bu durumda şikâyet sisteminin 2. Aşaması başlatılır.
2. Aşama: Şikâyet kayda girilir	- Bir şikâyet saptandığında resmi olarak kayda geçirilir ve özgün bir tanımlama numarası verilir. - Şikâyet, türü ve önem derecesi temel alınarak sınıflandırılır. - Şikâyetle bulunan kişi veya kişilere yedi (7) işgünü içerisinde, geri bildirimlerinin alındığını gösteren ve şikâyet sistemindeki müteakip adımları, bu adımların atılması için tahmini süreleri ve iletişim kurulacak kişiyi açıklayan bir yanıt gönderilir.
3. Aşama: Araştırma ve çözüm	- Proje, şikâyetleri ve bunlarla ilgili koşulları araştırır. Bu araştırmalar zamanında gerçekleştirilir. Araştırmalar fotoğraf ve diğer kanıtları, şahit ifadelerini, etkilenen paydaşlarla ve diğer taraflarla yapılan görüşmeleri, saha kayıtlarının gözden geçirilmesini ve diğer bilgi toplama faaliyetlerini içerebilir. - Bu araştırmaların sonuçları gözden geçirilir ve bir çözüm önerilir. Çözüm belirlenirken ilgili kişi(ler) ile istişarede bulunulabilir. Önerilen çözüm daha sonra resmi olarak tüm taraflara bildirilir.
4. Aşama: Çözüm kabul görür (veya görmez)	- Çözüm ilgili tüm taraflardan kabul görürse uygulamaya konup şikâyet kapatılır. - Çözüm reddedilirse, yeniden değerlendirilip yeniden bir çözüm önerilebilir. - Etkilenen taraf(lar), üzerinde uzlaşılan bir çözüm bulunamadığı durumlar da dahil olmak üzere, her aşamada harici çözüm yollarını (örneğin hukuki yollar aracılığıyla) izlemeyi seçebilir. Ancak Proje, Şikâyet Prosedürü aracılığıyla uygun olan her durumda adil bir şekilde ve işbirliğiyle şikâyetleri çözüme kavuşturma konusunda kararlıdır.
5. Aşama: İzleme ve Değerlendirme	Kabul edilen çözüm uygulamaya konduktan sonra izlenip etkinliği değerlendirilir. Tüm taraflar ilgili çözümün uygulamaya konduğu yönünde bilgilendirilir ve şikâyet süreci ve uygulanması hakkında kendilerine geri bildirimde bulunma şansı verilir.

Şekil 7-1 Şikâyet Prosedürü Akış Şeması

7.1.3 Telafi Mekanizması ve Geçim Koşullarının Eski Haline Getirilmesi

Bazı durumlarda, önemli bir olumsuz etkiyi önleyerek veya en aza indirerek yeterince hafifletmek mümkün olmadığında, telafi mekanizması uygun olabilir.. Diğer durumlarda ise, değişen temel özelliklerin, Proje'nin kontrolü dışındaki üçüncü taraf eylemlerinin ve/veya bu değerlendirmede yer alan varsayımlardaki değişikliklerin bir sonucu olarak Proje ilerledikçe yeni veya farklı etkiler ortaya

çıkabilir. Proje, çevresel ve sosyo-ekonomik koşulları izlerken veya gerektiği gibi etki azaltma önlemlerini düzenler veya uygularken, ortaya çıkmış olan etkilerin bir sonucu olarak telafi gerektiren ya da telafi talepleri içeren durumlarla karşılaşılabilir.

Telafi mekanizması ayrıca, geçim koşulları üzerinde etkilerin oluşması olasılığına karşılık, geçim koşullarının eski haline getirilmesi için gerekli önlemleri de içerir. Proje, Telafi ve geçim koşullarının iyileştirilmesi sürecinde kılavuz niteliği taşıyan bir Telafi Mekanizması ve Geçim Koşullarının Eski Haline Getirilmesi sistemi geliştirecektir.

Telafi Mekanizması ve Geçim Koşullarının Eski Haline Getirilmesi sisteminin Telafi Mekanizması bileşeni, Telafi taleplerinin değerlendirilmesi ve Telafi tedbirlerinin uygulanmasına ilişkin süreç ve gereklilikleri belirleyecektir. Telafi tedbirleri finansal ve aynı katkıları içerebilir.

Ekonomik kayıpların telafisi, Proje'nin inşaat faaliyetleriyle makul bir şekilde ilişkilendirilebilecek şekilde bir işletme veya bireyin azalan gelirleri ya da artan maliyetlerinin neden olduğu finansal etkilerin telafi edileceği koşulları kapsayacaktır. Sistem, Proje'den etkilenmesi muhtemel kişilerin veya işletmelerin varlıklarını veya varlıklarına erişimi kaybetmeleri durumunda uygun biçimde telafi edilmelerini sağlayacaktır. Sistem, telafinin istikrarlı ve adil bir yaklaşımla gerçekleştirilmesi için belli kriterleri sağlayacaktır.

Söz konusu sistemin Geçim Koşullarının Eski Haline Getirilmesi bileşeni, aynı zamanda geçim koşullarını iyileştirmeye yönelik önlemlere duyulan ihtiyacı tespit etmek için yürütülecek süreci ve bu önlemlerin etkiye maruz kalan paydaşlarla ve ilgili yerel idarelerle görüşmeler çerçevesinde geliştirilmesini tanımlayacaktır. Genel hedef, etkiye maruz kalan geçim koşullarının eski haline, en azından etki öncesi seviyelerine getirilmesidir.

Telafi Mekanizması ve Geçim Koşullarının Eski Haline Getirilmesi sistemi, Şikâyet Prosedürü ile yakından bağlantılı olacaktır. Buna ek olarak, İnşaat Yönetim Planları'nın özel bir bölümü, Telafi Mekanizması ve Geçim Koşullarının Eski Haline Getirilmesi sistemine ve diğer plan ve çerçevelere uygun olarak telafi konusunu ele alacaktır.. Sistemin uygulanması sürecinin bir parçası olarak Proje, uygun telafi ve iyileştirme önlemlerini tespit etmek için etkiye maruz kalan paydaşlarla birlikte çalışacaktır.

8 İzleme ve Raporlama

8.1 İzleme

Görüşme ve bilgilendirme çalışmalarının etkin olmasını ve özellikle süreç boyunca paydaşlarla görüşmelerin anlamlı bir şekilde yürütülmesini sağlamak için paydaş katılımının izlenmesi önemlidir. Paydaş katılımı izleme faaliyetleri, Proje Çevresel ve Sosyal Yönetim Planı (ÇSYP) aracılığıyla gerçekleştirilir.

İzleme faaliyeti şunları içerir:

- Paydaş Katılım Planı'nın uygulanmasının denetlenmesi;
- Resmi makamlar ve sivil toplum paydaşlarıyla yürütülen görüşme faaliyetlerinin izlenmesi;
- Katılım faaliyetlerinden alınan geri bildirimlerin izlenmesi sonucu etkilerin ve beklentilerin yönetilmesinde katılım sürecinin etkinliğinin izlenmesi; ve
- Alınan tüm şikâyetlerin izlenmesi.

8.2 Paydaş Katılım Faaliyetlerinin Takibi

Gösterilen performans, düzenli olarak Paydaş Katılım Planı'na göre gözden geçirilecektir. Paydaş katılımının takibi, Proje paydaş katılım faaliyetleri etkinliğinin değerlendirilmesinde kullanılacaktır. Takibe yönelik göstergeler şunları içerir:

- Dağıtılan materyaller: tipleri, sıklığı ve konumu;
- Şikâyet sayısı ve tipi ve sunulan çözümün yapısı ve zamanlaması;
- Paydaşlara yönelik taahhütlerin kayıt altına alınması ve takibi ve
- Medya raporları ve paydaş geri bildirimleri temel alındığında Türkiye'de geçerli olan topluluk yaklaşımları ve algısı.
- Aşağıdaki kategorilere ayrılmış paydaşlarla yüz yüze gerçekleştirilen katılım etkinliklerinin sayısı:
 - Arazi sahipleri;
 - Arazi kullanıcıları;
 - Topluluk Temsilcileri;
 - Yerel topluluk sakinleri (Bahçeköy ve Güngörmez toplulukları dahil);
 - Yerel işletmeler ve iş dernekleri;
 - Toplum kökenli kuruluşlar dahil olmak üzere Sivil Toplum Kuruluşları (STK'lar);
 - Denizden faydalananlar;
 - Akademik kuruluşlar ve araştırma kuruluşları;
 - Kamu hizmetleri ve altyapı hizmetleri sağlayıcıları;
 - Ulusal, bölgesel ve yerel yetkililer;

- Diğer üçüncü taraflar.
- İnşaat faaliyetleri ve Proje'nin ilerleyişi hakkındaki, iletişimler / materyaller (örneğin, gazete duyuruları, web sitesi yayınları, bilgilendirme materyalleri, duyuru panosu, bireysel postalar / bildirimler) aracılığıyla gerçekleştirilen kamu güncellemelerinin sayısı
- Yaşa ve cinsiyete göre sınıflandırılmış şekilde her bir etkinlikte bulunan katılımcı sayısını belirlemek üzere çeşitli kamu etkinliklerinin (topluluk toplantıları, farkındalık yaratma etkinlikleri ve kamuya açık sunumlar, ev ziyaretleri, vs.) sayısı.
- Proje ilerleyişi (örneğin, ön bilgilendirme, inşaat güncellemeleri, vs.) hakkında paydaşların bilgilendirildikleri toplantı (resmi / gayri resmi) sayısı.

8.3 Proje Raporlama

8.3.1.1 Şirket içi Raporlama

Üç aylık raporlar, ilgili döneme ilişkin tüm faaliyetleri özetler ve bunun yanı sıra, ortaya çıkan sorunlar, bu sorunların nasıl ele alındıkları, verilen cevapların zaman çizelgesi, şikâyetlerin ele alınması çerçevesinde yürürlüğe konan düzeltici ve etki azaltıcı önlemler ve anahtar performans göstergeleri (KPI' lar) şeklinde trend analizleri sağlar. Bunlar, şunları içerecektir:

- Paydaş kategorisine göre toplam katılım gösteren paydaş sayısı;
- Konu başlığına ve verilen cevaplara göre alınan yorum ve sorgu sayısı;
- Ortaya çıkan sorunlar ve Proje lehine ya da aleyhine destek seviyeleri;
- Kaydedilen şikâyet sayısı ve
- Şikâyetlerin çözüme kavuşturulma süresi.

8.3.1.2 Harici Raporlama

PKP, düzenli olarak gözden geçirilecek ve tamamlanmış katılım faaliyetlerini yansıtmak ve gelecekteki katılım planlarını gözden geçirmek ve onaylamak üzere gerektiği şekilde revize edilecektir.

İnşaat ve İşletmeye Alma Öncesi Aşamasında Proje, web sitesi aracılığıyla ve Türkiye'de ve Rusya'da yerel topluluklar içerisinde Proje ilerleyişi, etki azaltma önlemlerinin uygulanması, Çevresel ve Sosyal Yönetim Sistemi'ne (ÇSYS) uygunluk ve genel performans hakkında düzenli olarak raporlama yapacaktır. Proje tarafından bir Yıllık Çevresel ve Sosyal Rapor hazırlanacak ve bu rapor paydaşlar tarafından gündeme getirilen sorunların özeti, şikâyet konuları ve sayısı, endişelerin giderilmesi için gerçekleştirilen kritik öneme sahip eylemlerin özeti ve KPI'lar (Temel Performans Göstergeleri) çerçevesinde bir eğilim analizini içerecektir.

İşletme aşamasında, 50 yıllık bir operasyonel yaşam döngüsü sırasında ne tip olaylar gerçekleşebileceğini tahmin etmek zor olsa da Proje, gerektiğinde güncelleme bilgilerini sağlamaya devam edecektir. Proje paydaşlara planlanmayan bir etkinlik veya olay (olması durumunda) ardından ya da şirket yapısında ya da uygulamalarında herhangi bir değişiklik olması durumunda rutin olmayan faaliyetlere odaklanan bilgiler sağlamayı öngörmektedir.

8.4 Paydaş ve Görüşme Veri Tabanı

Proje, bir Paydaş Görüşme Veri Tabanı (PMV) geliştirmiştir. Bu veri tabanı tüm Proje paydaşlarıyla yürütülen iletişimin belgelendirilmesini sağlayarak paydaş katılım sürecini resmi hale getirmektedir. Bu veritabanı, katılım faaliyetlerinin ve yürütülen iletişimin izlenmesini sağlamak için düzenli olarak güncellenmektedir. PMV, Proje ile yüklenicileri ve alt yüklenicileri arasında yürütülen paydaş katılım faaliyetleri hakkında bilgileri koordine etmek üzere kullanılan değerli bir araçtır.

PMV tüm paydaş iletişimi ve görüşmelerine yönelik bilgileri bilgileri depolamak, almak ve analiz etmek için kullanılır. Toplantı verilerinin (ör. toplantı notları) girilmesine ve yürütülen iletişimin (ör. mektuplar, bildirimler, e-postalar, yüz yüze ya da telefonla yapılan görüşmeler) kayıt altına alınmasına olanak tanır. Bu belgeler, Proje'nin dahili veri yönetim sistemine kaydedilir.

Toplantı sonucu kararlaştırılan eylemler ve diğer katılımlar da her bir eylem için sorumlu bir kişinin atanmasıyla ayrıca kaydedilir ve izlenir.

İletişim Bilgileri

TürkAkım Projesi
South Stream Transport İstanbul Merkez Subesi
Windowist Tower Eski Büyükdere Cad. No. 26
Maslak 34467 Sarıyer İstanbul Türkiye
trbranch@turkstream.info
+90 212 900 83 21

Basınla İlişkiler
feedback@turkstream.info
+90 212 900 83 22

www.turkstream.info